

Bank Polski

Adekwatność kapitałowa
oraz inne informacje
Grupy Kapitałowej
Powszechnej Kasy Oszczędności
Banku Polskiego Spółki Akcyjnej
podlegające ogłoszeniu
według stanu na 31 grudnia 2020 roku

Wprowadzenie

Raport „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej podlegające ogłoszeniu według stanu na 31 grudnia 2020 roku”, (dalej Raport), został przygotowany zgodnie z art. 111a ustawy z 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe¹, zwanej dalej „ustawą prawo bankowe”, Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającym Rozporządzenie (UE) nr 648/2012, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR”, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, ustawą z 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym², zwaną dalej „ustawą o nadzorze makroostrożnościowym”, a także Rekomendacją M dotyczącą zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach, Rekomendacją P dotyczącą zarządzania ryzykiem płynności w banku oraz Rekomendacją H dotyczącą systemu kontroli wewnętrznej w banku wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Ujawnienia odzwierciedlają także wymogi przedstawione w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji (UE) 1423/2013 z 20 grudnia 2013 roku ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawnienia informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem CRR (Rozporządzenie 1423/2013), w Rozporządzeniu wykonawczym komisji (UE) 1030/2014 z dnia 29 września 2014 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do jednolitych formatów i dat do celów ujawniania wartości stosowanych do określania globalnych instytucji o znaczeniu systemowym zgodnie z Rozporządzeniem CRR (Rozporządzenie 1030/2014), w Rozporządzeniu delegowanym komisji (UE) 1222/2014 z dnia 8 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących określenia metody identyfikacji globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz definiowania podkategorii globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (Rozporządzenie 1222/2014), w Rozporządzeniu delegowanym komisji (UE) 2015/1555 z dnia 28 maja 2015 r. uzupełniające Rozporządzenie CRR w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ujawniania informacji na temat przestrzegania przez instytucje wymogu w zakresie bufora antycyklicznego zgodnie z art. 440 (Rozporządzenie 2015/1555), w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/200 z 15 lutego 2016 roku, ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z Rozporządzeniem CRR (Rozporządzenie 2016/200), w Rozporządzeniu delegowanym komisji (UE) 2017/2295 z dnia 4 września 2017 r. uzupełniające do Rozporządzenia CRR w zakresie regulacyjnych standardów technicznych dotyczących ujawniania informacji na temat aktywów obciążonych i nieobciążonych (Rozporządzenie 2017/2295), w wytycznych nr EBA/GL/2014/03 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie ujawniania informacji o aktywach obciążonych i aktywach wolnych od obciążeń (Wytyczne EBA/GL/2014/03), w wytycznych nr EBA/GL/2015/22 z dnia 27.06.2016 r. dotyczące prawidłowej polityki wynagrodzeń, o których mowa w art. 74 ust. 3 i 75 ust. 2 dyrektywy 2013/36/UE, i ujawniania informacji zgodnie z art. 450 Rozporządzenia CRR (Wytyczne EBA/GL/2015/22), w wytycznych nr EBA/GL/2016/01 z dnia 29.02.2016 r. w sprawie dookreślenia wskaźników globalnego znaczenia systemowego i ujawniania tych wskaźników (Wytyczne EBA/GL/2016/01), w wytycznych EBA/GL/2016/11 w sprawie wymogów dotyczących ujawniania informacji na mocy części ósmej Rozporządzenia CRR (Wytyczne EBA/GL/2016/11), w wytycznych EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływow netto w uzupełnieniu do ujawniania na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art. 435 Rozporządzenia CRR (Wytyczne EBA/GL/2017/01), w wytycznych EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a Rozporządzenia CRR informacji na temat rozwiązań przejściowych w zakresie łagodzenia skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych (Wytyczne EBA/GL/2018/01) w związku z zastosowaniem rozwiązań przejściowych wdrożenia MSSF 9, w wytycznych z dnia 17 grudnia 2018 r. dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (Wytyczne EBA/GL/2018/10) oraz w wytycznych EBA/GL/2020/07 z dnia 2 czerwca 2020 r. dotyczących sprawozdawczości i ujawniania informacji o ekspozycjach objętych działaniami stosowanymi w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19 (Wytyczne EBA/GL/2020/07).

Zgodnie z art. 13 ust. 1 Rozporządzenia CRR, Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (dalej PKO Bank Polski S.A. lub Bank), będąca unijną instytucją dominującą, ogłasza w odrębnym dokumencie informacje dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w części ósmej Rozporządzenia CRR w cyklu rocznym oraz cyklu półrocznym.

Niniejszy Raport został sporządzony zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi zasad polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu (dalej: Zasady polityki informacyjnej PKO Banku Polskiego S.A. w zakresie adekwatności kapitałowej oraz innych informacji podlegających ogłoszeniu), a zgodnie z art. 431 ust. 1 Rozporządzenia CRR, udostępnione są na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl) oraz przepisami wewnętrznymi Banku w tym zakresie, które zawierają szczegółowe informacje dotyczące ujawnianych informacji o adekwatności kapitałowej, sposobie ich weryfikacji, zatwierdzania oraz publikacji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Delegowanym Komisji (UE) Nr 183/2014, w rachunku adekwatności kapitałowej zostały uwzględnione ujmowane w rachunku wyników korekty, które są związane z ryzykiem kredytowym, dotyczące okresów ujętych w kapitale podstawowym Tier 1. W związku z powyższym Bank uwzględnił korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego według stanu na 31 grudnia 2020 roku, odpowiednie korekty zostały również uwzględnione na poziomie Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej.

Raport obejmuje rok 2020 i prezentuje dane według stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz został przygotowany zgodnie z przepisami, o których mowa w akapicie wyżej, obowiązującymi na 31 grudnia 2020 roku. W Raporcie zostały zaprezentowane dane skonsolidowane³ Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej, zwanej dalej „Grupą Kapitałową Banku”. Część informacji zawartych w Raporcie dotyczy danych jednostkowych PKO Banku Polskiego S.A. z uwagi na istotny wpływ Banku na profil ryzyka Grupy Kapitałowej Banku.

O ile nie zaznaczono inaczej, dane liczbowe przedstawione w Raporcie wyrażone zostały w milionach złotych. Ewentualne różnice w sumach i udziałach wynikają z zaokrąglenia kwot do milionów złotych oraz zaokrąglenia udziałów procentowych do jednego miejsca dziesiętnego.

Raport został przygotowany z uwzględnieniem wszystkich dostępnych danych według stanu na 31 grudnia 2020 roku. W Raporcie odniesiono się do wymagań regulacji opisanych wyżej, w takim zakresie, w jakim dotyczą one Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku. W przypadku braku odniesienia do konkretnego artykułu, oznacza to, że ujawnienia w jego zakresie nie mają zastosowania. Niniejszy Raport był przedmiotem wewnętrznej weryfikacji przeprowadzonej przez Departament Audytu Wewnętrznego Banku.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1896 z późn. zm.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 1934 z późn. zm.

³ Dane obejmują tylko podmioty ujęte w konsolidacji ostrożnościowej.

Spis treści

1.	INFORMACJE O BANKU I GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU.....	7
2.	SYSTEM ZARZĄDZANIA.....	11
2.1.	Zarządzanie ryzykiem.....	11
2.2.	Kompleksowe testy warunków skrajnych i odwrotne testy warunków skrajnych.....	15
2.3.	Kontrola wewnętrzna.....	15
2.4.	Ocena członków organu zarządzającego, informacje dotyczące polityki rekrutacji, oceny odpowiedniości.....	17
2.5.	Ryzyko kredytowe.....	18
2.5.1.	Wstęp.....	18
2.5.2.	Identyfikacja ryzyka.....	18
2.5.3.	Pomiar, szacowanie i ocena ryzyka kredytowego.....	18
2.5.4.	Metody pomiaru ryzyka kredytowego.....	18
2.5.5.	Metody ratingowe i scoringowe.....	19
2.5.6.	Kontrola ryzyka kredytowego.....	19
2.5.7.	Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego.....	20
2.5.8.	Koncentracja ryzyka.....	20
2.5.9.	Utrata wartości ekspozycji kredytowych.....	24
2.5.10.	Raportowanie o ryzyku kredytowym.....	30
2.5.11.	Działania zarządcze dotyczące ryzyka kredytowego.....	30
2.5.12.	Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta.....	31
2.5.13.	Korzystanie z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI) oraz inne informacje dotyczące ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta.....	34
2.5.14.	Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane.....	38
2.5.15.	Informacje o ekspozycjach objętych działaniami stosowanymi w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19.....	42
2.5.16.	Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne.....	45
2.5.17.	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym.....	45
2.6.	Ryzyko stopy procentowej.....	46
2.6.1.	Wstęp.....	46
2.6.2.	Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej.....	46
2.6.3.	Kontrola ryzyka stopy procentowej.....	47
2.6.4.	Monitorowanie ryzyka stopy procentowej.....	47
2.6.4.	1.Portfel bankowy.....	47
2.6.4.	2.Portfel handlowy.....	48
2.6.5.	Raportowanie ryzyka stopy procentowej.....	48
2.6.6.	Działania zarządcze dotyczące ryzyka stopy procentowej.....	48
2.7.	Ryzyko walutowe.....	49
2.7.1.	Wstęp.....	49
2.7.2.	Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka walutowego.....	49
2.7.3.	Kontrola ryzyka walutowego.....	49
2.7.4.	Monitorowanie ryzyka walutowego.....	50
2.7.5.	Raportowanie ryzyka walutowego.....	50
2.7.6.	Działania zarządcze dotyczące ryzyka walutowego.....	50
2.8.	Ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania.....	50
2.8.1.	Wstęp.....	50

2.8.2.	Identyfikacja pomiar i ocena ryzyka płynności	51
2.8.3.	Kontrola ryzyka płynności	52
2.8.4.	Monitorowanie ryzyka płynności.....	52
2.8.5.	Raportowanie ryzyka płynności	54
2.8.6.	Działania zarządcze dotyczące ryzyka płynności.....	54
2.9.	Ryzyko operacyjne.....	55
2.9.1.	Wstęp.....	55
2.9.2.	Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka operacyjnego	55
2.9.2.1.	Identyfikacja, metoda pomiaru i oceny ryzyka operacyjnego	55
2.9.2.2.	Polityka ubezpieczeniowa Banku.....	56
2.9.2.3.	Wpływ ubezpieczeń.....	56
2.9.3.	Kontrola ryzyka operacyjnego	57
2.9.4.	Monitorowanie ryzyka operacyjnego	57
2.9.5.	Raportowanie ryzyka operacyjnego	57
2.9.6.	Działania zarządcze dotyczące ryzyka operacyjnego	57
2.9.7.	Poniesione straty i działania zarządcze ograniczające ryzyko operacyjne	58
2.10.	Ryzyko biznesowe	60
2.10.1.	Wstęp.....	60
2.10.2.	Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka biznesowego	60
2.10.3.	Kontrola ryzyka biznesowego.....	60
2.10.4.	Monitorowanie ryzyka biznesowego	60
2.10.5.	Raportowanie ryzyka biznesowego.....	60
2.10.6.	Działania zarządcze dotyczące ryzyka biznesowego.....	60
2.11.	Ryzyko modeli.....	61
2.11.1.	Wstęp.....	61
2.11.2.	Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka modeli	61
2.11.3.	Kontrola ryzyka modeli.....	61
2.11.4.	Monitorowanie i raportowanie ryzyka modeli	61
2.11.5.	Działania zarządcze dotyczące ryzyka modeli.....	61
2.12.	Ryzyko zmian makroekonomicznych.....	61
2.12.1.	Wstęp.....	61
2.12.2.	Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka zmian makroekonomicznych	61
2.12.3.	Kontrola ryzyka zmian makroekonomicznych	62
2.12.4.	Monitorowanie ryzyka zmian makroekonomicznych.....	62
2.12.5.	Raportowanie ryzyka zmian makroekonomicznych	62
2.12.6.	Działania zarządcze dotyczące ryzyka zmian makroekonomicznych.....	62
2.13.	Zarządzanie ryzykiem w PKO Banku Hipotecznym SA.....	62
3.	FUNDUSZE WŁASNE.....	64
4.	WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	70
4.1.	Ryzyko kredytowe	71
4.2.	Ryzyko rynkowe.....	72
4.3.	Ryzyko operacyjne.....	73
5.	Aktywa obciążone i wolne od obciążeń.....	74
6.	Bufory kapitałowe	75
7.	Dźwignia finansowa	79
8.	Kapitał wewnętrzny (filar II)	82

9.	Adekwatność kapitałowa	83
9.1.	Wpływ standardów rachunkowości MSSF 9 na adekwatność kapitałową	85
10.	Polityka wynagrodzeń	86
10.1.	Zmienne składniki wynagrodzeń członków Zarządu i kluczowych menedżerów o wysokim wpływie na profil ryzyka banku - Material Risk Takers (MRT).....	86
10.1.1.	Proces ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń MRT	87
10.1.2.	Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń (KNIWRN)	87
10.1.3.	Najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemu zmiennych składników wynagrodzeń MRT.....	87
10.2.	Zmienne składniki wynagrodzeń	88
10.3.	Zmienne składniki wynagrodzeń pracowników niebędących Material Risk Takers.....	90
10.3.1.	Premie.....	90
10.3.2.	Nagrody.....	90
10.3.3.	Pozapłacowe świadczenia przysługujące pracownikom Banku	90
10.3.2.1.	Opieka medyczna	90
10.3.2.2.	PPE	91
10.3.2.3.	Ubezpieczenia grupowe	91
10.3.2.4.	ZFŚS.....	91
10.3.2.5.	Pozostałe Świadczenia.....	91
11.	Wsteczne uwzględnienie wyniku za 2019 rok.....	92
12.	Słownik użytych pojęć i skrótów	97

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Raport Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu		Wymagania Rozporządzenia CRR w zakresie ujawnień	
1.	Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej Banku	Zakres stosowania	Artykuł 436
2.	System zarządzania	Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem	Artykuł 435
2.5.13	Korzystanie z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI) oraz inne informacje dotyczące ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta	Korzystanie z ECAI	Artykuł 444
		Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	Artykuł 439
2.5.9.	Utrata wartości ekspozycji	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	Artykuł 442
2.5.12.	Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego	Stosowanie technik ograniczenia ryzyka kredytowego	Artykuł 453
2.5.15.	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	Artykuł 447
2.5.16.	Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne	Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne	Artykuł 449
2.6.	Ryzyko stopy procentowej	Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	Artykuł 448
2.9.	Ryzyko operacyjne	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	Artykuł 454
3.	Fundusze własne	Fundusze własne	Artykuł 437
4.	Wymogi w zakresie funduszy własnych	Wymogi kapitałowe	Artykuł 438
		Ryzyko rynkowe	Artykuł 445
		Ryzyko operacyjne	Artykuł 446
5.	Aktywa obciążone i wolne od obciążeń	Aktywa wolne od obciążeń	Artykuł 443
6.	Bufory kapitałowe	Bufory kapitałowe	Artykuł 440
7.	Dźwignia finansowa	Dźwignia finansowa	Artykuł 451
10.	Polityka wynagrodzeń	Polityka w zakresie wynagrodzeń	Artykuł 450
Nie dotyczy		Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego	Artykuł 441
Nie dotyczy		Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	Artykuł 452
Nie dotyczy		Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego	Artykuł 455

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

1. Informacje o Banku i Grupie Kapitałowej Banku

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, na potrzeby adekwatności kapitałowej stosuje się konsolidację ostrożnościową, która, w odróżnieniu od konsolidacji zgodnej z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, obejmuje tylko podmioty zależne spełniające definicję instytucji, instytucji finansowej lub przedsiębiorstwa usług pomocniczych.

Zgodnie z rozporządzeniem CRR, Grupę Kapitałową na potrzeby konsolidacji ostrożnościowej stanowią: PKO Bank Polski S.A., Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A., PKO BP BANKOWY PTE S.A., PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., Grupa Kapitałowa KREDOBANK S.A., PKO Finance AB, PKO BP Finat sp. z o.o., PKO Bank Hipoteczny S.A., oraz Grupa Kapitałowa Bankowe Towarzystwo Kapitałowe S.A.

Z konsolidacji ostrożnościowej wyłączone są podmioty niefinansowe i ubezpieczeniowe. Tabele 1.1-1.2 prezentują różnice w zakresie konsolidacji Grupy Kapitałowej Banku do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych według stanu na 31 grudnia 2020 roku.

Tabela 1.1. Różnice w zakresie rachunkowym i regulacyjnym konsolidacji oraz mapowania kategorii sprawozdań finansowych z regulacyjnymi kategoriami ryzyka [wzór EU LI1]

Grupa Kapitałowa Banku	2020	
	a) Wartości bilansowe wykazywane w publikowanych sprawozdaniach finansowych	b) Wartości bilansowe wchodzące w zakres konsolidacji regulacyjnej
AKTYWA		
Kasa, środki w Banku Centralnym	7 474	7 474
Należności od banków	2 557	2 488
Pochodne instrumenty zabezpieczające	958	958
Pozostałe instrumenty pochodne	5 501	5 501
Papiery wartościowe	123 682	121 412
- przeznaczone do obrotu	1 178	1 178
- nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	2 466	1 132
- wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite	73 511	72 606
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	46 527	46 496
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	222 603	222 764
- nieprzeznaczone do obrotu wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	6 013	6 013
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	216 590	216 751
Należności z tytułu działalności ubezpieczeniowej	798	-
Rzeczowe aktywa trwałe oddane w leasing operacyjny	1 168	1 168
Rzeczowe aktywa trwałe	3 161	2 977
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	126	124
Wartości niematerialne	3 281	3 118
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	291	1 394
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	19	2
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	2 543	2 532
Inne aktywa	2 804	2 756
SUMA AKTYWÓW	376 966	374 668
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	-
Zobowiązania wobec banków	2 626	2 626
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	-
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	2 626	2 626
Pochodne instrumenty zabezpieczające	378	378
Pozostałe instrumenty pochodne	6 104	6 104
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	-	47
Zobowiązania wobec klientów	282 356	281 308
- wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	1 216	-
- wyceniane według zamortyzowanego kosztu	281 140	281 308
Zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej	1 740	-
Otrzymane kredyty i pożyczki	2 267	2 267
Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych	32 098	32 396
Zobowiązania podporządkowane	2 716	2 716
Pozostałe zobowiązania	4 703	4 615
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	193	190
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	372	335
Rezerwy	1 502	1 496
SUMA ZOBOWIĄZAŃ	337 055	334 478
Kapitał zakładowy	1 250	1 250
Pozostałe kapitały	35 089	35 013
Niepodzielony wynik finansowy	6 142	6 477
Wynik roku bieżącego	(2 557)	(2 550)
Kapitał przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	39 924	40 190
Udziały niekontrolujące	(13)	-
KAPITAŁ WŁASNY OGÓLEM	39 911	40 190
SUMA ZOBOWIĄZAŃ I KAPITAŁU WŁASNEGO	376 966	374 668

Wartości bilansowe wykazane w ujęciu regulacyjnym różnią się od wartości ujętych w publikowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2020 z powodu zastosowania różnych zakresów konsolidacji.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(W MILIONACH ŻŁOTYCH)**

Tabela 1.2. Zarys różnic w zakresach konsolidacji (każdego podmiotu) [wzór EU L13]

Grupa Kapitałowa Banku		2020					f)
		a)	b)	c)	d)	e)	
Lp. ¹	Nazwa podmiotu	Metoda konsolidacji rachunkowości	Metoda konsolidacji regulacyjnej			Odliczone ²	Opis podmiotu
			Pełna konsolidacja	Konsolidacja metodą proporcjonalną	Nie są skonsolidowane i nie są odliczone od kapitału		
1	PKO Bank Polski SA		Jednostka dominująca				Działalność bankowa.
2	PKO Bank Hipoteczny SA	Pełna konsolidacja	X				Działalność bankowa.
3	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA	Pełna konsolidacja	X				Tworzenie i zarządzanie otwartymi i zamkniętymi funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami klientów.
4	PKO BP BANKOWY PTE SA	Pełna konsolidacja	X				Zarządzanie otwartym i dobrowolnym funduszem emerytalnym.
5	PKO Leasing SA	Pełna konsolidacja	X				Działalność leasingowa i udzielanie pożyczek.
	PKO Agencja Ubezpieczeniowa sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X				Posrednictwo ubezpieczeniowe.
	PKO Leasing Finanse sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X				Usługi pomocnicze w zakresie przechowywania i sprzedaży przedmiotów poleasingowych.
	PKO Leasing Sverige AB	Pełna konsolidacja	X				Działalność leasingowa.
	Prime Car Management SA	Pełna konsolidacja	X				Działalność leasingowa i usługi zarządzania flotą.
	Futura Leasing SA	Pełna konsolidacja	X				Działalność leasingowa oraz usługi pomocnicze w zakresie przechowywania i sprzedaży przedmiotów poleasingowych.
	Masterlease sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X				Działalność leasingowa.
	MasterRent24 sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X				Wynajem krótkoterminowy pojazdów.
	ROOF Poland Leasing 2014 DAC ³	Pełna konsolidacja	X				Spółka celowa utworzona na potrzeby sekurytyzacji wierzytelności leasingowych.
	Polish Lease Prime 1 DAC ³	Pełna konsolidacja	X				Spółka celowa utworzona na potrzeby sekurytyzacji wierzytelności leasingowych.
	PKO Faktoring SA	Pełna konsolidacja	X				Działalność faktoringowa.
6	PKO BP Finat sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X				Działalność usługowa, w tym m.in. usługi agenta transferowego oraz outsourcing specjalistów IT. Na podstawie zezwolenia KNF - usługi w charakterze krajowej instytucji płatniczej.
7	PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Pełna konsolidacja				X	Ubezpieczenia na życie.
	Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe sp. z o.o.	Pełna konsolidacja			X		Działalność usługowa.
8	PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA	Pełna konsolidacja				X	Pozostałe ubezpieczenia osobowe i ubezpieczenia majątkowe.
9	PKO Finance AB	Pełna konsolidacja	X				Usługi finansowe, w tym pozyskiwanie środków finansowych w drodze emisji obligacji oraz udzielanie pożyczek spółkom z Grupy PKO Banku Polskiego SA, w tym Bankowi.
10	KREDOBANK SA	Pełna konsolidacja	X				Działalność bankowa.
	Finansowa Kompania „Idea Kapital” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X				Obsługa prawna nabytych roszczeń pieniężnych z tytułu umów kredytowych.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(W MILIONACH ŻŁOTYCH)**

11	Merkury - fiz an	Pełna konsolidacja			X	Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.
	„Zarząd Majątkiem Górczewska” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja			X	Zarządzanie nieruchomością.
	Molina sp. z o.o.	Pełna konsolidacja			X	Komplementariusz w spółkach komandytowo - akcyjnych funduszu.
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 1 S.K.A.	Pełna konsolidacja			X	
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 2 S.K.A.	Pełna konsolidacja			X	
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 4 S.K.A.	Pełna konsolidacja			X	Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek.
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 5 S.K.A. w likwidacji	Pełna konsolidacja			X	Zarządzanie nieruchomościami.
	Molina spółka z ograniczoną odpowiedzialnością 6 S.K.A. w likwidacji	Pełna konsolidacja			X	
12	NEPTUN - fiz an	Pełna konsolidacja			X	Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.
	Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA	Pełna konsolidacja	X			Działalność usługowa oraz zarządzanie portfelem własnym.
	„Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością	Pełna konsolidacja	X			Działalność windykacyjna.
	Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja	X			Usługi finansowe.
	Qualia sp. z o.o.	Pełna konsolidacja			X	Obsługa posprzedażowa produktów deweloperskich.
	Sarnia Dolina sp. z o.o.	Pełna konsolidacja			X	Działalność deweloperska.
	„CENTRUM HAFFNERA” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja			X	Zarządzanie spółką zależną.
	„Sopot Zdrój” sp. z o.o.	Pełna konsolidacja			X	Zarządzanie nieruchomością.
13	PKO VC - fiz an	Pełna konsolidacja			X	Lokowanie środków zebranych od uczestników funduszu.

¹ Podmioty „numerowane” inne niż PKO Bank Polski S.A. - podmioty bezpośrednio zależne od PKO Banku Polskiego SA; pozostałe podmioty - podmioty pośrednio zależne.

² W pozycji „odliczone” zaznaczone są zaangażowania kapitałowe Banku (inne niż podmioty objęte konsolidacją ostrożnościową) uwzględnione przy kalkulacji odliczeń od funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku. Biorąc pod uwagę, że suma zaangażowań w instrumenty kapitału podstawowego Tier 1 podmiotów sektora finansowego nie przekroczyła progów wyznaczonych w Rozporządzeniu CRR, kapitał podstawowy Tier 1 Grupy Kapitałowej Banku w konsolidacji ostrożnościowej wg stanu na 31 grudnia 2020 roku nie został pomniejszony o wyżej wymienione zaangażowania. Zaangażowania te, zgodnie z wymogami Rozporządzenia CRR, zostały ujęte w aktywach ważonych ryzykiem z wagą 250%. Grupa Kapitałowa Banku nie posiada również zaangażowań stanowiących pomniejszenia kapitału Tier 2.

³ PKO Leasing S.A. zgodnie z MSSF 10 sprawuje kontrolę nad wyżej wymienioną spółką, mimo że nie posiada w spółce zaangażowania kapitałowego

W 2020 roku nie było istotnych zmian w strukturze Grupy Kapitałowej Banku.

W zakresie spółek uwzględnionych w konsolidacji ostrożnościowej nastąpiło połączenie spółek: PKO Leasing Nieruchomości sp. z o.o. (jako spółki przejmowanej) i PKO Leasing S.A. (jako spółki przejmującej) oraz ZenCard sp. z o.o. (jako spółki przejmowanej) i PKO BP Finat sp. z o.o. (jako spółki przejmującej).

Dominującym podmiotem Grupy Kapitałowej Banku jest PKO Bank Polski S.A., którego udział w skonsolidowanej sumie bilansowej wynosi 85,49%⁴.

PKO Bank Hipoteczny S.A. jest bankiem specjalistycznym prowadzącym działalność na podstawie ustawy z 29 sierpnia 1997 roku o listach zastawnych i bankach hipotecznych. Specjalizuje się w udzielaniu mieszkaniowych kredytów hipotecznych dla klientów indywidualnych, jak również nabywa wierzytelności z tytułu takich kredytów od PKO Banku Polskiego S.A. PKO Bank Hipoteczny S.A. emituje listy zastawne, które stanowią jedno z głównych źródeł długoterminowego finansowania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami. Spółka prowadzi działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym listy zastawne są emitowane w ramach Programu Krajowego i Programu Międzynarodowego.

Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A. (tj. PKO Leasing S.A. oraz jej spółki zależne) świadczy głównie usługi leasingowe, faktoringowe, zarządzania flotą i wynajmu pojazdów. Spółki wyżej wymienionej Grupy prowadzą działalność głównie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w Szwecji (PKO Leasing Sverige AB) i Irlandii (ROOF Poland Leasing 2014 DAC oraz Polish Lease Prime 1 DAC).

KREDOBANK S.A. prowadzi działalność bankową na terytorium Ukrainy oraz podlega ukraińskiemu nadzorowi bankowemu. KREDOBANK SA jest bankiem uniwersalnym, ukierunkowanym na obsługę klientów detalicznych oraz klientów firm i przedsiębiorstw prowadzących działalność głównie w zachodniej części Ukrainy i w Kijowie. Jednocześnie dąży do pozyskania klientów korporacyjnych o wysokiej wiarygodności kredytowej.

Spółka oferuje usługi w zakresie między innymi: prowadzenia rachunków osób fizycznych i podmiotów gospodarczych, gromadzenia depozytów, udzielania kredytów, poręczeń i gwarancji, leasingu, operacji na rynku walutowym, a także operacji na rynku papierów wartościowych. Od 2012 roku KREDOBANK S.A. stał się jedynym udziałowcem spółki Finansowa Kompania „Idea Kapitał” sp. z o.o. i utworzył Grupę Kapitałową.

Pozostałe podmioty wymienione w tabeli 1.2, wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Banku (według konsolidacji ostrożnościowej), prowadzą działalność głównie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na Ukrainie (Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” sp. z o.o. i „Inter-Risk Ukraina” spółka z dodatkową odpowiedzialnością) oraz w Szwecji (PKO Finance AB).

Poprzez oddziały, PKO Bank Polski S.A. prowadzi również działalność w Republice Federalnej Niemiec (PKO Bank Polski S.A. Niederlassung Deutschland) oraz Republice Czeskiej (PKO BP S.A., Czech Branch). W 2020 roku utworzył też oddział w Republice Słowackiej (PKO BP S.A., pobożka zahraničnej banky), przy czym rozpoczęcie działalności operacyjnej oddziału nastąpiło w marcu 2021 roku.

Informacja o wszystkich podmiotach zależnych Banku, w tym o udziałach Banku w kapitałach zakładowych poszczególnych podmiotów, została zawarta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku, które zostało opublikowane 29 kwietnia 2021 roku (nota 1 Działalność Grupy Kapitałowej).

W ramach Grupy Kapitałowej Banku występują niżej opisane ograniczenia do przedterminowej spłaty zobowiązań przez podmioty zależne⁵ oraz w zakresie przekazywania funduszy w postaci dywidend:

- 1) program sekurytyzacji wierzytelności leasingowych prowadzony w ramach Grupy Kapitałowej PKO Leasing S.A. nie może być zakończony przed terminem umownym (brak możliwości wcześniejszego wykupu sprzedanych wierzytelności),
- 2) zgodnie z uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy KREDOBANK S.A. z 2009 roku wprowadzono moratorium na wypłatę dywidend; moratorium obowiązuje do czasu podjęcia stosownej uchwały o jego uchyleniu - w 2020 roku moratorium na wypłatę dywidendy zostało utrzymane,
- 3) strategię lub plany finansowe na lata 2021-2023 wybranych spółek zależnych nie zakładają wypłaty dywidendy,
- 4) wybrane umowy kredytowe podpisane przez spółki Grupy Kapitałowej Banku zawierają postanowienia dotyczące ograniczenia wypłaty dywidendy w czasie trwania kredytu.

Jednocześnie PKO Bank Polski S.A. i jego podmioty zależne przy podejmowaniu decyzji o wypłacie dywidendy kierują się przepisami prawa (w tym w zakresie wysokości funduszy własnych i wskaźników adekwatności kapitałowej) oraz rekomendacjami KNF. Oczekiwania nadzorcze w zakresie miar adekwatności kapitałowej zostały szerzej opisane w rozdziałach: „6. Bufory kapitałowe” oraz „9. Adekwatność kapitałowa” niniejszego Raportu.

⁴ Udział został wyliczony w stosunku do skonsolidowanej sumy bilansowej spółek uwzględnianych w konsolidacji ostrożnościowej przed korektami i włączeniami konsolidacyjnymi według stanu na 31 grudnia 2020 roku.

⁵ Inne niż wykup obligacji czy listów zastawnych na życzenie emitenta przed terminem zapadalności.

2. System zarządzania

System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej. System zarządzania w Banku obejmuje system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej.

2.1. Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych zarówno w PKO Banku Polskim S.A., w tym także w oddziałach Banku za granicą, jak i w pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej Banku. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zapewnienie prowadzenia rentownej działalności biznesowej, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez Bank i Grupę Kapitałową Banku tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Oczekiwany poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- 1) ochrona wartości kapitału akcjonariuszy,
- 2) ochrona depozytów klientów,
- 3) wsparcie Grupy Kapitałowej Banku w prowadzeniu efektywnej działalności,
- 4) zapewnianie możliwie najpełniejszej informacji o ryzyku przy podejmowaniu decyzji,
- 5) doskonalenie procesów oraz efektywne osadzenie zarządzania ryzykiem w kulturze organizacyjnej Grupy Kapitałowej Banku.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku opiera się w szczególności na następujących zasadach:

- 1) Grupa Kapitałowa Banku zarządza wszystkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka,
- 2) proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka i na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
- 3) metody zarządzania ryzykiem (w szczególności modele i ich założenia) oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka są dostosowane do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności oraz otoczenia, a także są okresowo weryfikowane i walidowane,
- 4) zachowana jest niezależność organizacyjna obszaru zarządzania ryzykiem od działalności biznesowej,
- 5) zarządzanie ryzykiem jest zintegrowane z systemami planistycznymi i kontrolingowymi,
- 6) poziom ryzyka jest na bieżąco monitorowany i kontrolowany,
- 7) proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację Strategii Banku przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko.

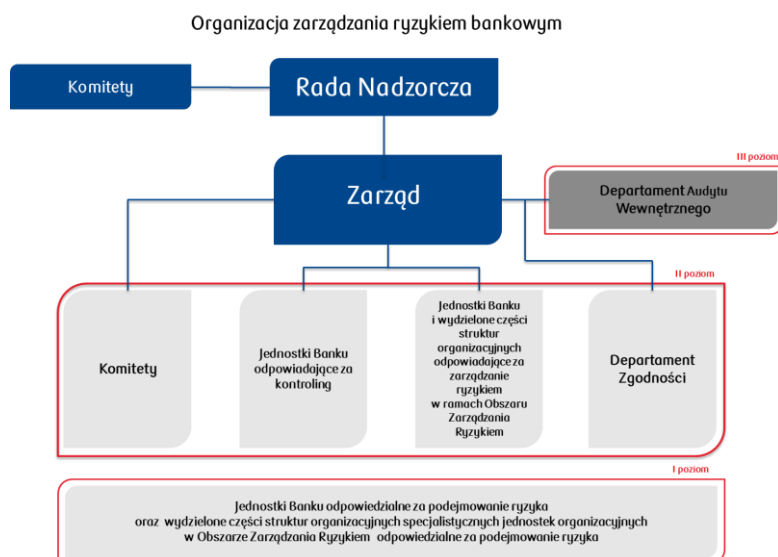
Na proces zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku składają się następujące elementy:

- 1) identyfikacja ryzyka - polegająca na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz oszacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określa się te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku oraz na poziomie Grupy Kapitałowej Banku. Ocenę istotności ryzyka i analizę wpływu poszczególnych rodzajów ryzyka na działalność biznesową Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku przeprowadza się nie rzadziej niż raz w roku. W sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania Banku lub Grupy Kapitałowej Banku lub środowisku zewnętrznym ocena istotności może być przeprowadzona z większą częstotliwością. Ocena istotności przeprowadzana jest poprzez określenie stopnia występowania poszczególnych czynników wpływających na dany rodzaj ryzyka, określenie, czy analizowany rodzaj ryzyka jest ryzykiem istotnym, takim który ma istotny wpływ w odniesieniu do dochodowości i kapitału niezbędnego do ich pokrycia, czy też podlegającym monitorowaniu. W zakresie konsolidacji ostrożnościowej, za istotne w Grupie Kapitałowej Banku uznaje się: ryzyko kredytowe, ryzyko walutowych kredytów hipotecyjnych dla gospodarstw domowych, ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania, ryzyko operacyjne, ryzyko biznesowe, ryzyko zmian makroekonomicznych i ryzyko modeli. Dla tych rodzajów ryzyka, które zostały uznane za istotne, w kolejnym etapie, określa się metodę szacowania kapitału wewnętrznego. Dla rodzajów ryzyka uznanych za podlegające monitorowaniu w Banku i podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, z częstotliwością półroczną i roczną dokonuje się porównania bieżących wartości wskaźników istotności z ich wartościami progowymi. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku mogą uznać za istotne w tych podmiotach inne rodzaje ryzyka z uwzględnieniem specyfiki i skali swojej działalności oraz rynku, na którym podmiot prowadzi działalność. Dla tych rodzajów ryzyka, Bank weryfikuje istotność ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku uczestniczą w ocenie istotności rodzajów ryzyka inicjowanej przez podmiot dominujący i ocenianej na poziomie Grupy Kapitałowej Banku;
- 2) pomiar i ocena ryzyka - pomiar ryzyka obejmujący określanie miar ryzyka odpowiednich do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz ilościowej kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar, a także ocena ryzyka polegająca na określeniu rozmiarów lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem. W ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się prace związane z wyceną ryzyk dla potrzeb polityki cenowej oraz testy warunków skrajnych oraz odwrotne testy warunków skrajnych, które są elementem rzetelnej oceny ryzyka. Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w celu określania przewidywanego wpływu założonych zdarzeń na wyniki Banku i Grupy Kapitałowej Banku (np. zyski lub kapitał itd.). Odwrotny test warunków skrajnych jest natomiast rygorystycznym testem na zdolność przetrwania Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Dodatkowo przeprowadzane są w Banku kompleksowe testy warunków skrajnych, które obejmują analizę wpływu zmian w otoczeniu i funkcjonowaniu Banku na sytuację finansową Banku i Grupy Kapitałowej Banku;
- 3) kontrola ryzyka - polegająca na określaniu narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania lub ograniczania poziomu ryzyka w poszczególnych obszarach działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Obejmuje ustalenie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności w postaci strategicznych limitów tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka, które podlegają monitorowaniu, a w przypadku ich przekroczenia podejmowane są działania zarządcze;
- 4) prognozowanie i monitorowanie ryzyka - polegające na cyklicznym sporządzaniu prognoz poziomu ryzyka oraz monitorowaniu odchyłań realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzaniu testów warunków skrajnych (specyficznych, odwrotnych i kompleksowych). Prognozy poziomu ryzyka poddaje się weryfikacji. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności;
- 5) raportowanie ryzyka - polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka lub oceny ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców. Rada Nadzorcza, w sytuacji potencjalnych problemów płynnościowych Banku, jest niezwłocznie informowana o poziomie płynności Banku, zagrożeniach

- i podejmowanych działaniach zaradczych, jak również o przesłankach uruchomienia kapitałowych działań awaryjnych oraz planu naprawy Banku lub Grupy Kapitałowej Banku oraz w przypadku wystąpienia istotnych zdarzeń operacyjnych lub incydentów bezpieczeństwa;
- 6) działania zarządcze – polegające w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych kształtujących proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, określających poziom tolerancji na ryzyko, ustalających wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji, w tym o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz poziomu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach Banku.

Schemat 2.1. Organizacja zarządzania ryzykiem Banku

Proces zarządzania ryzykiem jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka w Banku i Grupie Kapitałowej Banku oraz najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Radę Nadzorczą wspierają m.in. następujące komitety:

- 1) Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń (KNiWRN),
- 2) Komitet ds. Ryzyka (KRRN),
- 3) Komitet Audytu (KARN).

KNiWRN wspiera Radę Nadzorczą w wykonywaniu jej statutowych obowiązków oraz zadań wynikających z przepisów prawa, w zakresie kształtowania i realizacji Polityki Wynagradzania pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. KNiWRN został szerzej opisany w rozdziale „10. Polityka wynagrodzeń” niniejszego Raportu.

Komitet ds. Ryzyka wspiera Radę Nadzorczą między innymi poprzez opiniowanie całościowej, bieżącej i przyszłej gotowości Banku do podejmowania ryzyka, z uwzględnieniem profilu ryzyka podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, wyrażonej w szczególności poprzez strategiczne limity tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka, opiniowanie rozwiązań dotyczących ograniczania ryzyka prowadzonej działalności, wspieranie Rady Nadzorczej w nadzorze nad wprowadzeniem przez Zarząd systemu zarządzania ryzykiem w Banku, ocenie adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, a także w nadzorowaniu wdrażania strategii zarządzania ryzykiem.

W 2020 roku odbyło się 5 posiedzeń KRRN oraz 1 telekonferencja tego Komitetu przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, 8 posiedzeń KARN oraz 1 telekonferencja tego Komitetu przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Komitet Audytu wspiera Radę Nadzorczą w szczególności poprzez monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej i wykonywania czynności rewizji finansowej oraz kontrolowanie niezależności biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych. KARN wspiera również Radę Nadzorczą poprzez monitorowanie adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego, a także monitorowanie skuteczności systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności poprzez analizę informacji otrzymanych od Komitetu ds. Ryzyka.

Zarząd, w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem oraz wielkości i profilu ryzyka związanego z działalnością podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. Podejmuje najważniejsze decyzje mające wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zarządzania ryzykiem.

Zarząd, w zarządzaniu ryzykiem, wspierają następujące komitety działające w Banku:

- 1) Komitet Ryzyka (KR),
- 2) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP),
- 3) Komitet Kredytowy Banku (KKB),
- 4) Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO).

KR monitoruje integralność, adekwatność i efektywność systemu zarządzania ryzykiem, adekwatność kapitałową i wdrażanie zasad zarządzania ryzykiem zgodnie ze strategią Banku oraz analizuje i ocenia stosowanie strategicznych limitów tolerancji na ryzyko określonych w Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej Banku. KR wspiera Zarząd w procesie zarządzania ryzykiem przez formułowanie zaleceń i podejmowanie decyzji w sprawie adekwatności kapitałowej i efektywności systemu kontroli ryzyka.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

W 2020 roku odbyło się 8 posiedzeń Komitetu Ryzyka.

KZAP zarządza aktywami i pasywami Banku poprzez wpływając na kształtowanie struktury bilansu Banku i pozycji pozabilansowych w sposób sprzyjający osiągnięciu optymalnego wyniku finansowego. Komitet wspiera Zarząd w działaniach Banku i Grupy Kapitałowej Banku dotyczących kształtowania struktury bilansu, zarządzania adekwatnością kapitałową, zarządzania rentownością z uwzględnieniem specyfiki działalności oraz generowanego ryzyka, zarządzania ryzykiem finansowym, w tym ryzykiem rynkowym i płynności, ryzykiem biznesowym oraz ryzykiem kredytowym (rozliczeniowym i przedroczniczym) transakcji na rynku hurtowym.

W 2020 roku KZAP podejmował decyzje na 32 posiedzeniach.

KKB wydaje opinie i podejmuje decyzje kredytowe w odniesieniu do pojedynczych znaczących wartościowo zaangażowań kredytowych, albo wydaje rekomendacje w tym zakresie dla Zarządu, wydaje rekomendacje i podejmuje decyzje w zakresie zarządzania wierzytelnościami trudnymi, a także podejmuje decyzje dotyczące zatwierdzenia modeli i parametrów ryzyka kredytowego oraz wyników walidacji tych modeli, a także akceptuje raporty o ryzyku kredytowym.

W 2020 roku KKB podejmował decyzje w trybie obiegowym oraz na 58 posiedzeniach.

KRO wspiera Zarząd w zarządzaniu ryzykiem operacyjnym przez podejmowanie decyzji w szczególności dotyczących stosowanego w Banku podejścia AMA i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz wydawanie rekomendacji, zaleceń w zakresie działań związanych z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym. KRO formułuje opinie i zalecenia w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, które są przekazywane w ramach sprawowanego przez Bank nadzoru właścicielskiego nad tymi podmiotami.

W 2020 roku KRO podejmował decyzje w trybie elektronicznym oraz na 12 posiedzeniach.

KZAP, KKB, KRO, KR, Zarząd, KRRN, KARN i Rada Nadzorcza są odbiorcami cyklicznych raportów dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz adekwatności kapitałowej.

System zarządzania ryzykiem jest realizowany na trzech, niezależnych wzajemnie uzupełniających się poziomach:

- 1) pierwszy poziom - tworzą struktury organizacyjne zarządzające produktem, realizujące sprzedaż produktów i obsługę klientów oraz inne struktury realizujące zadania operacyjne generujące ryzyko, funkcjonujące na podstawie przepisów wewnętrznych. Funkcja jest realizowana we wszystkich jednostkach Banku i podmiotach Grupy Kapitałowej Banku. Jednostki Banku implementują, zaprojektowane przez jednostki Banku usytuowane na drugim poziomie, odpowiednie mechanizmy kontroli ryzyka, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie poprzez odpowiednie mechanizmy kontrolne. Jednocześnie podmioty Grupy Kapitałowej Banku obowiązują zasadą spójności i porównywalności oceny i kontroli ryzyka w Banku oraz w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, z uwzględnieniem specyfiki działalności podmiotu oraz rynku, na którym prowadzi działalność,
- 2) drugi poziom - obejmuje działalność komórki do spraw zgodności oraz identyfikację, pomiar, ocenę lub kontrolę, monitorowanie i raportowanie istotnych rodzajów ryzyka, a także stwierdzanych zagrożeń i nieprawidłowości - zadania realizowane są przez wyspecjalizowane struktury organizacyjne działające na podstawie obowiązujących przepisów wewnętrznych Banku; celem tych struktur jest zapewnienie żeby działania realizowane na pierwszym poziomie były właściwie zaprojektowane w przepisach wewnętrznych Banku i skutecznie ograniczały ryzyko, wspierały pomiar, ocenę i analizę ryzyka oraz efektywność działalności. Drugi poziom wspiera podejmowanie działań mających na celu eliminację niekorzystnych odchyleń od planu finansowego wpływających na ilościowe strategiczne limity tolerancji na ryzyko. Funkcja realizowana jest w szczególności w Obszarze Zarządzania Ryzykiem, Departamencie Zgodności, jednostkach Banku odpowiadających za kontroling i właściwych komitetach,
- 3) trzeci poziom - stanowi audyt wewnętrzny, realizujący niezależne audyty elementów systemu zarządzania Bankiem, w tym systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej; audyt wewnętrzny funkcjonuje odrębnie od pierwszego i drugiego poziomu i może wspierać realizowane tam działania poprzez konsultacje, ale bez możliwości wpływu na podejmowane decyzje. Funkcja realizowana jest zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi zasad funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Niezależność poziomów, polega na zachowaniu organizacyjnej odrębności w następujących płaszczyznach:

- 1) funkcja drugiego poziomu w zakresie tworzenia rozwiązań systemowych jest niezależna od funkcji pierwszego poziomu,
- 2) funkcja trzeciego poziomu jest niezależna od funkcji pierwszego i drugiego poziomu,
- 3) funkcja zarządzania ryzykiem braku zgodności podlega Prezesowi Zarządu.

Jednostki Banku zarządzające ryzykiem istotnym oraz pozostałymi ryzykami identyfikowanymi w działalności Banku w zakresie przyznaných kompetencji były w 2020 roku umiejscowione w ramach: Pionu Ryzyka Bankowego, Departamentu Wierzytelności Korporacyjnych, Centrum Restrukturyzacji i Windykacji, Departamentu Outsourcingu i Sprzedaży Wierzytelności oraz Wierzytelności Wydzielonych, Centrum Ryzyka Kredytowego Klienta Detalicznego oraz Centrum Ryzyka Kredytowego Klienta Korporacyjnego, które nadzorowane są przez Wiceprezesa Zarządu nadzorującego Obszar Zarządzania Ryzykiem oraz w Departamencie Zgodności nadzorowanym przez Prezesa Zarządu nadzorującego Obszar Prezesa Zarządu.

Celem Pionu Ryzyka Bankowego jest tworzenie i wdrażanie systemowych rozwiązań w zakresie zarządzania ryzykami, które zidentyfikowane zostały jako istotne, jak również zarządzanie adekwatnością kapitałową oraz inicjowanie i koordynacja działań integracyjnych w odniesieniu do zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku.

Pion Ryzyka Bankowego w zakresie zarządzania ryzykiem odpowiada w szczególności za:

- 1) identyfikację czynników i źródeł ryzyka,
- 2) pomiar, ocenę, kontrolę oraz cykliczne monitorowanie i raportowanie poziomu ryzyka,
- 3) koordynowanie działań w zakresie Strategii,
- 4) pomiar i ocenę adekwatności kapitałowej,
- 5) przygotowywanie rekomendacji dla Zarządu lub komitetów dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka,
- 6) tworzenie i opiniowanie przepisów wewnętrznych Banku dotyczących zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- 7) rozwój systemów informatycznych i aplikacji przeznaczonych do wspierania zarządzania ryzykiem i adekwatnością kapitałową,
- 8) koordynowanie wdrożenia spójnych standardów zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku,
- 9) walidację modeli stosowanych do zarządzania ryzykiem⁶.

Departament Wierzytelności Korporacyjnych odpowiada w szczególności za:

⁶ Walidacja modeli podlega bezpośrednio Wiceprezesowi Zarządu nadzorującemu Obszar Zarządzania Ryzykiem.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

- 1) zarządzanie przejętymi wierzytelnościami trudnymi w rozumieniu odrębnych przepisów wewnętrznych Banku, w tym wypracowywanie i realizację optymalnego sposobu odzyskiwania tych wierzytelności,
- 2) współpracę z podmiotami Grupy Kapitałowej Banku w zakresie oceny ryzyka klienta lub transakcji oraz określania strategii postępowania z wierzytelnościami trudnymi wobec klientów wspólnych,
- 3) przygotowywanie propozycji w sprawach powierzenia dochodzenia lub sprzedaży wierzytelności trudnych,
- 4) przejmowanie majątku w wyniku dochodzenia należności,
- 5) dokonywanie przeglądu i klasyfikacji wierzytelności będących w zarządzaniu Departamentu oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych i ustalanie poziomu odpisów z tytułu utraty ich wartości związanej z ryzykiem działalności Banku.

Centrum Restrukturyzacji i Windykacji odpowiada w szczególności za:

- 1) tworzenie rozwiązań systemowych, w tym przepisów wewnętrznych Banku, aplikacji i narzędzi wspierających proces restrukturyzacji i windykacji oraz monitorowania opóźnień w spłacie,
- 2) odzyskiwanie wierzytelności poprzez ich restrukturyzację i windykację oraz zwiększanie efektywności tych działań,
- 3) przejmowanie i zarządzanie majątkiem w wyniku dochodzenia należności
- 4) działania interwencyjne w ramach monitorowania opóźnień w spłacie wierzytelności klientów indywidualnych i instytucjonalnych Obszaru Rynku Detalicznego.

Departament Outsourcingu i Sprzedaży Wierzytelności oraz Wierzytelności Wydzielonych odpowiada w szczególności za:

- 1) udział w identyfikowaniu wierzytelności trudnych możliwych do sprzedaży lub objęcia outsourcingiem,
- 2) przygotowywanie propozycji działań w sprawach sprzedaży i outsourcingu wierzytelności trudnych oraz przygotowywanie projektów umów w tym zakresie,
- 3) monitorowanie realizacji umów outsourcingu i sprzedaży wierzytelności trudnych,
- 4) prowadzenie sprzedaży wybranych wierzytelności trudnych,
- 5) współpracę z organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz innymi instytucjami w sprawach skutecznego dochodzenia wierzytelności trudnych oraz zabezpieczenia interesów Banku,
- 6) zapewnienie właściwego funkcjonowania w Banku systemu Międzybankowej Informacji Gospodarczej – Bankowy Rejestr oraz współpraca w tym zakresie ze Związkiem Banków Polskich,
- 7) rozpatrywanie reklamacji i wniosków (zgłoszeń) Klientów dotyczących wierzytelności trudnych.

Centrum Ryzyka Kredytowego Klienta Detalicznego odpowiada w szczególności za:

- 1) projektowanie i kształtowanie efektywnego systemu oceny ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów obsługiwanych w ramach Obszaru Rynku Detalicznego i Obszaru Bankowości i Przedsiębiorstw, Analiz i Administracji, w tym modeli oceny ryzyka kredytowego, przepisów wewnętrznych Banku dotyczących zasad (polityk) i metodyk oceny ryzyka kredytowego oraz narzędzi wspierających procesy,
- 2) ocenę, podejmowanie ryzyka kredytowego w ramach przyznanych uprawnień oraz monitorowanie ryzyka kredytowego klientów i transakcji.

Centrum Ryzyka Kredytowego Klienta Korporacyjnego odpowiada w szczególności za:

- 1) ocenę, podejmowanie ryzyka kredytowego w ramach przyznanych uprawnień oraz monitorowanie ryzyka kredytowego klientów i transakcji,
- 2) usprawnianie i optymalizację procesów kredytowych i narzędzi informatycznych wykorzystywanych w ramach realizowanych zadań,
- 3) tworzenie efektywnego systemu oceny ryzyka kredytowego klienta rynku korporacyjnego zapewniającego odpowiedni poziom kosztu ryzyka,
- 4) projektowanie i kształtowanie założeń polityki kredytowej portfeli kredytowych klienta, w tym polityk branżowych oraz pomiar parametrów ryzyka portfeli korporacyjnych,
- 5) zarządzanie ryzykiem koncentracji zaangażowań Banku.

Departament Zgodności, w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiada w szczególności za:

- 1) zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- 2) zarządzanie ryzykiem postępowania,
- 3) zarządzanie ryzykiem utraty reputacji,
- 4) organizację i monitorowanie funkcji kontroli.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. W ramach tego nadzoru Bank nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem oraz wspiera ich rozwój, jak również uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

Zasady i sposób oceny poszczególnych rodzajów ryzyka w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne wprowadzane przez te podmioty. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku tworzą i aktualizują przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji formułowanych przez Bank oraz z uwzględnieniem postanowień Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej Banku. Przepisy wewnętrzne podmiotów Grupy Kapitałowej Banku dotyczące zarządzania ryzykiem uwzględniają:

- 1) zasadę spójności i porównywalności metod oceny ryzyka poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku i podmiotach Grupy Kapitałowej Banku,
- 2) strukturę Grupy Kapitałowej Banku oraz zależności pomiędzy podmiotami wchodzącymi w jej skład,
- 3) specyfikę i skalę działalności podmiotu Grupy Kapitałowej Banku oraz rynku, na którym prowadzi działalność,
- 4) rodzaje ryzyka podlegające zarządzaniu w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku wynikające ze specyfiki ich działalności.

Jednostki Banku z Pionu Ryzyka Bankowego, Departamentu Zgodności nie rzadziej niż raz w roku, dokonują przeglądu Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej Banku, w tym w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko, w celu adaptacji do bieżących i prognozowanych warunków rynkowych oraz potrzeb Banku i Grupy Kapitałowej Banku. W uzasadnionych przypadkach wynikających z istotnych zmian sytuacji makroekonomicznej lub na podstawie wyników przeprowadzonych testów warunków skrajnych przegląd może zostać przeprowadzony częściej niż raz w roku. Ponadto metody zarządzania ryzykiem oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka dostosowuje się do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności Banku i jego otoczenia oraz okresowo weryfikuje się i waliduje.

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku jest realizowany w szczególności poprzez zaangażowanie jednostek Banku z Obszaru Zarządzania Ryzykiem oraz Departamentu Zgodności, Departamentu Planowania i Kontrolingu lub właściwych komitetów działających w Banku w opiniowanie transakcji podmiotów Grupy Kapitałowej Banku zgodnie z odrębnymi przepisami wewnętrznymi Banku. Nie rzadziej niż raz w roku ustalana

jest lista podmiotów kluczowych Grupy Kapitałowej Banku, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Grupy Kapitałowej Banku. Dla tych podmiotów, jednostki Banku z Obszaru Zarządzania Ryzykiem oraz Departament Zgodności, zgodnie z odrębnymi przepisami wewnętrznymi Banku, opiniują podejście dotyczące strategicznych limitów tolerancji na ryzyka specyficzne dla danego podmiotu oraz sposób ich raportowania.

Priorytetem Grupy Kapitałowej Banku jest utrzymanie silnej pozycji kapitałowej, w tym efektywne zarządzanie adekwatnością kapitałową, wspieranie polskiej przedsiębiorczości, satysfakcja klienta, innowacyjność, zaangażowanie się w kreowanie nowych standardów w skali rynku, przeciwdziałanie cyberzagrożeniom, przy równoczesnym utrzymaniu priorytetów w zakresie efektywności działania i skutecznej kontroli kosztów, adekwatnego poziomu funduszy własnych oraz odpowiedniej oceny i poziomu ryzyka.

W tym celu w 2020 roku przeprowadzone zostały następujące działania:

- 1) Bank, wspólnie z ośmioma innymi bankami i Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego oraz w asyście dwóch kolejnych instytucji z sieci bezpieczeństwa finansowego pracował nad propozycją Przewodniczącego KNF dotyczącą kredytów udzielanych w walutach obcych. Bank przeanalizował korzyści i ryzyka związane z możliwymi wariantami postępowania w sprawie walutowych kredytów mieszkaniowych oraz rozpoczął prace przygotowawcze do oferowania ugód Klientom. W ocenie Banku zawarcie ugód wyeliminuje ryzyko kursowe po stronie klientów, a Bank ograniczy ryzyko prawne oraz niepewność co do kierunku ostatecznych rozstrzygnięć sądowych i ich skutków finansowych.
- 2) Grupa Kapitałowa Banku w 2020 roku powiększyła portfel wyemitowanych krótkoterminowych obligacji (głównie 3-6 miesięcznych) ze stanu 3,7 mld PLN na koniec 2019 roku do 5,0 mld PLN na koniec 2020 roku.
- 3) W 2020 roku Grupa Kapitałowa Banku dokonała spłaty finansowania otrzymanego od Banku Rozwoju Rady Europy, a także częściowej wcześniejszej spłaty emisji własnych w EUR i USD w ramach programu EMTN.
- 4) W ramach Grupy Kapitałowej Banku, do PKO Banku Hipotecznego S.A. przenoszone są sukcesywnie portfele kredytów hipotecznych udzielonych wcześniej przez PKO Bank Polski S.A. Wartość portfela przeniesionego w 2020 roku wyniosła ok. 341 mln PLN.
- 5) Transakcje przeprowadzane w 2020 roku wewnątrz Grupy Kapitałowej Banku z podmiotami powiązаныmi oraz z powiązаныmi stronami Grupy Kapitałowej Banku nie miały istotnego wpływu na profil ryzyka Banku.

2.2. Kompleksowe testy warunków skrajnych i odwrotne testy warunków skrajnych

Kompleksowe testy warunków skrajnych stanowią uzupełnienie testów warunków skrajnych specyficznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka, uwzględniają zbiorczo zidentyfikowane ryzyka, w szczególności ryzyka uznane z punktu widzenia Banku lub Grupy Kapitałowej Banku za istotne. Obejmują analizę wpływu zmian w otoczeniu makroekonomicznym lub funkcjonowaniu Grupy Kapitałowej Banku na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku, w szczególności: rachunek zysków i strat, sprawozdanie z sytuacji finansowej, fundusze własne, adekwatność kapitałową, w tym wymogi w zakresie funduszy własnych, kapitał wewnętrzny, miary adekwatności kapitałowej, jakość portfela kredytowego, wybrane miary płynności oraz wskaźniki inicjujące Planów Naprawy. Wyliczenia przeprowadza się z wykorzystaniem wewnętrznych modeli Banku, z uwzględnieniem przyjętych założeń makroekonomicznych. Dane analizowane są z wysokim stopniem szczegółowości, z uwzględnieniem podziałów na portfele oraz typy produktów.

Kompleksowe testy warunków skrajnych obejmują testy cykliczne i testy nadzorcze. Testy cykliczne przeprowadzane są raz w roku, w 3 letnim horyzoncie czasowym, na potrzeby oceny poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych oraz aktualizacji Planu Naprawy. Scenariusze stresowe, wykorzystywane do oceny poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych, zakładają szokowe osłabienie sytuacji gospodarczej względem scenariusza bazowego, odzwierciedlające historyczne przypadki kryzysów finansowych na świecie. Scenariusze stresowe na potrzeby Planu Naprawy, zgodnie z przepisami ustawy Prawo bankowe, służą oszacowaniu wpływu dotkliwych zmian otoczenia makroekonomicznego lub funkcjonowania Banku i Grupy Kapitałowej Banku na sytuację Banku i Grupy Kapitałowej Banku w warunkach kryzysowych oraz weryfikacji skuteczności działań naprawczych.

Testy nadzorcze przeprowadzane są na zlecenie zewnętrznych organów nadzorczych, w określonym przez nadzór horyzoncie czasowym, w oparciu o zmienne makroekonomiczne i finansowe zawarte w zadanych przez organy nadzorcze scenariuszach.

Kompleksowe testy warunków skrajnych uwzględniają zbiorczo następujące rodzaje ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe i koncentracji,
- 2) ryzyko rynkowe,
- 3) ryzyko płynności,
- 4) ryzyko operacyjne,
- 5) ryzyko biznesowe,
- 6) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Odwrotne testy warunków skrajnych (OTWS) uzupełniają wyniki kompleksowych testów warunków skrajnych i mają na celu ocenę odporności Banku na zmiany makroekonomiczne. OTWS w zakresie ryzyka zmian makroekonomicznych przeprowadzane są w formie analizy wrażliwości i polegają na sformułowaniu potencjalnych, negatywnych scenariuszy dotyczących płynności lub adekwatności kapitałowej Banku, a następnie znalezieniu zdarzeń przyczyniających się do ich materializacji.

2.3. Kontrola wewnętrzna

W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest elementem systemu zarządzania Bankiem. Za zaprojektowanie, wprowadzenie i funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i funkcjonowaniem adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność, w tym adekwatność i skuteczność funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności oraz komórki audytu wewnętrznego. Ocena systemu kontroli wewnętrznej dokonywana jest na podstawie określonych kryteriów i z uwzględnieniem informacji przekazywanych przez Zarząd Banku, Komitet Audytu Rady Nadzorczej, komórkę do spraw zgodności i komórkę audytu wewnętrznego, ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta i wynikających z czynności nadzorczych uprawnionych instytucji oraz innych informacji i dokumentów istotnych z punktu widzenia adekwatności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej. Radę Nadzorczą Banku wspiera w tym zakresie Komitet Audytu Rady Nadzorczej, który odpowiedzialny jest w szczególności za monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

- 4) zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, rekomendacjami nadzorczymi oraz przyjętymi przez Bank standardami rynkowymi.

System kontroli wewnętrznej jest zorganizowany w Banku na trzech niezależnych od siebie poziomach:

- 1) pierwszy poziom tworzą struktury organizacyjne Banku realizujące działalność operacyjną, w szczególności: sprzedaż produktów i obsługę klientów oraz inne struktury organizacyjne Banku realizujące zadania operacyjne generujące ryzyko, funkcjonujące na podstawie odrębnych przepisów wewnętrznych Banku,
- 2) drugi poziom obejmuje działalność komórki do spraw zgodności oraz identyfikację, pomiar, kontrolę, monitorowanie i raportowanie poszczególnych rodzajów ryzyka, a także stwierdzanych zagrożeń i nieprawidłowości – zadania realizowane są przez wyspecjalizowane struktury organizacyjne, działające na podstawie obowiązujących zasad, metodyk i procedur; celem tych struktur jest zapewnienie by działania realizowane na pierwszym poziomie były właściwie zaprojektowane i skutecznie ograniczały ryzyko, wspierały pomiar i analizę ryzyka oraz efektywność działalności,
- 3) trzeci poziom stanowi działalność komórki audytu wewnętrznego, realizującej niezależne audyty elementów systemu zarządzania Bankiem, w tym systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

Niezależność ww. poziomów polega na organizacyjnej odrębności:

- 1) drugiego poziomu w zakresie tworzenia rozwiązań systemowych od pierwszego poziomu,
- 2) trzeciego poziomu od pierwszego i drugiego poziomu.

W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnia:

- 1) funkcję kontroli,
- 2) komórkę do spraw zgodności,
- 3) komórkę audytu wewnętrznego.

Funkcja kontroli zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku i obejmuje wszystkie jednostki Banku oraz usytuowane w nich stanowiska organizacyjne, odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Na funkcję kontroli składają się:

- 1) mechanizmy kontrolne,
- 2) niezależne monitorowanie mechanizmów kontrolnych,
- 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.

Bank wyodrębnia, a następnie Zarząd zatwierdza wykaz procesów istotnych mających istotne znaczenie dla realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej i celów biznesowych Banku oraz zapewnia dokonywanie okresowych przeglądów procesów funkcjonujących w Banku, pod kątem ich istotności.

W procesy funkcjonujące w Banku i wspierające je systemy lub aplikacje wbudowane są mechanizmy kontrolne dostosowane do celów systemu kontroli wewnętrznej oraz do specyfiki prowadzonej przez Bank działalności. Mechanizmy te podlegają niezależnemu monitorowaniu na wszystkich poziomach systemu kontroli wewnętrznej. Niezależne monitorowanie obejmuje testowanie i ocenę adekwatności i efektywności oraz weryfikację bieżącą i okresową.

Komórka do spraw zgodności jest wyodrębnioną organizacyjnie, niezależną komórką pełniącą kluczową rolę w zakresie zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności rozumianym jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych, powstania strat finansowych, bądź utraty reputacji wskutek niezastosowania się Banku, pracowników Banku lub podmiotów działających w jego imieniu do powszechnie obowiązujących przepisów prawa, przepisów wewnętrznych Banku oraz przyjętych przez Bank standardów rynkowych.

Celem komórki do spraw zgodności jest kształtowanie rozwiązań w zakresie zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz identyfikacja, ocena, kontrola, monitorowanie oraz raportowanie tego ryzyka w Banku.

Audyt wewnętrzny stanowi niezależną i obiektywną działalność o charakterze zapewniającym i doradczym polegającą na systematycznej i dokonywanej w uporządkowany sposób ocenie poszczególnych obszarów działania Banku oraz wskazywaniu kierunków działań wpływających na podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania Banku.

Celem komórki audytu jest:

- 1) w ramach działalności zapewniającej – dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w ramach pierwszego i drugiego poziomu systemu kontroli wewnętrznej z uwzględnieniem adekwatności i efektywności wybranych do audytu mechanizmów kontroli ryzyka i mechanizmów kontrolnych,
- 2) w ramach działalności doradczej – przysporzenie wartości i usprawnienie procesów w Banku.

W Banku funkcjonują mechanizmy zapewniające niezależność komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego:

- 1) zatwierdzenie przez Zarząd i Radę Nadzorczą Karty Audytu oraz zasad zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 2) podległość komórki do spraw zgodności Prezesowi Zarządu,
- 3) podległość funkcjonalna komórki audytu wewnętrznego Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej oraz administracyjna Prezesowi Zarządu,
- 4) niepodleganie komórki audytu wewnętrznego, jako trzeciego poziomu, niezależnemu monitorowaniu ze strony jednostek organizacyjnych Banku usytuowanych w ramach drugiego poziomu systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) zapewnienie dyrektorom wyżej wymienionych komórek bezpośredniego kontaktu z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 6) uczestniczenie dyrektorów wyżej wymienionych komórek w posiedzeniach Zarządu,
- 7) uczestniczenie dyrektorów wyżej wymienionych komórek w posiedzeniach Rady Nadzorczej oraz odpowiednich Komitetów, w przypadku gdy przedmiotem ich posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub zarządzaniem ryzykiem,
- 8) powoływanie, zatwierdzanie wysokości wynagrodzenia i odwoływanie dyrektora komórki audytu wewnętrznego następuje za zgodą Rady Nadzorczej, po uprzednim wysłuchaniu,
- 9) powoływanie i odwoływanie dyrektora komórki do spraw zgodności następuje po akceptacji Rady Nadzorczej, przy czym odwołanie poprzedzone jest wysłuchaniem,
- 10) zatwierdzanie wysokości wynagrodzenia (w tym premii) dyrektora komórki do spraw zgodności przez Komitet Audytu Rady Nadzorczej przy uwzględnieniu zasady, iż wynagrodzenie to nie może odbiegać od wynagrodzenia innych osób pełniących kluczowe funkcje w Banku i nie powinno być bezpośrednio uzależnione od wyników finansowych Banku,
- 11) informowanie KNF o zmianach na stanowisku dyrektorów wyżej wymienionych komórek wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany,

- 12) zapewnienie pracownikom wyżej wymienionych komórek dostępu do wszelkich niezbędnych informacji (w tym poufnych i wrażliwych), pomieszczeń oraz systemów informatycznych (bez możliwości ingerencji w zasoby systemu), jak również komunikacji z pracownikami Banku, w zakresie, w którym uznają to za konieczne do wykonywania zadań,
- 13) nieuczestniczenie pracowników wyżej wymienionych komórek w realizacji bieżących zadań biznesowych,
- 14) zapewnianie rozwiązań w zakresie kontroli wynagrodzeń pracowników wyżej wymienionych komórek gwarantujących niezależność i obiektywizm wypełniania przez nich zadań oraz umożliwiających zatrudnianie osób o odpowiednich kwalifikacjach, doświadczeniach i umiejętnościach,
- 15) ochrona pracowników wyżej wymienionych komórek przed nieuzasadnionym wypowiedzeniem stosunku pracy,
- 16) organizacyjne wyodrębnienie wyżej wymienionych komórek oraz brak możliwości wykonywania przez pracowników tych komórek innych obowiązków niż im przypisane
- 17) zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji przez pracowników wyżej wymienionych komórek.

Informacje dotyczące nieprawidłowości, wyniki ocen oraz inne istotne kwestie identyfikowane przez poszczególne elementy systemu kontroli wewnętrznej przedstawiane są w okresowych raportach przeznaczonych dla Zarządu, Komitetu Audytu Rady Nadzorczej, Komitetu ds. Ryzyka lub Rady Nadzorczej.

Na stronie internetowej Banku (www.pkobp.pl) Bank zamieścił opis systemu kontroli wewnętrznej, uwzględniający w szczególności opis: celów systemu kontroli wewnętrznej; roli Zarządu, Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu Rady Nadzorczej; trzech, niezależnych poziomów, na których zorganizowany jest system kontroli wewnętrznej; poszczególnych elementów systemu kontroli wewnętrznej, tj. funkcji kontroli, komórki do spraw zgodności i komórki audytu wewnętrznego.

W podmiotach Grupy Kapitałowej Banku funkcjonują systemy kontroli wewnętrznej, dostosowane do specyfiki i charakteru prowadzonej przez te podmioty działalności. Podmioty te tworzą i wprowadzają regulacje wewnętrzne, w których określają w szczególności zadania dotyczące czynności kontrolnych realizowanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej i podział odpowiedzialności za te zadania. Sposób funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej w spółkach uzależniony jest od wielkości i przedmiotu działalności podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Banku. W większości podmiotów istnieje wyodrębnione jednostki organizacyjne lub stanowiska sprawujące te funkcje, raportujące bezpośrednio do Zarządu danego podmiotu lub do Rady Nadzorczej. W przypadkach uzasadnionych profilem działalności podmiotu oraz jego strukturą organizacyjną (niewielkie podmioty z ograniczonym spektrum działania), czynności kontrolne wykonywane są przez osoby zarządzające, bez wyodrębnienia strukturalnego funkcji lub komórki kontroli wewnętrznej. W Banku uwzględnia się rolę podmiotów Grupy kapitałowej Banku w identyfikacji procesów istotnych, pod kątem ich wpływu na zapewnianie osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej Banku.

2.4. Ocena członków organu zarządzającego, informacje dotyczące polityki rekrutacji, oceny odpowiedniości

Członkowie Zarządu podlegają ocenie odpowiedniości zgodnie z obowiązującymi w Banku przepisami tj.:

- 1) Polityką dotyczącą odpowiedniości członków Zarządu i osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku oraz oceny odpowiedniości w spółkach Grupy Kapitałowej Banku
- 2) Zasadami i trybem oceny odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu Banku oraz członków Zarządu Banku.

Ocenę odpowiedniości członków Zarządu Banku przeprowadza Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej (dalej: KNiWRN), poprzez przyjęcie raportu z tej oceny, który następnie podlega zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą Banku. Źródłem danych do raportu są między innymi informacje oraz dokumenty przedstawione przez kandydatów na członków Zarządu lub osoby już powołane na te stanowiska. KNiWRN przy ocenie może korzystać ze wsparcia jednostki Banku odpowiedzialnej za zasoby ludzkie lub doradcy zewnętrznego oraz innych źródeł informacji. Raport przekazywany jest Radzie Nadzorczej Banku, która w sytuacji, gdy wymagają tego przepisy i wytyczne organów nadzoru, informuje KNF o wynikach dokonanych ocen odpowiedniości.

Weryfikacja odpowiedniości członków Zarządu oraz kandydatów na członków Zarządu dokonywana jest w formie oceny indywidualnej i zbiorowej. Ocena ta prowadzona jest jako wstępna w ramach postępowania kwalifikacyjnego przed powołaniem członka Zarządu oraz okresowa - przeprowadzana raz w roku dla osób już pełniących te funkcje.

W ocenie odpowiedniości uwzględnia się kryteria wynikające z wydanych w tym zakresie wytycznych krajowego lub europejskiego organu nadzoru, wymogi określone w powszechnie obowiązujących przepisach prawa - koncentrując się przede wszystkim na ocenie posiadanych kwalifikacji, rozumianych jako wiedza, doświadczenie i umiejętności w zakresie powierzanego stanowiska, a także odpowiednio w zakresie zasad zarządzania Bankiem, struktury GKB i potencjalnych konfliktów interesów, które mogą się z tym wiązać oraz reputacji, rozumianej jako wystarczająco nieposzlakowana opinia. Dodatkowo uwzględnia się ocenę uczciwości i etyczności działania, umiejętność formułowania niezależnego osądu oraz możliwości poświęcania odpowiedniej ilości czasu na wykonywanie powierzanych obowiązków, w tym z uwzględnieniem ograniczeń w zakresie podjęcia innej działalności.

Ocena odpowiedniości zbiorowej, obok wytycznych i wymogów określonych w powszechnie obowiązujących przepisach prawa koncentruje się przede wszystkim na zapewnieniu odpowiedniego "zbiorowego" poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia w kontekście charakteru i zakresu działalności Banku i istotnych ryzyk tej działalności oraz w aspekcie zdolności Zarządu jako całości do zarządzania Bankiem.

Przy wyborze członków Zarządu uwzględniana się zasadę zróżnicowania członków Zarządu oraz zasady zarządzania sukcesją. Zasady te mają zapewnić ciągłość podejmowania decyzji oraz odpowiedni dobór członków Zarządu w sposób umożliwiający dotarcie do szerokiego zakresu kompetencji, wiedzy i umiejętności adekwatnych do stanowiska, gwarantujących wydawanie przez członków Zarządu - indywidualnie i jako organ - najwyższej jakości niezależnych opinii i decyzji w całym zakresie działalności Banku. Rada Nadzorcza, dokonując oceny odpowiedniości, dąży do osiągnięcia równowagi w zakresie reprezentowania płci w składzie Zarządu, jednakże cele dotyczące zróżnicowania składu Zarządu są uwzględniane przy doborze tylko w takim zakresie, w jakim nie wpłynęło to negatywnie na funkcjonowanie i odpowiedność Zarządu. Więcej informacji na temat różnorodności jest zawarte w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za 2020 rok sporządzonym łącznie ze Sprawozdaniem Zarządu z działalności PKO Banku Polskiego S.A. za 2020 rok, (10. Ład korporacyjny, punkt 10.4 Polityka różnorodności).

W trakcie sprawowania funkcji przez członków Zarządu, zgodnie z art. 395 § 2 pkt 3 k.s.h. zwyczajne walne zgromadzenie raz w roku udziela absolutorium osobno każdemu z członków Zarządu. Udzielenie absolutorium stanowi pozytywną ocenę pracy tych osób, niezależnie od zatwierdzenia przez zwyczajne walne zgromadzenie sprawozdania Zarządu z działalności spółki, a nieudzielenie takiego absolutorium stanowi wyraz negatywnej oceny pracy członka Zarządu i w konsekwencji może być podstawą odwołania go ze składu organu spółki.

W związku z powołaniem członków Zarządu na nową kadencję, w dniu 27 maja 2020 r. zakończono w Banku proces oceny odpowiedniości członków Zarządu. W wyniku przeprowadzonego ww. procesu stwierdzono, że każdy z członków Zarządu spełnia indywidualnie wymogi odpowiedniości, jak również Zarząd kolegialnie spełnia wymogi odpowiedniości zbiorowej.

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku było 9 członków Zarządu, na tę datę wszyscy członkowie Zarządu Banku spełniali wymogi określone w art. 22aa ustawy prawo bankowe.

2.5. Ryzyko kredytowe

2.5.1. Wstęp

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta ze zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej Banku lub ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzycelności Grupy Kapitałowej Banku w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczanie strat na portfelu kredytowym oraz zmian wartości ekonomicznej ekspozycji na rynku hurtowym, minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości do akceptowalnego poziomu przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego poprzez kształtowanie pozycji bilansowych i pozabilansowych.

Bank oraz jego podmioty zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Banku kierują się przede wszystkim następującymi zasadami zarządzania ryzykiem kredytowym:

- 1) transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- 2) pomiar ryzyka kredytowego transakcji kredytowych dokonywany jest na etapie rozpatrywania wniosku o zawarcie transakcji oraz cyklicznie, w ramach monitorowania z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej kredytobiorców,
- 3) ocena ryzyka kredytowego ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub ich wartość jest dokonywana przez jednostki oceny ryzyka kredytowego, niezależne od jednostek biznesowych,
- 4) oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależą od oceny poziomu ryzyka kredytowego generowanego przez tą transakcję,
- 5) decyzje kredytowe mogą być podejmowane jedynie przez osoby do tego uprawnione,
- 6) ryzyko kredytowe jest zdwersyfikowane w szczególności pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz klientów,
- 7) w zależności od poziomu ryzyka kredytowego przyjmowane są przez Bank odpowiednie zabezpieczenia celem minimalizacji potencjalnych przyszłych strat.

W Grupie Kapitałowej Banku, w ramach ryzyka kredytowego identyfikuje się ryzyko walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych. Ryzyko to rozumiane jest jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta z zobowiązań wobec Banku z tytułu walutowego kredytu hipotecznego. Ryzyko to uznane zostało w Banku jako istotne.

2.5.2. Identyfikacja ryzyka

Identyfikacja ryzyka kredytowego polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł oraz czynników wpływających na poziom ryzyka kredytowego w bieżącej i planowanej działalności kredytowej Grupy Kapitałowej Banku.

W ramach identyfikacji ryzyka kredytowego określa się czynniki, które mają istotny wpływ na poziom ryzyka kredytowego w działalności Grupy Kapitałowej Banku oraz szacuje się ich potencjalny wpływ na prowadzoną działalność Grupy Kapitałowej Banku.

Identyfikacja ryzyka kredytowego odnosi się do istniejących i projektowanych produktów kredytowych oferowanych klientom Grupy Kapitałowej Banku, procesów realizacji tych produktów, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych i baz danych.

2.5.3. Pomiar, szacowanie i ocena ryzyka kredytowego

Pomiar, szacowanie i ocena ryzyka kredytowego następuje na poziomie klienta, pojedynczej transakcji kredytowej i na poziomie portfeli kredytowych Grupy Kapitałowej Banku. W ramach pomiaru lub szacowania ryzyka kredytowego przeprowadza się testy warunków skrajnych ryzyka wiążącego się z walutowymi i złotowymi ekspozycjami kredytowymi. Założenia do przeprowadzenia testów warunków skrajnych zapewniają rzetelny pomiar/ szacowanie ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej Banku.

Pomiar, szacowanie i ocena portfelowego ryzyka kredytowego obejmuje cykliczną ocenę tego ryzyka przy uwzględnieniu całości ekspozycji kredytowych klientów, a także różnych przekrojów portfela, takich jak grupy klientów, grupy produktów kredytowych.

2.5.4. Metody pomiaru ryzyka kredytowego

Do pomiaru i oceny portfelowego ryzyka kredytowego, wykorzystuje się różne miary, w szczególności:

- 1) prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (PD),
- 2) strata z tytułu niewykonania zobowiązania (LGD),
- 3) współczynnik konwersji kredytowej (CCF),
- 4) oczekiwaną stratę kredytową (EL),
- 5) wartość zagrożoną ryzykiem kredytowym (CVaR),
- 6) udział i strukturę ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości,
- 7) wskaźnik pokrycia odpisami kredytów z utratą wartości (Coverage Ratio),
- 8) koszt ryzyka kredytowego,
- 9) testy warunków skrajnych.

PKO Bank Polski S.A. systematycznie ulepsza zakres wykorzystywanych parametrów ryzyka kredytowego z uwzględnieniem metody wewnętrznych ratingów IRB, jak również rozszerza zakres stosowania miar ryzyka w celu pełnego pokrycia portfela kredytowego Banku tą metodą.

Wyniki pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego uwzględnia się w szczególności przy ustalaniu opłacalności i warunków cenowych nowych lub modyfikowanych produktów kredytowych, optymalnej wysokości wartości progowych warunkujących dostępność klienta do finansowania przez Bank, wyznaczaniu odpisów na oczekiwane straty kredytowe oraz ustalaniu zasad premiowania.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej Banku uwzględnia wymagania Komisji Nadzoru Finansowego określone w Rekomendacjach KNF. Bank przeprowadza analizy oraz testy warunków skrajnych uwzględniając w szczególności Rekomendacje KNF: S, T i C. Bank ustala limity, które stanowią narzędzie wewnętrzne określające apetyt na ryzyko kredytowe oraz ryzyko koncentracji. Limity są narzędziem wspierającym zarządzanie tymi ryzykami. Testy warunków skrajnych oraz analizy dotyczą wpływu potencjalnych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na jakość portfela kredytowego Banku, a wyniki prezentowane są w raportach dla organów Banku. Powyższe informacje umożliwiają identyfikowanie i podejmowanie działań ograniczających negatywne skutki wpływu niekorzystnych sytuacji rynkowych na wynik Banku.

2.5.5. Metody ratingowe i scoringowe

Ocena ryzyka pojedynczych transakcji kredytowych jest dokonywana w Banku z wykorzystaniem metod scoringowych i ratingowych, które są tworzone, rozwijane i nadzorowane przez Obszar Zarządzania Ryzykiem. Funkcjonowanie tych metod wspierają specjalistyczne aplikacje informatyczne. Sposób dokonywania oceny określony został w przepisach wewnętrznych Banku, których głównym celem jest zapewnienie jednolitej i obiektywnej oceny ryzyka kredytowego w procesie kredytowania.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Banku uwzględnia wymagania KNF określone w Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie oraz Rekomendacji T dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

Bank ocenia ryzyko kredytowe klientów indywidualnych w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym i jakościowym. Ocena zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym polega na zbadaniu sytuacji finansowej klienta, zaś ocena zdolności kredytowej w ujęciu jakościowym (ocena wiarygodności kredytowej) obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej klienta pozyskanych z wewnętrznych baz danych Banku oraz zewnętrznych baz danych.

W przypadku firm i przedsiębiorstw, spełniających określone kryteria, Bank ocenia ryzyko kredytowe z wykorzystaniem metody scoringowej. Ocena ta dotyczy niskokwotowych, nieskomplikowanych transakcji kredytowych i odbywa się w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej oraz wiarygodności kredytowej klienta. Ocena zdolności kredytowej polega na zbadaniu możliwości klienta do uregulowania zobowiązań, zaś ocena wiarygodności kredytowej klienta obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę historycznych i bieżących zachowań przedsiębiorcy oraz jego właścicieli (osób fizycznych) we współpracy kredytowej z bankami. W pozostałych przypadkach stosowana jest metoda ratingowa.

Ocena ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem klientów instytucjonalnych dokonywana jest w dwóch wymiarach: klienta oraz transakcji. Miarą tej oceny jest ocena wiarygodności klienta, czyli rating oraz ocena transakcji, tj. zdolności do spłaty zobowiązania w określonej wysokości i terminach. Modele ratingowe dla klientów instytucjonalnych opracowane są z wykorzystaniem wewnętrznych danych Banku, co zapewnia, że są dostosowane do profilu ryzyka klientów Banku. Modele opierają się na statystycznej analizie zależności między niewykonaniem zobowiązania a punktową oceną ryzyka klienta. Ocena ryzyka klienta jest uzależniona od wielkości przedsiębiorstwa, dla którego dokonywana jest analiza oraz branży, w której klient prowadzi działalność gospodarczą. Dodatkowo, Bank stosuje model oceny przedsiębiorców kredytowanych w formule finansowania specjalistycznego pozwalający na adekwatną ocenę ryzyka kredytowego dużych przedsiębiorstw polegających na finansowaniu nieruchomości (np. lokale biurowe, powierzchnie sklepowe, powierzchnie magazynowe oraz projektów infrastrukturalnych (np. infrastruktura telekomunikacyjna, przemysłowa, użyteczności publicznej).

Modele oceny ryzyka podlegają monitoringowi nie rzadziej niż raz na kwartał zgodnie z przepisami wewnętrznymi Banku dotyczącymi okresowej weryfikacji modeli ryzyka kredytowego, a także objęte są procesem regularnej, niezależnej walidacji przeprowadzanej przez Departament Walidacji Modeli.

Informacja o ocenach ratingowych i scoringowych jest szeroko wykorzystywana w Banku w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, w systemie kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych oraz w systemie pomiaru i raportowania ryzyka kredytowego.

2.5.6. Kontrola ryzyka kredytowego

Kontrola ryzyka kredytowego polega na określeniu narzędzi do diagnozowania poziomu ryzyka kredytowego oraz stosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka kredytowego do ograniczania poziomu tego ryzyka oraz przestrzeganiu mechanizmów kontrolnych, w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym, zarówno w procesach kredytowych, jak i na poziomie portfelowym.

Do zarządzania ryzykiem kredytowym Bank i Grupa Kapitałowa Banku stosuje w szczególności następujące narzędzia i mechanizmy kontroli ryzyka:

- 1) strategiczne limity tolerancji na ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji,
- 2) wewnętrzne limity na ryzyko kredytowe lub ryzyko koncentracji:
  - a) limity określające poziom tolerancji na portfelowe ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji,
  - b) limity branżowe,
  - c) limity kompetencyjne,
- 3) weryfikacja jakości procesów kredytowych,
- 4) Rating oddziału,
- 5) wartości progowe aktywujące udział analityków ryzyka w ocenie ryzyka kredytowego.

W Banku i w Grupie Kapitałowej Banku ustala się wewnętrzne limity tolerancji na portfelowe ryzyko kredytowe, w szczególności w zakresie:

- 1) segmentów branżowych,
- 2) zaangażowań wynikających z ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie i detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 3) jakości portfela kredytowego,
- 4) struktury portfela w ujęciu produktowym/segmentowym/walutowym/kanałów dystrybucji,
- 5) maksymalnego i jednostkowego poziomu relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i finansowych do dochodów klientów indywidualnych,
- 6) długości okresu transakcji kredytowej.

Bank kontroluje poziom ekspozycji kredytowej wobec klientów Banku lub grup powiązanych klientów w rozumieniu ustawy Prawo bankowe ustalając maksymalny poziom uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych dotyczących transakcji kredytowych, w tym zmian ich warunków, oraz maksymalne limity kompetencji dla tych poziomów, o których mowa w przepisach wewnętrznych Banku dotyczących podziału kompetencji do podejmowania decyzji

kredytowych. W ramach monitorowania limitów kompetencji Bank weryfikuje w szczególności poziom kompetencji kredytowych osób uprawnionych oraz ważność nadanych tym osobom certyfikatów kompetencji kredytowych.

Bank i podmioty Grupy Kapitałowej Banku monitorują i kontrolują wykorzystanie strategicznych limitów tolerancji na ryzyko kredytowe oraz limitów wewnętrznych w okresach miesięcznych i kwartalnych. Wyniki monitorowania prezentuje się odpowiednio w comiesięcznej informacji dla członków Komitetu ds. Ryzyka oraz w kwartalnym bądź miesięcznym raporcie o ryzyku kredytowym w PKO Banku Polskim S.A. W przypadku, gdy poziom wykorzystania limitu strategicznego przekroczy ustaloną wartość progową uruchamia się działania w celu niedopuszczenia do przekroczenia ustalonego poziomu.

2.5.7. Prognozowanie i monitorowanie ryzyka kredytowego

Prognozowanie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji polega na przewidywaniu przyszłego poziomu ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji przy uwzględnieniu zakładanej projekcji rozwoju działalności kredytowej oraz zdarzeń zewnętrznych i wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka kredytowego polega na monitorowaniu odchylenia realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez zewnętrzny organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzania testów warunków skrajnych (specyficznych i kompleksowych).

Prognozy poziomu ryzyka poddaje się weryfikacji (*ang. backtesting*).

Monitorowanie ryzyka kredytowego odbywa się na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych oraz na poziomie portfelowym.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych określają w szczególności przepisy wewnętrzne Banku dotyczące:

- 1) oceny ryzyka kredytowego Banku związanego z finansowaniem klientów,
- 2) metodyk lub sposobów oceny klientów,
- 3) identyfikacji grup podmiotów powiązanych,
- 4) oceny zabezpieczeń oraz kontroli nieruchomości i inwestycji,
- 5) tworzenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe,
- 6) Systemu Wczesnego Ostrzegania (SWO),
- 7) czynności operacyjnych w procesie kredytowym.

W celu skrócenia czasu reakcji na zaobserwowane sygnały ostrzegawcze sygnalizujące wzrost poziomu ryzyka kredytowego, Bank wykorzystuje i rozwija aplikację informatyczną SWO oraz rozwija scoringowe modele oceny behawioralnej.

2.5.8. Koncentracja ryzyka

Celem zarządzania ryzykiem koncentracji jest zapewnienie bezpiecznej struktury portfela kredytowego poprzez ograniczanie zagrożeń wynikających z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej Grupy Kapitałowej Banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka Grupy Kapitałowej Banku.

Grupa Kapitałowa Banku identyfikuje koncentrację w ujęciu portfelowym i koncentrację w ujęciu podmiotowym.

Grupa Kapitałowa Banku monitoruje ryzyko koncentracji zaangażowań w odniesieniu do:

- 1) zaangażowań wobec pojedynczych klientów oraz grup powiązanych klientów, w tym dużych zaangażowań,
- 2) zaangażowań wobec grup klientów lub portfeli kredytowych narażonych na jeden czynnik ryzyka.

Ryzyko koncentracji zaangażowań wobec pojedynczych klientów oraz grup powiązanych klientów monitorowane jest w odniesieniu do limitu koncentracji zaangażowań, gdzie łączna kwota jednostkowego zaangażowania nie może przekraczać 25% skonsolidowanych funduszy własnych.

W procesie monitorowania koncentracji zaangażowań w ujęciu podmiotowym Bank uwzględnia:

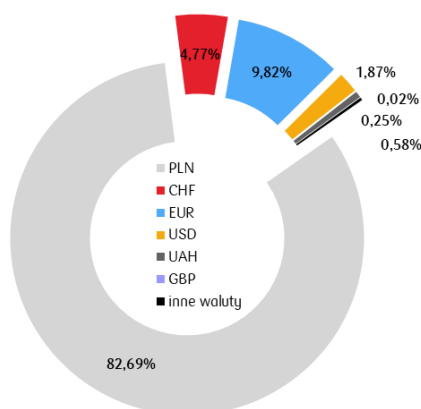
- 1) codzienne monitorowanie poziomu koncentracji dużych zaangażowań w rozumieniu art. 392 CRR (w przypadku, gdy zaangażowanie osiągnie lub przekroczy próg 10% kapitału Banku, Bank niezwłocznie zgłasza informację do KNF),
- 2) miesięczną kontrolę wykorzystania limitów wynikających z art. 395 ust. 1 CRR oraz z art. 79a ust. 4 Prawa bankowego,
- 3) kwartalną kontrolę limitów wewnętrznych na ryzyko koncentracji podmiotowej,
- 4) identyfikację sygnałów ostrzegawczych oraz inicjowanie działań mających na celu nieprzekroczenie limitów,
- 5) wykonywanie testów warunków skrajnych na ryzyko koncentracji (w tym scenariuszy będących wsadem do kompleksowych testów warunków skrajnych, które umożliwiają ocenę wpływu skorelowanych ze sobą czynników ryzyka: kredytowego, stopy procentowej, walutowego, operacyjnego, płynności na poziom oczekiwanej straty kredytowej Banku).

Ponadto, Grupa Kapitałowa Banku analizuje ryzyko koncentracji wobec:

- 1) regionów geograficznych,
- 2) walut,
- 3) branż,
- 4) ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie,
- 5) największych podmiotów,
- 6) największych grup kapitałowych.

Wykres 2.1. Struktura walutowa portfela kredytowego (bilans i pozabilans)

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Największą część zaangażowania walutowego Grupy Kapitałowej Banku stanowią ekspozycje w EUR i dotyczą one portfela kredytowego Banku. Udział tych kredytów w portfelu walutowym wyniósł na koniec 2020 roku 56,72% co oznacza wzrost w relacji do końca 2019 roku o 8,41 p.p. Kolejną grupą kredytów w walutach są kredyty w CHF, które stanowiły na koniec 2020 roku 27,54% portfela walutowego Grupy Kapitałowej Banku, co oznacza spadek w relacji do końca 2019 roku o 9,82 p.p.

Tabela 2.1. Zaangażowanie wobec 10 największych klientów

Lp.	2020		2019	
	Wartość*	% Funduszy własnych	Wartość*	% Funduszy własnych
1	2 831	6,8%	3 793	9,6%
2	2 453	5,9%	3 753	9,5%
3	2 367	5,7%	2 900	7,4%
4	2 273	5,5%	2 718	6,9%
5	2 268	5,5%	2 679	6,8%
6	2 121	5,1%	2 584	6,6%
7	2 047	4,9%	2 453	6,2%
8	1 865	4,5%	2 271	5,8%
9	1 593	3,8%	1 793	4,5%
10	1 310	3,2%	1 548	3,9%
Razem	21 127	50,9%	26 490	67,2%

* Zaangażowanie łączne wobec klientów niebędących bankiem (bilansowe i pozabilansowe) będące podstawą określenia limitu koncentracji zaangażowań. Zestawienie nie zawiera pozycji, które są wyłączone spod limitu koncentracji.

Na 31 grudnia 2020 roku oraz na 31 grudnia 2019 roku limity koncentracji nie były przekroczone. Na 31 grudnia 2020 największe zaangażowanie Grupy Kapitałowej Banku wobec pojedynczego podmiotu wyniosło 6,8% skonsolidowanych funduszy własnych.

Na 31 grudnia 2020 roku największa koncentracja zaangażowania Grupy Kapitałowej Banku w grupę powiązanych klientów w rozumieniu ustawy prawo bankowe wyniosła 8,7% skonsolidowanych funduszy własnych.

Tabela 2.2. Zaangażowanie wobec 5 największych grup powiązanych klientów*

Lp.	2020		2019	
	Wartość	% Funduszy własnych	Wartość	% Funduszy własnych
1	3 623	8,7%	4 594	11,7%
2	2 748	6,6%	3 840	9,7%
3	2 666	6,4%	3 591	9,1%
4	2 629	6,3%	3 183	8,1%
5	2 453	5,9%	2 912	7,4%
Razem	14 119	34,0%	18 121	46,0%

*Zaangażowanie łączne wobec grup powiązanych klientów niebędących bankiem (bilansowe i pozabilansowe) będące podstawą określenia limitu koncentracji zaangażowań. Zestawienie nie zawiera pozycji, które są wyłączone spod limitu koncentracji.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.3. Podział geograficzny ekspozycji [wzór EU CRB-C]

	2020													
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)	h)	i)	j)	k)	l)	m)	o)
	Wartość netto													
	Polska	Luksemburg	Niemcy	Szwecja	Czechy	Francja	Hiszpania	Wielka Brytania	Norwegia	Ukraina	Węgry	Stany Zjednoczone	Inne kraje	Razem
1 Rządy centralne lub banki centralne	94 887	0	0	0	0	0	0	0	0	840	0	0	0	95 728
2 Samorządy terytorialne	12 902	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12 902	
3 Podmioty sektora publicznego	3 307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 307	
4 Wielostronne banki rozwoju	0	2 513	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 513	
5 Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6 Instytucje	5 281	10	783	5	2	634	6	538	62	483	1	200	597	8 603
7 Przedsiębiorstwa	90 865	2 375	723	859	769	61	607	0	516	981	308	23	594	98 681
8 Detaliczne	79 492	0	6	1	0	0	0	4	1	1 084	0	0	84	80 675
9 Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	107 659	1	13	15	31	5	1	45	4	213	0	2	68	108 058
10 Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 081	0	6	0	0	0	0	10	0	61	0	0	6	4 163
11 Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	2 997	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 997
12 Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13 Należności od instytucji i przedsiębiorstw o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14 Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
15 Ekspozycje w papierach kapitałowych	947	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	947
16 Inne ekspozycje	20 905	0	0	0	0	0	0	0	0	247	0	0	0	21 152
17 Metoda standardowa ogółem	423 326	4 898	1 531	880	801	701	615	597	584	3 910	309	226	1 349	439 728
18 Razem	423 326	4 898	1 531	880	801	701	615	597	584	3 910	309	226	1 349	439 728

Wykazane w tabeli, w pozycji 9 ekspozycje zabezpieczone hipoteką na nieruchomości obejmują ekspozycje detaliczne oraz ekspozycje wobec przedsiębiorstw, do wysokości efektywnie zabezpieczonej hipotekami na nieruchomości.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.4. Koncentracja ekspozycji według branży [wzór EU CRB- D]

		2020																			
		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Górnictwo i wydobywanie	Przetwórstwo przemysłowe	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorące powietrze i powietrze do układów klimatyzacyjnych	Dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	Budownictwo	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Transport i gospodarka magazynowa	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	Edukacja	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	Pozostałe	Razem
1	Rządy centralne lub banki centralne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 717	0	0	0	85 011	0	0	0	999	95 728	
2	Samorządy terytorialne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51	12 840	0	0	0	10	12 902	
3	Podmioty sektora publicznego	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2 502	0	19	96	645	42	1	3 307	
4	Wielostronne banki rozwoju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 513	0	0	0	0	0	0	0	0	2 513	
5	Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
6	Institucje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 858	0	0	0	0	0	0	0	4 745	8 603	
7	Przedsiębiorstwa	381	2 861	21 064	9 959	745	4 409	11 604	4 317	624	5 586	23 389	4 722	260	559	21	29	570	419	7 160	98 681
8	Detaliczne	736	91	4 189	72	325	2 913	5 494	3 941	656	476	295	5 867	910	314	110	97	812	248	53 130	80 675
9	Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	62	4	3 812	72	57	535	1 868	312	403	64	21 781	3 568	100	89	0	124	181	62	74 964	108 058
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	46	52	843	1	5	154	479	331	554	30	51	405	83	24	2	19	98	16	969	4 163
11	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	3	24	119	0	0	1 709	179	10	1	0	0	44	0	0	0	0	0	0	908	2 997
12	Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Należności od instytucji i przedsiębiorstw o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
15	Ekspozycje w papierach kapitałowych	0	0	4	0	0	2	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0	929	947
16	Inne ekspozycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21 152	21 152	
17	Metoda standardowa ogółem	1 228	3 032	30 032	10 104	1 133	9 722	19 625	8 911	2 238	6 157	61 618	14 605	3 853	1 038	98 004	367	2 305	786	164 969	439 728
18	Razem	1 228	3 032	30 032	10 104	1 133	9 722	19 625	8 911	2 238	6 157	61 618	14 605	3 853	1 038	98 004	367	2 305	786	164 969	439 728

2.5.9. Utrata wartości ekspozycji kredytowych

W obszarze utraty wartości Grupa Kapitałowa Banku stosuje MSSF 9, który opiera się na koncepcji strat oczekiwanych. Model utraty wartości ma zastosowanie do aktywów finansowych, które nie są wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat obejmujących:

- 1) dłużne instrumenty finansowe obejmujące zaangażowania o charakterze kredytowym oraz papiery wartościowe,
- 2) należności leasingowe,
- 3) zobowiązania pozabilansowe finansowe oraz gwarancyjne.

Zgodnie z MSSF 9 dla inwestycji kapitałowych nie są rozpoznawane oczekiwane straty kredytowe.

Utrata wartości ekspozycji kredytowych jest mierzona jako 12 miesięczne albo dożywotnie oczekiwane straty kredytowe z aktywa. Horyzont pomiaru oczekiwanej straty zależy od tego, czy od momentu początkowego ujęcia aktywa nastąpił znaczący wzrost ryzyka kredytowego. Ze względu na to kryterium aktywa finansowe alokowane są do 4 Etapów (ang. *stage*):

- 1) Etap 1 – aktywa, w przypadku których ryzyko kredytowe nie jest istotnie wyższe od ryzyka kredytowego z dnia ich początkowego ujęcia i nie rozpoznaje się w odniesieniu do nich przesłanki utraty wartości,
- 2) Etapu 2 – aktywa w przypadku których ryzyko kredytowe jest istotnie wyższe od ryzyka kredytowego z dnia początkowego ujęcia ekspozycji ale nie rozpoznaje się w odniesieniu do nich przesłanki utraty wartości,
- 3) Etapu 3 – aktywa w odniesieniu do których rozpoznaje się przesłankę utraty wartości,
- 4) Etapu 4 – aktywa udzielone lub zakupione z rozpoznaną (w dacie udzielenia lub zakupu) przesłanką utraty wartości (POCI).

W celu oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego dla ekspozycji hipotecznych oraz pozostałych ekspozycji detalicznych Grupa Kapitałowa Banku stosuje model oparty na kalkulacji marginalnego PD, czyli prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w określonym miesiącu liczonym od momentu uruchomienia ekspozycji. Bank identyfikuje przesłankę istotnego wzrostu ryzyka dla danej ekspozycji w oparciu o porównanie krzywych prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania w horyzoncie trwania ekspozycji na datę początkowego ujęcia oraz na datę raportową.

W celu oceny znaczącego wzrostu ryzyka kredytowego dla klientów instytucjonalnych Grupa Kapitałowa Banku stosuje model oparty na łańcuchach Markowa. Kalkulacja krzywej maksymalnego akceptowalnego pogorszenia się jakości kredytu w czasie, które nie jest identyfikowane jako istotny wzrost ryzyka kredytowego odbywa się na podstawie prawdopodobieństw niewykonania zobowiązania oszacowanych na podstawie migracji klientów pomiędzy poszczególnymi klasami ratingowymi oraz scoringowymi.

W celu identyfikacji pozostałych przesłanek istotnego wzrostu ryzyka kredytowego wykorzystuje się pełną dostępną informację jakościową i ilościową, w tym:

- 1) działania restrukturyzacyjne wprowadzające dla dłużnika udogodnienia wymuszone jego trudną sytuacją finansową (ang. *forbearance*),
- 2) opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału lub odsetek dłuższe niż 30 dni,
- 3) istotny wzrost prawdopodobieństwa niewypłacalności w porównaniu z prawdopodobieństwem niewypłacalności w dniu początkowego ujęcia ekspozycji kredytowej,
- 4) zidentyfikowane sygnały wczesnego ostrzegania w ramach procesu monitoringu świadczące o istotnym wzroście ryzyka kredytowego,
- 5) istotne podwyższenie wskaźnika LTV,
- 6) ocenę analityka w ramach procesu analizy zindywidualizowanej.

Przesłanką niewykonania zobowiązania i utraty wartości ekspozycji kredytowej jest, w szczególności:

- 1) opóźnienie w spłacie materialnie istotnej kwoty kapitału lub odsetek dłuższe niż 90 dni,
- 2) pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej lub klasy ryzyka wskazującej na istotne zagrożenie dla spłaty zadłużenia,
- 3) zawarcie umowy restrukturyzacyjnej lub zastosowanie ulgi w spłacie wierzytelności wymuszone względami ekonomicznymi lub prawnymi wynikającymi z trudności finansowych klienta (do czasu uznania wierzytelności za uzdrowioną),
- 4) wnioskowanie o ogłoszenie upadłości dłużnika, postawienie go w stan likwidacji lub wszczęcie wobec niego postępowania egzekucyjnego,
- 5) ogłoszenie upadłości konsumenckiej przez któregokolwiek z współkredytobiorców.

Jako *forbearance* i przesłankę utraty wartości uznaje się uzgodnione z dłużnikiem lub emitentem zmiany warunków umowy, wymuszone jego trudną sytuacją finansową (działania restrukturyzacyjne wprowadzające udogodnienia, które w innym przypadku nie byłyby przyznane). Celem *forbearance* jest przywrócenie dłużnikowi lub emitentowi zdolności wywiązania się z zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej Banku oraz maksymalizacja efektywności zarządzania wierzytelnościami trudnymi, tj. uzyskanie możliwie najwyższych odzysków, przy jednoczesnym ograniczaniu do minimum ponoszonych w związku z tym kosztów.

Zmiany warunków spłaty dokonywane w ramach *forbearance* mogą dotyczyć:

- 1) rozłożenia zadłużenia wymagalnego na raty,
- 2) zmiany formuły spłaty (raty annuitetowe, raty malejące),
- 3) wydłużenia okresu kredytowania,
- 4) zmiany oprocentowania,
- 5) zmiany wysokości marży,
- 6) redukcji wierzytelności.

Udzielenie w ramach *forbearance* udogodnień uznawanych jako przesłanki utraty wartości skutkuje rozpoznaniem zdarzenia default i zaklasyfikowaniem ekspozycji kredytowej do portfela ekspozycji nieobsługiwanych. Wyłączenie jej z tego portfela (zaprzestanie rozpoznawania umowy *forbearance* jako przesłanki utraty wartości) następuje po 12 miesiącach od wprowadzenia *forbearance*, o ile uregulowane zostaną w tym okresie wszystkie zaległości w spłacie oraz co najmniej 6 rat wynikających z umownego harmonogramu, a aktualna sytuacja finansowa klienta nie stanowi w ocenie Grupy Kapitałowej Banku zagrożenia dla wywiązania się przez niego z warunków umowy restrukturyzacyjnej.

Ekspozycje objęte restrukturyzacją wymuszoną przestają spełniać kryteria ekspozycji ze statusem *forbearance* nie wcześniej niż po 24 miesiącach od zaprzestania rozpoznawania tego statusu jako przesłanki utraty wartości, o ile klient dokonał spłaty przynajmniej 12 rat w docelowej wysokości i na koniec tego okresu nie posiada zadłużenia przeterminowanego powyżej 30 dni.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Informacje dotyczące forbearance na poziomie Grupy Kapitałowej Banku zostały opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku (nota 65).

W metodzie portfelowej strata oczekiwana wyznaczana jest jako iloczyn parametrów ryzyka kredytowego: prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania (PD), poziomu straty w momencie niewykonania zobowiązania (LGD) oraz wartości ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (EAD), przy czym każdy z powyższych parametrów ma postać wektora o wymiarze liczby miesięcy pokrywających horyzont szacowania straty kredytowej. W przypadku ekspozycji zaklasyfikowanych do Etapu 1 Bank stosuje maksymalnie 12-miesięczny horyzont szacowania straty oczekiwanej. W przypadku ekspozycji zaklasyfikowanych do Etapu 2, 3 lub 4 oczekiwana stratę szacuje się w horyzoncie do daty zapadalności ekspozycji bądź jej odnowienia. W odniesieniu do ekspozycji detalicznych bez harmonogramu spłat Bank horyzont ten wyznacza w oparciu o dane behawioralne na podstawie historycznych obserwacji. Strata oczekiwana zarówno w całym okresie trwania ekspozycji, jak i w okresie 12 miesięcy jest sumą strat oczekiwanych w poszczególnych okresach zdyskontowanych efektywną stopą procentową. W celu wyznaczenia wartości aktywa na moment niewykonania zobowiązania w danym okresie Bank koryguje parametr określający wielkość ekspozycji na moment niewykonania zobowiązania o przyszłe spłaty wynikające z harmonogramu oraz potencjalne nadpłaty i niedopłaty.

W obliczeniach oczekiwanych strat kredytowych uwzględnia się szacunki dotyczące przyszłych warunków makroekonomicznych. W zakresie analizy portfelowej, wpływ scenariuszy makroekonomicznych jest uwzględniany w wysokości poszczególnych parametrów ryzyka. Metodyka kalkulacji parametrów ryzyka obejmuje badanie zależności wysokości tych parametrów od warunków makroekonomicznych w oparciu o dane historyczne. Na potrzeby kalkulacji straty oczekiwanej wykorzystuje się trzy scenariusze makroekonomiczne opracowane na podstawie własnych prognoz – bazowy oraz dwa scenariusze alternatywne. Zakres prognozowanych wskaźników obejmuje wskaźnik dynamiki PKB, stopę bezrobocia, stopę WIBOR 3M, stopę Libor CHF 3M, kurs CHF/PLN, indeks cen nieruchomości oraz stopę referencyjną NBP. Ostateczna strata oczekiwana jest średnią ważoną prawdopodobieństwem scenariuszy ze strat oczekiwanych odpowiadających poszczególnym scenariuszom. Grupa Kapitałowa Banku zapewnia zgodność scenariuszy makroekonomicznych stosowanych na potrzeby kalkulacji parametrów ryzyka ze scenariuszami makroekonomicznymi wykorzystywanymi w procesach budżetowania ryzyka kredytowego.

W przypadku identyfikacji przesłanki utraty wartości ekspozycji znaczących indywidualnie, oczekiwaną stratę kredytową z ekspozycji ustala się metodą zindywidualizowaną, jako różnicę pomiędzy jej wartością bilansową brutto (w przypadku pozabilansowej ekspozycji kredytowej - wartością jej równoważnika bilansowego), a wartością bieżącą oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych, ustalonych z uwzględnieniem możliwych scenariuszy dotyczących realizacji umowy i zarządzania ekspozycją kredytową, ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji.

Zindywidualizowaną metodę pomiaru oczekiwanej straty stosuje się także w odniesieniu do ekspozycji indywidualnie znaczących niespełniających przesłanek utraty wartości, w przypadku których zastosowanie w tych obliczeniach parametrów portfelowych byłoby ze względu na specyfikę sprawy nieuzasadnione.

Zarówno proces oceny istotnego wzrostu ryzyka kredytowego, jak i proces kalkulacji straty oczekiwanej realizowany jest w trybie miesięcznym na poziomie indywidualnej ekspozycji. Wykorzystuje się w nim środowisko obliczeniowe umożliwiające dystrybucję wyników do jednostek wewnętrznych Grupy Kapitałowej Banku.

Przesłanki klasyfikacji ekspozycji kredytowych do kategorii pozycji zagrożonych (niewykonaniem zobowiązania) są spójne z przesłankami niewykonania zobowiązania i utraty wartości.

Jako ekspozycje przeterminowane wykazywane są ekspozycje kredytowe, w przypadku których występuje opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek dotyczące kwot przekraczających progi kwotowe uwzględniane przy rozpoznawaniu przeterminowania jako utraty wartości.

W zakresie korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, Grupa Kapitałowa Banku wykorzystuje odpis z tytułu utraty wartości aktywów, który został uwzględniony w funduszach Tier I Banku, zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz przepisami wykonawczymi do Rozporządzenia CRR.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.5. Całkowita i średnia kwota netto ekspozycji [wzór EU CRB-B]

	2020		2019	
	a)	b)	a)	b)
	Wartość netto ekspozycji na koniec okresu	Średnia wartość netto ekspozycji w okresie	Wartość netto ekspozycji na koniec okresu	Średnia wartość netto ekspozycji w okresie
1 Rządy centralne lub banki centralne	95 728	88 683	74 970	67 892
2 Samorządy terytorialne	12 902	12 574	12 165	12 220
3 Podmioty sektora publicznego	3 307	3 251	3 266	3 165
4 Wielostronne banki rozwoju	2 513	1 993	1 068	754
5 Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0
6 Instytucje	8 603	9 346	10 166	9 730
7 Przedsiębiorstwa	98 681	96 170	86 392	87 368
8 W tym: MŚP	15 654	14 085	7 477	8 047
9 Detaliczne	80 675	81 267	84 667	84 876
10 W tym: MŚP	26 129	25 778	28 436	28 612
11 Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	108 058	110 490	106 897	100 216
12 W tym: MŚP	7 823	5 512	3 003	1 951
13 Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	4 163	5 483	6 204	6 244
14 Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	2 997	2 814	3 110	1 935
15 Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0
16 Należności od instytucji i przedsiębiorstw o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0	0	0
17 Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	4	3	3	4
18 Ekspozycje w papierach kapitałowych	947	909	910	869
19 Inne ekspozycje	21 152	19 954	16 455	16 165
20 Metoda standardowa ogółem	439 728	432 937	406 272	391 438
21 Razem	439 728	432 937	406 272	391 438

Tabela 2.6. Zapadalność ekspozycji [wzór EU CRB- E]

	2020					
	a)	b)	c)	d)	e)	f)
	Wartość ekspozycji netto					
	Na żądanie	do 1 roku	od 1 do 5 lat	powyżej 5 lat	Brak określonego terminu zapadalności	Razem
1 Rządy centralne lub banki centralne	0	15 491	57 530	22 707	0	95 728
2 Samorządy terytorialne	1 738	24	119	11 010	11	12 902
3 Podmioty sektora publicznego	2 669	13	123	502	0	3 307
4 Wielostronne banki rozwoju	0	0	0	2 513	0	2 513
11 Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0
12 Instytucje	4 511	1 620	2 040	433	0	8 603
13 Przedsiębiorstwa	21 647	6 827	28 747	38 852	2 608	98 681
14 Detaliczne	6 518	15 114	20 942	38 005	96	80 675
15 Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	2 352	208	2 954	102 543	0	108 058
16 Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	532	316	1 003	2 310	1	4 163
17 Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	297	42	1 719	31	908	2 997
18 Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0
19 Należności od instytucji i przedsiębiorstw o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0	0	0	0	0
20 Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	4	0	0	0	0	4
21 Ekspozycje w papierach kapitałowych	0	0	0	17	929	947
22 Inne ekspozycje	0	5 767	28	0	15 358	21 152
23 Metoda standardowa ogółem	40 267	45 421	115 204	218 924	19 911	439 728
24 Razem	40 267	45 421	115 204	218 924	19 911	439 728

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.7 Jakość kredytowa ekspozycji według kategorii ekspozycji i instrumentu [wzór EU CR1-A]

		2020					
		a)	b)	c)	d)	e)	f)
		Wartość bilansowa brutto		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego	Skumulowane umorzenia	Wartość ekspozycji netto
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania	(a+b-c-d)					
1	Rządy centralne lub banki centralne	0	95 731	3	0	0	95 728
2	Samorządy terytorialne	0	12 935	33	0	0	12 902
3	Podmioty sektora publicznego	0	3 314	7	0	0	3 307
4	Wielostronne banki rozwoju	0	2 513	0	0	0	2 513
5	Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0
6	Instytucje	0	8 603	0	0	0	8 603
7	Przedsiębiorstwa	0	99 641	960	0	0	98 681
8	W tym: MŚP	0	15 894	240	0	0	15 654
9	Detaliczne	0	81 817	1 142	0	14	80 675
10	W tym: MŚP	0	26 507	377	0	4	26 129
11	Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	0	109 008	950	0	0	108 058
12	W tym: MŚP	0	7 987	164	0	0	7 823
13	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	10 438	0	6 276	0	1 116	4 163
14	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	117	2 989	110	0	6	2 997
15	Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0
16	Należności od instytucji i przedsiębiorstw o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0	0	0	0	0
17	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	0	4	0	0	0	4
18	Ekspozycje w papierach kapitałowych	0	947	0	0	0	947
19	Inne ekspozycje	0	21 168	15	0	0	21 152
20	Metoda standardowa ogółem	10 556	438 669	9 497	0	1 137	439 728
21	Razem	10 556	438 669	9 497	0	1 137	439 728
22	W tym: Pożyczki*	8 755	197 515	7 930	0	1 137	198 340
23	W tym: Dłużne papiery wartościowe*	0	111 489	14	0	0	111 475
24	W tym: Ekspozycje pozabilansowe*	467	80 870	596	0	0	80 741

* dotyczy PKO Banku Polskiego SA

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.8. Jakość kredytowa ekspozycji według branży [wzór EU CR1 B]

	2020					f) Wartość ekspozycji netto (a+b-c-d)
	a)	b)	c)	d)	e)	
	Wartość bilansowa brutto		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego	Skumulowane umorzenia	
	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	102	1 182	56	0	9	1 228
Górnictwo i wydobywanie	63	2 990	22	0	1	3 032
Przetwórstwo przemysłowe	2 000	29 332	1 300	0	39	30 032
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorące powietrze i powietrze do układów klimatyzacyjnych	8	10 156	60	0	0	10 104
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	20	1 140	26	0	0	1 133
Budownictwo	665	9 819	762	0	70	9 722
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1 337	19 302	1 014	0	112	19 625
Transport i gospodarka magazynowa	592	8 559	240	0	36	8 911
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	870	1 826	458	0	18	2 238
Informacja i komunikacja	38	6 150	32	0	6	6 157
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	41	61 659	82	0	6	61 618
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	648	14 669	712	0	4	14 605
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	95	3 844	86	0	12	3 853
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	77	1 037	76	0	4	1 038
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	0	98 037	33	0	0	98 004
Edukacja	52	333	18	0	1	367
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	678	1 658	31	0	1	2 305
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	23	815	52	0	1	786
Pozostałe	3 247	166 160	4 438	0	816	164 969
Razem	10 556	438 669	9 497	0	1 137	439 728

Wartość bilansowa brutto obejmuje: kredyty i pożyczki, akcje i udziały, bony pieniężne, obligacje, lokaty międzybankowe, instrumenty pochodne, inne aktywa oraz pozycje pozabilansowe. Ekspozycje zaprezentowane w tabeli uwzględniają podział według branż, bez podziału na typ kontrahenta.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Tabela 2.8a Jakość kredytowa ekspozycji dla sektora budowlanego oraz sektora okołobudowlanego, takiego jak deweloperzy oraz wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe (według wewnętrznej klasyfikacji stosowanej przez Bank)

	2020				
	a)	b)		c)	d)
	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Wartość ekspozycji netto (a+b-c)
Wartość bilansowa brutto	Wartość bilansowa brutto	Ekspozycje pozabilansowe			
Sektor budowlany (w tym: budowa dróg, autostrad i mostów, roboty wykończeniowe)	223	826	2 605	363	3 291
Deweloperzy	994	8 256	5 414	1 078	13 585
Wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe	52	5 336	485	27	5 847

Ekspozycje na sektor budowlany w łącznej kwocie 3 654 mln PLN obejmują ekspozycje bilansowe w kwocie 1 049 mln PLN oraz ekspozycje pozabilansowe w kwocie 2 605 mln PLN.

Tabela 2.9. Jakość kredytowa ekspozycji w podziale geograficznym [wzór EU CR1-C]

		2020					
		a)	b)	c)	d)	e)	f)
		Wartość bilansowe brutto		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego	Skumulowane umorzenia	Wartość (a+b-c-d)
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania						
1	Polska	10 385	422 217	9 276	0	1 134	423 326
2	Luksemburg	0	4 907	9	0	0	4 898
3	Ukraina	91	3 881	62	0	2	3 910
4	Niemcy	7	1 531	8	0	0	1 531
5	Szwecja	0	882	1	0	0	880
6	Czechy	0	804	2	0	0	801
7	Francja	1	702	3	0	0	701
8	Hiszpania	0	668	53	0	0	615
9	Wielka Brytania	12	588	3	0	0	597
10	Norwegia	0	587	3	0	0	584
11	Węgry	0	309	0	0	0	309
12	Stany Zjednoczone	0	226	0	0	0	226
13	Inne kraje	59	1 366	76	0	1	1 349
14	Razem	10 556	438 669	9 497	0	1 137	439 728

Tabela 2.10. Zmiany dotyczące korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego [wzór EU CR2-A]

		2020
		Skumulowana korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego
1	Saldo początkowe	6 669
2	Zwiększenia wynikające z kwot odpisanych z tytułu szacowanych strat kredytowych w danym okresie	3 499
3	Zmniejszenia wynikające z kwot rozwiązanych z tytułu szacowanych strat kredytowych w danym okresie	-773
4	Zmniejszenia wynikające z kwot wpisanych w ciężar skumulowanych korekt o ryzyko kredytowe	-669
5	Transfery między korektami o ryzyko kredytowe	0
6	Wpływ różnic kursowych	71
7	Połączenia przedsiębiorstw, w tym przejęcia i zbycia jednostek zależnych	0
8	Inne korekty	700
9	Saldo końcowe	9 497
10	Kwoty odzyskane poprzez korekty o ryzyko kredytowe wykazywane bezpośrednio w rachunku zysków i strat	0
11	Korekty o szczególne ryzyko kredytowe wykazywane bezpośrednio w rachunku zysków i strat	6 199

Tabela 2.11. Zmiany dotyczące kredytów i dłużnych papierów wartościowych, których dotyczy niewykonanie zobowiązania lub utrata wartości [wzór EU CR2- B]

		2020
		a)
		Wartość brutto ekspozycji, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Saldo początkowe	10 348
2	Kredyty i dłużne papiery wartościowe, których zaczęło dotyczyć niewykonanie zobowiązania lub obniżenie wartości od ostatniego okresu sprawozdawczego	2 267
3	Przywrócono status ekspozycji, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania	-563
4	Kwoty umorzone	-1 137
5	Inne zmiany	-359
6	Saldo końcowe	10 556

2.5.10. Raportowanie o ryzyku kredytowym

Raportowanie o ryzyku kredytowym obejmuje cykliczne informowanie o skali narażenia na ryzyko portfela kredytowego.

W Banku sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty dotyczące ryzyka kredytowego. Poza informacją dotyczącą Banku, raporty zawierają również informację o poziomie ryzyka kredytowego podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, w których zidentyfikowano istotny poziom ryzyka kredytowego (m.in. w Grupie Kapitałowej KREDOBANK SA, Grupie Kapitałowej PKO Leasing SA, PKO Banku Hipotecznym SA).

Ponadto w Banku opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym raporty dotyczące ekspozycji kredytowych z tytułu transakcji instrumentów pochodnych zawartych z instytucjami finansowymi i instytucjonalnymi podmiotami niefinansowymi, przy czym raporty miesięczne i kwartalne dotyczą także Grupy Kapitałowej Banku. Raporty zawierają informacje o ekspozycjach kredytowych z tytułu instrumentów pochodnych zawartych z instytucjami finansowymi i instytucjonalnymi podmiotami niefinansowymi oraz informacje na temat wykorzystania limitów. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KKB, KZAP, KR, Zarząd oraz Rada Nadzorcza.

2.5.11. Działania zarządcze dotyczące ryzyka kredytowego

Celem działań zarządczych jest kształtowanie i optymalizacja systemu zarządzania ryzykiem kredytowym oraz poziomu ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej Banku.

Działania zarządcze w zarządzaniu ryzykiem kredytowym obejmują w szczególności:

- 1) wydawanie przepisów wewnętrznych regulujących system zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku i Grupie Kapitałowej Banku,
- 2) wydawanie zaleceń, wytycznych postępowania, wyjaśnień i interpretacji przepisów wewnętrznych Banku i Grupy Kapitałowej Banku,
- 3) podejmowanie decyzji dotyczących akceptowalnego poziomu ryzyka kredytowego, w tym w szczególności decyzji kredytowych,
- 4) opracowywanie i udoskonalanie narzędzi oraz mechanizmów kontroli ryzyka kredytowego umożliwiających utrzymanie poziomu ryzyka kredytowego w granicach akceptowanych przez Bank i Grupę Kapitałową Banku,

- 5) opracowywanie i monitorowanie funkcjonowania mechanizmów kontrolnych w zarządzaniu ryzykiem kredytowym,
- 6) opracowywanie i udoskonalanie metod i modeli oceny ryzyka kredytowego,
- 7) rozwijanie i doskonalenie narzędzi informatycznych wykorzystywanych w zarządzaniu ryzykiem kredytowym,
- 8) planowanie działań oraz wydawanie rekomendacji i zaleceń.

Szczególą rolę w ustalaniu warunków transakcji kredytowej stanowi polityka zabezpieczeń. Prowadzona przez Bank i podmioty Grupy Kapitałowej Banku polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa Banku, w tym przede wszystkim ustanowienie najbardziej płynnych zabezpieczeń. Zabezpieczenie może zostać uznane za płynne, jeśli możliwe jest jego zbycie bez istotnego obniżenia jego ceny i w czasie, który nie naraża Banku na zmianę wartości zabezpieczenia ze względu na właściwą danemu zabezpieczeniu fluktuację cen. Grupa Kapitałowa Banku dąży do dywersyfikacji zabezpieczeń (w zakresie form jak i przedmiotów zabezpieczenia). Grupa Kapitałowa Banku ocenia zabezpieczenia pod kątem faktycznej możliwości ich wykorzystania jako ewentualne źródło dochodzenia swoich roszczeń.

2.5.12. Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta

Głównymi technikami ograniczania ryzyka kredytowego są adekwatna ocena ryzyka klienta i transakcji, system limitów (opisane w sekcjach powyżej) oraz zabezpieczenia transakcji kredytowej.

Polityka zabezpieczeń Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. określa zasady ustanawiania zabezpieczeń, jak również aktualizacji ich wartości oraz sposoby postępowania w przypadku przekroczenia stosowanych limitów, w celu zabezpieczenia przed ryzykiem. Stosowane są odpowiednie metody określone w przepisach wewnętrznych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego.

Podstawą oceny wartości nieruchomości, zabezpieczeń rzeczowych i praw jest wartość rynkowa. Wartość rynkową przedmiotu zabezpieczenia ustala się na podstawie oszacowania dokonanego w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. lub wyceny sporządzonej przez niezależnego rzeczoznawcę zweryfikowanej zgodnie z odrębnymi przepisami dotyczącymi oceny zabezpieczeń, w tym oceny nieruchomości.

W ocenie zabezpieczenia uwzględnia się w szczególności:

- 1) sytuację majątkową, ekonomiczno-finansową albo społeczno-finansową podmiotów udzielających zabezpieczenia osobistego,
- 2) stan i wartość rynkową przedmiotów zabezpieczenia rzeczowego oraz ich podatność na deprecjację w okresie utrzymywania zabezpieczenia (wpływ zużycia technologicznego przedmiotu zabezpieczenia na jego wartość),
- 3) stan i wartość rynkową nieruchomości oraz dane adekwatne do rodzaju nieruchomości umożliwiające efektywne oszacowanie poziomu ryzyka związanego z portfelem danego typu zabezpieczeń i zarządzania tym ryzykiem,
- 4) potencjalne korzyści ekonomiczne wynikające z określonego sposobu zabezpieczenia wierzytelności, w tym w szczególności możliwość pomniejszenia odpisów z tytułu utraty wartości,
- 5) sposób ustanowienia zabezpieczenia, w tym typowy czas trwania i złożoność czynności formalnych, jak również niezbędne koszty (koszty utrzymania zabezpieczenia i egzekucji z zabezpieczenia), z wykorzystaniem przepisów wewnętrznych dotyczących oceny zabezpieczeń,
- 6) złożoność, czasochłonność oraz uwarunkowania ekonomiczne i prawne skutecznej realizacji zabezpieczenia, w kontekście ograniczeń egzekucyjnych oraz obowiązujących zasad podziału sum uzyskanych z egzekucji indywidualnej lub w postępowaniu upadłościowym, kolejność zaspokajania się z zabezpieczenia.

Przyjmowanie określonych typów zabezpieczeń uzależnione jest od produktu oraz segmentu klienta.

Przy udzielaniu kredytów przeznaczonych na finansowanie nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych zabezpieczenie obligatoryjnie ustanawiane jest w postaci hipoteki na nieruchomości.

Do czasu skutecznego ustanowienia zabezpieczenia (w zależności od rodzaju kredytu oraz jego kwoty) może zostać przyjęte zabezpieczenie przejściowe w innej formie.

Przy udzielaniu kredytów konsumpcyjnych przyjmuje się najczęściej zabezpieczenie osobiste (poręczenie cywilne, poręczenie wekslowe) albo ustanawia się zabezpieczenia na rachunku bankowym, na samochodzie lub papierach wartościowych.

Zabezpieczenie kredytów przeznaczonych na finansowanie firm i przedsiębiorstw oraz klientów korporacyjnych ustanawia się m.in. na wierzytelnościach gospodarczych, rachunkach bankowych, rzeczach ruchomych, nieruchomościach czy papierach wartościowych lub formie gwarancji (powszechnie stosowane w przypadku firm i przedsiębiorstw).

Przy wyliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego, Grupa Kapitałowa Banku nie wykorzystuje kredytowych instrumentów pochodnych jako zabezpieczenia ryzyka zgodnie z Rozporządzeniem CRR (art 453 d).

Tabela 2.12. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego – przegląd ekspozycji [wzór EU CR3]

		2020				
		a)	b)	c)	d)	e)
		Ekspozycje niezabezpieczone	Ekspozycje zabezpieczone	Ekspozycje zabezpieczone w formie zabezpieczenia rzeczowego	Ekspozycje zabezpieczone przez gwarancje finansowe	Ekspozycje zabezpieczone przez pochodne instrumenty kredytowe
1	Kredyty ogółem*	246 959	5 417	2 056	3 360	0
2	Dłużne papiery wartościowe ogółem	96 359	15 130	0	15 130	0
3	Ogół ekspozycji	343 318	20 547	2 056	18 490	0
4	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 726	163	29	134	0

*W wierszu kredyty ogółem prezentowane są wszystkie ekspozycje po odjęciu dłużnych papierów wartościowych, ujętych w oddzielnym wierszu

Tabela 2.13. Metoda standardowa – ekspozycja na ryzyko kredytowe (bez instrumentów pochodnych) i efekty ograniczania ryzyka kredytowego [wzór EU CR4]

		2020											
		a)		b)		c)		d)		e)		f)	
		Ekspozycje przed zastosowaniem współczynników konwersji kredytowej i ograniczeniem ryzyka kredytowego				Ekspozycje po zastosowaniu współczynników konwersji kredytowej i ograniczeniu ryzyka kredytowego				Aktywa ważone ryzykiem i ich zagęszczenie			
Kategorie ekspozycji		Kwota bilansowa		Kwota pozabilansowa		Kwota bilansowa		Kwota pozabilansowa		Aktywa ważone ryzykiem		Zagęszczenie aktywów ważonych ryzykiem	
1	Rządy centralne lub banki centralne	95 711	0	113 942	131	7 639	7%						
2	Samorządy regionalne lub władze lokalne	10 551	2 350	10 677	861	2 308	20%						
3	Podmioty sektora publicznego	549	2 758	510	1 263	861	49%						
4	Wielostronne banki rozwoju	2 513	0	2 513	0	0	0%						
5	Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0%						
6	Instytucje	1 132	5 580	1 266	2 945	1 867	44%						
7	Przedsiębiorstwa	55 526	41 266	37 390	10 854	46 300	96%						
8	Detaliczne	64 519	16 139	62 385	3 934	45 976	69%						
9	Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	105 861	2 196	105 787	551	61 067	57%						
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 888	274	3 726	55	4 567	121%						
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	1 513	1 484	1 512	287	2 697	150%						
12	Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0%						
13	Instytucje i przedsiębiorstwa posiadające krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0	0	0	0%						
14	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	4	0	4	0	4	100%						
15	Ekspozycje kapitałowe	947	0	947	0	2 339	247%						
16	Inne pozycje	21 151	1	21 151	1	9 137	43%						
17	Razem	363 865	72 051	361 809	20 882	184 761	48%						

Łączna wartość ekspozycji nie obejmuje instrumentów pochodnych, transakcji odkupu, transakcji udzielania lub zaciągania pożyczek papierów wartościowych lub towarów, transakcji z długim terminem rozliczenia oraz transakcji z obowiązkiem uzupełnienia zabezpieczenia kredytowego w kwocie 3 812 mln PLN.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.14. Metoda standardowa – ekspozycje (bez instrumentów pochodnych) w podziale na klasę aktywów i wagę ryzyka [wzór EU CR5]

Kategorie ekspozycji	2020																	Razem	W tym bez ratingu
	Waga ryzyka																		
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Inne kwestie	Odliczone			
1 Rządy centralne lub banki centralne	109 901	0	0	0	671	0	0	0	0	833	0	2 669	0	0	0	0	0	114 073	0
2 Samorządy regionalne lub władze lokalne	0	0	0	0	11 538	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11 538	11 478
3 Podmioty sektora publicznego	0	0	0	0	85	0	1 689	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 774	1 774
4 Wielostronne banki rozwoju	2 513	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 513	2 513
5 Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6 Instytucje	0	0	0	0	1 227	0	2 727	0	0	256	2	0	0	0	0	0	0	4 211	0
7 Przedsiębiorstwa	0	0	0	0	5	0	340	0	0	47 900	0	0	0	0	0	0	0	48 244	43 269
8 Detaliczne	0	0	0	0	0	0	0	0	66 319	0	0	0	0	0	0	0	0	66 319	66 319
9 Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	0	0	0	0	0	79 322	2 963	0	93	6 499	17 461	0	0	0	0	0	0	106 338	106 338
10 Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 208	1 573	0	0	0	0	0	0	3 781	3 781
11 Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 798	0	0	0	0	0	0	1 798	1 798
12 Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13 Instytucje i przedsiębiorstwa posiadające krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14 Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	4	4
15 Ekspozycje kapitałowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	0	928	0	0	0	0	0	947	947
16 Inne pozycje	11 386	0	0	0	786	0	0	0	0	8 979	0	0	0	0	0	0	0	21 152	21 152
17 Razem	123 799	0	0	0	14 311	79 322	7 718	0	66 412	66 697	20 833	3 597	0	0	0	0	0	382 690	259 371

W tabeli 2.14 przedstawiona została kwota ekspozycji pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku analogicznie jak w tabeli 2.13 w wysokości 382 690 mln PLN, co stanowi łączną ekspozycję po odliczeniu korekt z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego i odpisów z tytułu utraty wartości oraz po zastosowaniu odpowiednich współczynników konwersji dla ekspozycji pozabilansowych, tj. po przemnożeniu kwot ekspozycji pozycji pozabilansowych przez odpowiadające im współczynniki 0%, 20%, 50% lub 100%.

Tabela 2.14a Całkowita kwota ekspozycji pozycji bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku z uwzględnieniem podziału ekspozycji pozabilansowych według współczynników konwersji

	2020										Wartość ekspozycji
	Ekspozycje po odliczeniu korekt wartości i rezerw	Techniki ograniczania ryzyka kredytowego mające wpływ na kwotę ekspozycji – ochrona kredytowa rzeczywista	W pełni skorygowana wartość ekspozycji			Podział ekspozycji pozabilansowych według współczynników konwersji				Ekspozycje pozabilansowe po zastosowaniu współczynników konwersji	
			w tym:		0%	20%	50%	100%			
			Ekspozycje bilansowe	Ekspozycje pozabilansowe							
(a)	(b)	(c = a-b)	(d)	(e = f+g+h+i)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j = f*0%+g*20%+h*50%+i*100%)	(k = d+j)	
Całkowite ekspozycje	435 915	433 407	2 508	361 809	71 598	14 451	30 753	23 327	3 068	20 882	382 690

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku, Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych zgodnie z art. 205 Rozporządzenia CRR, dlatego art. 453 lit. a Rozporządzenia CRR dotyczący ujawnienia informacji o zasadach i procedurach dotyczących kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakresu, w jakim dana jednostka takie kompensowanie wykorzystuje, nie ma zastosowania.

Według stanu na 31 grudnia 2020 roku, Bank wykorzystywał na potrzeby wyznaczania ekwiwalentu bilansowego dla transakcji pochodnych wpływ umów o kompensowaniu zobowiązań zgodnie z art. 298 Rozporządzenia CRR. Umowy takie zawierane są przede wszystkim z kontrahentami instytucjonalnymi. Umożliwiają one rozliczenia, również w przypadku niewypłacalności jednej ze stron, wszystkich transakcji objętych daną umową, jedną kwotą będącą sumą wartości rynkowych poszczególnych transakcji. Wykorzystywane umowy o kompensowaniu zobowiązań spełniają warunki z artykułów 295-297 Rozporządzenia CRR.

2.5.13. Korzystanie z zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej (ECAI) oraz inne informacje dotyczące ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta

W procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych Bank wykorzystuje oceny wiarygodności kredytowej nadawane przez następujące zewnętrzne instytucje wiarygodności kredytowej (agencje ratingowe):

- 1) Moody's Investors Service,
- 2) Standard and Poor's Ratings Services,
- 3) Fitch Ratings.

Grupa Kapitałowa Banku nie wykorzystuje ocen agencji kredytów eksportowych w procesie wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych.

Przy wyliczaniu wymogów z tytułu funduszy własnych na ryzyko kredytowe Grupa Kapitałowa Banku korzysta z ocen wiarygodności kredytowej przyznanych przez instytucje oceny wiarygodności kredytowej (ECAI). Oceny wiarygodności kredytowej stosowane przy wyznaczaniu wag ryzyka dla ekspozycji wobec kontrahentów znajdujących się w kategoriach:

- 1) rządy centralne lub banki centralne,
- 2) instytucje,
- 3) przedsiębiorstwa,
- 4) samorządy regionalne lub władze lokalne.

Zasady stosowania ratingów zewnętrznych oraz sposób przenoszenia oceny emitenta i emisji na poszczególne ekspozycje są zgodne z Rozporządzeniem CRR.

Proces przenoszenia oceny emitenta i emisji na pozycje spoza portfela handlowego na potrzeby wyliczania wymogów w zakresie funduszy własnych jest zgodny z przepisami Rozporządzenia CRR, części III, tytuł II, rozdział 2.

PKO Bank Polski S.A. współpracuje na rynku hurtowym z instytucjami finansowymi, których siedziby znajdują się na terytorium 69 krajów. Bank, w ramach wyznaczonych limitów, może zawierać transakcje z 427 kontrahentami, w tym z bankami krajowymi i zagranicznymi, zakładami ubezpieczeń, funduszami emerytalnymi i funduszami inwestycyjnymi. Zakres zawieranych transakcji obejmuje transakcje lokacyjno-depozytowe, transakcje na papierach wartościowych, wymiany walutowej oraz transakcje pochodne.

Bank posiada dostęp do dwóch izb rozliczeniowych - CCP (w jednej, jako uczestnik pośredni, w drugiej bezpośrednio), za pośrednictwem których rozlicza określone w Rozporządzeniu EMIR⁷ transakcje pochodne na stopę procentową zawierane z wybranymi kontrahentami krajowymi i zagranicznymi. Dodatkowo, Bank pełni rolę brokera rozliczającego w jednej z izb rozliczeniowych - pośredniczy w centralnym rozliczaniu ww. transakcji pochodnych zawieranych przez klientów Banku.

W celu ograniczenia ryzyka kredytowego transakcji pochodnych oraz transakcji na papierach wartościowych Bank zawiera z kontrahentami umowy ramowe (na standardzie ZBP, ISDA i ICMA). Umożliwiają one kompensację wzajemnych wymagalnych (redukcja ryzyka rozliczeniowego) oraz niewymagalnych zobowiązań stron (redukcja ryzyka przedrozliczeniowego) wynikających z transakcji, jak również skorzystanie z mechanizmu nettingu upadłościowego (*close-out netting*) w momencie rozwijania umowy ramowej na skutek wystąpienia przypadku naruszenia lub przypadku uzasadniającego rozwiązanie w stosunku do jednej lub dwóch stron umowy.

Dodatkowo Bank zawiera z kontrahentami umowy zabezpieczające (CSA - *Credit Support Annex* na standardzie ISDA lub Umowę zabezpieczającą według standardów ZBP), na podstawie których każda ze stron, po spełnieniu przesłanek określonych w tej umowie, zobowiązuje się do ustanowienia stosownego zabezpieczenia wraz z prawem do jego potrącenia. Wyjątek stanowią transakcje na instrumentach pochodnych zawierane pomiędzy podmiotami Grupy Kapitałowej: PKO Bankiem Polskim S.A. i PKO Bankiem Hipotecznym S.A., które zostały zwolnione na podstawie art. 4 ust 2 Rozporządzenia EMIR z obowiązków wymiany zabezpieczeń.

Dla transakcji kredytowych z instytucjami finansowymi mającymi siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej stosuje się międzynarodowe standardy umów kredytowych *Loan Market Association*.

Zawarcie umowy ramowej z kontrahentem stanowi podstawę weryfikacji wysokości wewnętrznego limitu na kontrahenta oraz długości okresów zaangażowań Banku w terminowe transakcje finansowe lub operacje sprzedaży papierów wartościowych ze zobowiązaniem do ich odkupu.

Bank na bieżąco monitoruje sytuację finansową kontrahentów oraz ustala adekwatne do wysokości ponoszonego ryzyka limity na ekspozycje przedrozliczeniową i rozliczeniową pojedynczych kontrahentów. Bank wyznacza limity kredytowe i rozliczeniowe. Limit kredytowy określa maksymalne zaangażowanie Banku wobec określonego kontrahenta bądź kraju z tytułu operacji rynku hurtowego. Limit rozliczeniowy określa maksymalną, akceptowalną wysokość wpływów od pojedynczego kontrahenta lub kraju w jednym dniu.

Zgodnie z obowiązującą w Banku metodologią, wysokość limitów dla instytucji finansowych uzależniona jest m. in. od ratingu kontrahenta oraz poziomu funduszy własnych Banku i kontrahenta, a w przypadku instytucji niefinansowych również od ankiety skarbowej określającej zapotrzebowanie klienta na transakcje zabezpieczające oraz spodziewany wynik na transakcji.

⁷ EMIR (ang. *European Market Infrastructure Regulation*) - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z 4 lipca 2012 roku w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji, które weszło w życie 16 sierpnia 2012 roku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

Bank Polski

Bank zarządza ryzykiem korekty wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym. Ocena ryzyka kredytowego kontrahenta stanowi podstawę do szacowania korekt CVA i DVA.

Wysokość kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe niewypłacalności kontrahentów będących instytucją finansową, krajem lub bankiem centralnym wyznacza się w oparciu o ekwiwalent bilansowy transakcji bilansowych i pozabilansowych. W zależności od posiadanego ratingu ekspozycje zalicza się do poszczególnych stopni jakości kredytowej i przypisuje odpowiednią wagę ryzyka wyliczoną w oparciu o metody wewnętrzne. Monitorowanie i raportowanie poziomów kapitału wewnętrznego na ryzyko kontrahenta stanowi jeden z elementów zarządzania tym ryzykiem.

Na 31 grudnia 2020 roku Bank miał podpisane umowy zabezpieczające CSA z kontrahentami, w których wysokość zabezpieczenia powiązana jest z ratingiem Banku. W przypadku obniżenia ratingu Banku poniżej poziomu określonego daną umową, ma to wpływ na obliczenie zgodnie z metodą opisaną w umowie, wysokości zabezpieczenia składanego przez Bank na bazie dziennej lub konieczność wniesienia przez Bank dodatkowego zabezpieczenia wstępnego. Na dzień raportu wielkość wypływu tytułem złożenia dodatkowego zabezpieczenia w przypadku spadku ratingu Banku o 3 notche wyniosłaby ok. 1 825 mln PLN.

Dodatnia wartość godziwa brutto instrumentów pochodnych zawartych z instytucjami finansowymi na 31 grudnia 2020 roku wyniosła 1 771 mln PLN. Wartość tę obliczono sumując dodatnie rynkowe wartości dla wszystkich trwających transakcji. Wartość netto ekspozycji kredytowej po uwzględnieniu saldowania transakcji dla kontrahentów posiadających umowy ramowe wyniosła 531 mln PLN (z wyłączeniem transakcji centralnie rozliczanych). Korzyści z saldowania wyniosły 1 240 mln PLN. Wartość przyjętego od kontrahentów zabezpieczenia w ramach umów CSA i umów zabezpieczających ZBP wyniosła 542 mln PLN.

Na 31 grudnia 2020 roku Bank nie posiadał żadnych kredytowych instrumentów pochodnych.

Na 31 grudnia 2020 roku Bank uwzględnił korekty z tytułu wyceny kredytowej w wycenie pochodnych instrumentów finansowych. W korekcie Bank uwzględnił wartość rynkową ryzyka kredytowego z punktu widzenia Banku. Analizy zostały objęte wszystkie ekspozycje. W szczególności w korekcie uwzględniono ryzyko niewykonania umów zawartych z kontrahentem, na podstawie m.in. analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej podmiotów, prawdopodobieństwo spłat poszczególnych kontraktów, jak również wartość odzyskiwalną z zabezpieczeń.

Instytucje finansowe, z którymi Bank zawiera transakcje na rynku międzybankowym, posiadają zróżnicowany poziom ratingów zewnętrznych pomiędzy AAA a BB (tabela 2.15).

Tabela 2.15. Jakość zaangażowań* wobec instytucji finansowych**

Rating	PKO Bank Polski SA
	2020
AAA	33,70%
AA	4,83%
A	55,93%
BBB	4,67%
BB	0,09%
B	0,00%
CCC	0,00%
Brak ratingu	0,78%
Razem	100,00%

*Zaangażowanie stanowi sumę zaangażowania nominalnego z tytułu lokat i papierów wartościowych oraz sumę wycen instrumentów pochodnych (bez CCP), z uwzględnieniem ich nettowania dla kontrahentów, z którymi obowiązują umowy ramowe o kompensowaniu. Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych przedstawione w niniejszej tabeli nie uwzględniają wniesionych przez kontrahentów zabezpieczeń, pomniejszających tę ekspozycję.

**Zaangażowanie wobec instytucji spoza Grupy Kapitałowej Banku.

Powyższe zestawienie bazuje na ratingach zewnętrznych przyznanych przez agencje Moody's, Standard and Poor's Ratings Services i Fitch, zmapowanych na jednolitą skalę ratingową.

Wartość ekspozycji na ryzyko kontrahenta wyliczana jest metodą wyceny według wartości rynkowej zgodnie z częścią trzecią, tytułem II, rozdziałem 6, sekcją 3 Rozporządzenia CRR. Do określenia aktualnego kosztu odtworzenia wszystkich umów o dodatniej wartości, Bank przypisuje umowom ich bieżącą wartość rynkową.

Grupa Kapitałowa Banku nie posiadała na koniec 2020 roku kredytowych instrumentów pochodnych, wykorzystywanych do celów zmniejszania wymogów kapitałowych.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.16 Analiza ekspozycji podlegających ramom CCR (z wyłączeniem wymogów kapitałowych lub ekspozycji rozliczanych przez kontrahenta centralnego) [wzór EU CCR1]

	2020						
	a)	b)	c)	d)	e)	f)	g)
	Wartość referencyjna	Koszt odtworzenia/ aktualna wartość rynkowa	Potencjalne przyszłe ekspozycje kredytowe	Efektywna EPE	Mnożnik	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego	Aktywa ważone ryzykiem
1 Wycena wg wartości rynkowej		1 295	2 665			3 389	2 428
2 Pierwotna ekspozycja	0					0	0
3 Metoda standardowa		0			0	0	0
4 Metoda modeli wewnętrznych (dla instrumentów pochodnych i transakcji finansowania z użyciem papierów wartościowych)				0	0	0	0
5 W tym transakcje finansowania papierów wartościowych				0	0	0	0
6 W tym instrumenty pochodne i transakcje z długim terminem rozliczenia				0	0	0	0
7 W tym w ramach umów o kompensowaniu międzyproduktowym				0	0	0	0
8 Uproszczona metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych (dla transakcji finansowania z użyciem papierów wartościowych)						0	0
9 Kompleksowa metoda ujmowania zabezpieczeń finansowych (dla transakcji finansowania z użyciem papierów wartościowych)						15	15
10 Wartość zagrożona dla transakcji finansowania z użyciem papierów wartościowych						0	0
11 Razem							2 444

Tabela 2.17. Ekspozycje wobec kontrahentów centralnych [wzór EU CCR8]

	2020	
	a)	b)
	EAD po ograniczeniu ryzyka kredytowego	Aktywa ważone ryzykiem
1 Ekspozycje wobec kwalifikujących się kontrahentów centralnych (łącznie)		112 625
2 Ekspozycje dla transakcji z kwalifikującymi się kontrahentami centralnymi (z wyłączeniem początkowych depozytów zabezpieczających i wkładów do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania); w tym:	2 335 595	41 893
3 (i) instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym;	2 274 310	41 893
4 (ii) giełdowe instrumenty pochodne;	61 285	0
5 (iii) transakcje finansowania z użyciem papierów wartościowych;	0	0
6 (iv) pakiety kompensowania, dla których zatwierdzono kompensowanie międzyproduktowe.	0	0
7 Wyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	112 722	0
8 Niewyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	0	0
9 Wniesione z góry wkłady do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania	39 008	0
10 Alternatywny sposób obliczania wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ekspozycji		70 732
11 Ekspozycje wobec niekwalifikujących się kontrahentów centralnych (łącznie)		0
12 Ekspozycje dla transakcji z niekwalifikującymi się kontrahentami centralnymi (z wyłączeniem początkowych depozytów zabezpieczających i wkładów do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania); w tym:	0	0
13 (i) instrumenty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym;	0	0
14 (ii) giełdowe instrumenty pochodne;	0	0
15 (iii) transakcje finansowania z użyciem papierów wartościowych;	0	0
16 (iv) pakiety kompensowania, dla których zatwierdzono kompensowanie międzyproduktowe.	0	0
17 Wyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	0	
18 Niewyodrębnione początkowe depozyty zabezpieczające	0	0
19 Wniesione z góry wkłady do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania	0	0
20 Wkłady nierzeczywiste do funduszy na wypadek niewykonania zobowiązania	0	0

Tabela 2.18. Narzut kapitałowy CVA [wzór EU CCR2]

		2020	
		a)	b)
		Wartość ekspozycji	Aktywa ważone ryzykiem
1	Wszystkie portfele podlegające metodzie zaawansowanego pomiaru	0	0
2	(i) wartość zagrożona (z uwzględnieniem mnożnika ×3)		0
3	(i) wartość zagrożona w warunkach skrajnych (z uwzględnieniem mnożnika ×3)		0
4	Wszystkie portfele podlegające metodzie standardowej	1 576	350
EU4	W oparciu o metodę wyceny pierwotnej ekspozycji	0	0
5	Całość podlegająca narzutowi kapitałowemu CVA	0	0

Tabela 2.19. Metoda standardowa – wpływ kompensowania i ustanowionego zabezpieczenia na wartość ekspozycji [wzór EU CCR5-A]

		2020				
		a)	b)	c)	d)	e)
		Dodatnia wartość godziwa brutto lub wartość bilansowa netto	Korzyści wynikające z kompensowania	Skompensowana bieżąca ekspozycja kredytowa	Ustanowione zabezpieczenie	Wartość netto ekspozycji kredytowej
1	Instrumenty pochodne	6 460	3 242	3 217	408	2 810
2	Transakcje finansowania z użyciem papierów wartościowych	50	0	50	43	7
3	Kompensowanie międzyproduktowe	0	0	0	0	0
4	Razem	6 509	3 242	3 267	451	2 816

Tabela 2.20. Struktura zabezpieczeń dla ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta [wzór EU CCR5-B]

		2020											
		a)		b)		c)		d)		e)		f)	
		Zabezpieczenie stosowane w transakcjach dotyczących instrumentów pochodnych		Zabezpieczenie stosowane w transakcjach finansowania papierów wartościowych		Wartość godziwa otrzymanych zabezpieczeń		Wartość godziwa przekazanych zabezpieczeń		Wartość godziwa otrzymanych zabezpieczeń		Wartość godziwa przekazanych zabezpieczeń	
		Wydrebnione	Niewydrebnione	Wydrebnione	Niewydrebnione	Wydrebnione	Niewydrebnione	Wydrebnione	Niewydrebnione	Wydrebnione	Niewydrebnione	Wydrebnione	Niewydrebnione
...		463	0	755	0	0	0	0	0	0	0	50	0
Razem		463	0	755	0	0	0	0	0	0	0	50	0

Tabela 2.21. Ekspozycje na kredytowe instrumenty pochodne [wzór EU CCR6]

Na 31 grudnia 2020 roku Bank nie posiadał kredytowych instrumentów pochodnych, w związku z czym nie zaprezentowano tabeli EU CCR6.

Tabela 2.22. Metoda standardowa – ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta według kategorii ekspozycji i wag ryzyka [wzór EU CCR3]

Kategorie ekspozycji		2020											Razem	W tym bez ratingu
		Waga ryzyka												
		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Inne kwestie		
1	Rządy centralne lub banki centralne	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0
2	Samorządy regionalne lub władze lokalne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Podmioty sektora publicznego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Wielostronne banki rozwoju	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Instytucje	0	0	0	0	670	819	0	0	1	0	0	1 490	0
7	Przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	4	0	0	1 884	0	0	1 888	1 292
8	Detaliczne	0	0	0	0	0	0	0	17	0	0	0	17	17
9	Instytucje i przedsiębiorstwa posiadające krótkoterminową ocenę kredytową	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Inne pozycje	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0
11	Razem	9	0	0	0	670	823	0	17	1 885	0	0	3 405	1 309

2.5.14. Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane

Poniższe tabele prezentują szczegółowe informacje ilościowe w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych⁸ zgodnie z wymaganiami określonymi w Wytycznych EBA/GL/2018/10. Prezentowane są trzy tabele:

- 1) Tabela 2.23. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych [Wzór 1],
- 2) Tabela 2.24. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania [Wzór 3],
- 3) Tabela 2.25. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy [Wzór 4],
- 4) Tabela 2.26. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne [Wzór 9]

Wskaźnik NPL brutto⁹ Grupy Kapitałowej Banku wynosi 4,43% według stanu na 31.12.2020 r.

⁸ Definicje ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych są określone w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013

⁹ Definicja wskaźnika NPL jest określona w Wytycznych EBA/GL/2018/10.

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

Tabela 2.23. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych [Wzór 1]

		31.12.2020							
		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu ekspozycji restrukturyzowanych	
Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne		
		W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości						
1	Kredyty i zaliczki	968	2 298	786	2 219	-65	-1 013	1 978	1 171
2	Banki centralne	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Instytucje rządowe	0	2	0	2	0	-1	0	0
4	Instytucje kredytowe	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Inne instytucje finansowe	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	440	1 326	544	1 325	-25	-499	1 140	863
7	Gospodarstwa domowe	528	969	242	892	-40	-513	837	309
8	Dłużne papiery wartościowe	0	617	179	457	0	-14	0	0
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	52	42	9	42	1	7	0	0
10	Razem	1 021	2 957	974	2 718	-64	-1 020	1 978	1 171

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)

Tabela 2.24. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania [Wzór 3]

		31.12.2020											
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
		Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni		Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 2 lata	Przeterminowane > 2 lata ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterminowane > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki	223 129	222 342	787	10 274	4 267	407	527	1 001	2 017	1 136	918	8 283
2	Banki centralne	159	159	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Institucje rządowe	6 227	6 227	0	59	59	0	0	0	0	0	0	57
4	Institucje kredytowe	1 639	1 639	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Inne instytucje finansowe	2 778	2 772	6	27	20	1	0	4	2	0	0	18
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	60 132	59 702	430	5 389	2 608	148	186	314	961	622	550	4 319
7	W tym MŚP	32 588	32 272	316	3 831	1 569	138	163	297	696	484	484	2 503
8	Gospodarstwa domowe	152 194	151 843	351	4 798	1 581	258	341	684	1 054	514	368	3 889
9	Dłużne papiery wartościowe	119 208	119 208	0	617	617	0	0	0	0	0	0	617
10	Banki centralne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Institucje rządowe	95 273	95 273	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Institucje kredytowe	3 579	3 579	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Inne instytucje finansowe	17 680	17 680	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2 676	2 676	0	617	617	0	0	0	0	0	0	617
15	Ekspozycje pozabilansowe	71 504			467								51
16	Banki centralne	0			0								0
17	Institucje rządowe	4 851			19								19
18	Institucje kredytowe	6 056			0								0
19	Inne instytucje finansowe	639			0								0
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	43 866			427								22
21	Gospodarstwa domowe	16 092			22								10
22	Razem	413 841	341 550	787	11 358	4 884	407	527	1 001	2 017	1 136	918	8 951

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.25. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy [Wzór 4]

		31.12.2020															
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	
		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe		
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych	
		W tym etap 1	W tym etap 2			W tym etap 2	W tym etap 3			W tym etap 1	W tym etap 2			W tym etap 2	W tym etap 3		
1	Kredyty i zaliczki	223 129	184 109	33 214	10 274	34	10 036	-2 653	-603	-2 050	-6 181	-11	-6 170	-1 793	161 614	3 076	
2	Banki centralne	159	159	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
3	Institucje rządowe	6 227	6 045	114	59	0	59	-24	-22	-2	-2	0	-2	0	869	57	
4	Institucje kredytowe	1 639	1 639	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
5	Inne instytucje finansowe	2 778	2 750	28	27	0	27	-16	-15	-1	-16	0	-16	0	1 710	11	
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	60 132	45 940	14 161	5 389	2	5 386	-1 057	-245	-812	-2 841	0	-2 841	-778	39 514	2 223	
7	W tym MŚP	32 588	23 178	9 379	3 831	2	3 828	-729	-124	-605	-2 145	0	-2 144	-657	23 091	1 625	
8	Gospodarstwa domowe	152 194	127 576	18 912	4 798	32	4 563	-1 556	-321	-1 236	-3 322	-10	-3 311	-1 015	119 521	784	
9	Dłużne papiery wartościowe	119 208	118 406	295	617	0	457	-49	-32	-17	-14	0	-14	-3	0	0	
10	Banki centralne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
11	Institucje rządowe	95 273	94 696	91	0	0	0	-28	-28	0	0	0	0	0	0	0	
12	Institucje kredytowe	3 579	3 579	0	0	0	0	-2	-2	0	0	0	0	0	0	0	
13	Inne instytucje finansowe	17 680	17 680	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2 676	2 451	204	617	0	457	-19	-2	-16	-14	0	-14	-3	0	0	
15	Ekspozycje pozabilansowe	71 504	62 982	8 522	467	0	467	437	117	320	192	0	192	0	0	0	
16	Banki centralne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
17	Institucje rządowe	4 851	4 829	23	19	0	19	7	5	1	0	0	0	0	0	0	
18	Institucje kredytowe	6 056	6 056	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
19	Inne instytucje finansowe	639	639	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe	43 866	37 187	6 679	427	0	427	350	88	262	181	0	181	0	0	0	
21	Gospodarstwa domowe	16 092	14 272	1 820	22	0	22	80	23	57	11	0	11	0	0	0	
22	Razem	413 841	365 497	42 032	11 358	34	10 960	-2 265	-517	-1 747	-6 002	-11	-5 991		161 614	3 076	

Tabela 2.26. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne [Wzór 9]

		31.12.2020	
		a	b
		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	0	0
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	31 063	-3 357
3	Nieruchomości mieszkalne	1 158	0
4	Nieruchomości komercyjne	29 906	-3 357
5	Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)	0	0
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne	0	0
7	Pozostałe	0	0
8	Razem	31 063	-3 357

2.5.15. Informacje o ekspozycjach objętych działaniami stosowanymi w odpowiedzi na kryzys spowodowany przez COVID-19

Poniższe tabele prezentują informacje o ekspozycjach objętych zakresem wytycznych EBA/GL/2020/07 z dnia 2 czerwca 2020 r. dotyczących ustawowych i pozaustawowych moratoriów na spłaty kredytów, stosowanych w obliczu kryzysu spowodowanego przez COVID-19 oraz o nowo powstałych ekspozycjach objętych programami gwarancji publicznych, zgodnie ze wzorami zawartymi w załączniku 3 do tych wytycznych.

W celu lepszej przejrzystości danych tabela 2.27 Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB (ustawowymi i pozaustawowymi) [wzór 1 COVID19] została podzielona na dwie tabele: tabelę 2.27a (kolumny od a) do g)) oraz tabelę 2.27b (kolumny od h) do o)).

Tabela 2.27a. Kredyty i zaliczki objęte moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi (kolumny od a) do g)) [wzór 1 COVID19]

		31.12.2020						
		a	b	c	d	e	f	g
		Wartość bilansowa brutto						
		Obsługiwane			Nieobsługiwane			
				w tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi	w tym: instrumenty, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)		w tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi	w tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeteterminowane albo jest przeteterminowane < = 90 dni
1	Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB	3 022	2 758	26	1 504	264	2	248
2	w tym: gospodarstwa domowe	1 979	1 918	26	1 217	62	2	50
3	w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	1 534	1 504	23	1 048	30	2	28
4	w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe	1 043	840	0	286	203	0	198

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.27b. Kredyty i zaliczki objęte moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi (kolumny od h do o) [wzór 1 COVID19]

		31.12.2020								
		h	i	j	k	l	m	n	o	
		Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego								Wartość bilansowa brutto
		Obsługiwane				Nieobsługiwane				Wpływy ekspozycji nieobsługiwanych
		w tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		w tym: instrumenty, w przypadku których nastąpił znaczny wzrost ryzyka kredytowego od momentu ich początkowego ujęcia, lecz które nie są dotknięte utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe (faza 2)		w tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi		w tym: istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się z zobowiązania, ale zobowiązanie nie jest przeterminowane albo jest przeterminowane <= 90 dni		
1	Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB	-144	-75	-3	-68	-69	-1	-59	0	
2	w tym: gospodarstwa domowe	-87	-65	-3	-59	-22	-1	-16	0	
3	w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	-45	-36	-2	-35	-8	-1	-8	0	
4	w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe	-58	-10	0	-9	-47	0	-44	0	

Tabela 2.28. Podział kredytów i zaliczek objętych moratoriami ustawowymi i pozaustawowymi według rezydualnego terminu moratoriów [wzór 2 COVID19]

		31.12.2020								
		a	b	c	d	e	f	g	h	i
		Wartość bilansowa brutto								
		Liczba dłużników		W tym: moratoria ustawowe	W tym: wygasłe	Rezydualny termin moratoriów				
						<= 3 miesiące	> 3 miesiące <= 6 miesięcy	> 6 miesięcy <= 9 miesięcy	> 9 miesięcy <= 12 miesięcy	> 1 rok
1	Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB oferowane	209 024	33 360							
2	Kredyty i zaliczki objęte moratoriami zgodnymi z wytycznymi EUNB przyznane	206 220	32 745	38	29 723	2 897	62	4	14	45
3	w tym: gospodarstwa domowe		19 648	38	17 669	1 969	3	0	7	0
4	w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi		15 339	26	13 805	1 534	0	0	0	0
5	w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe		13 097	0	12 054	928	59	4	8	45

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 2.29. Nowo udzielone kredyty i zaliczki w ramach nowych programów gwarancji publicznych wprowadzonych w związku z kryzysem spowodowanym przez COVID-19 [wzór 3 COVID19]

		31.12.2020			
		a	b	c	d
		Wartość bilansowa brutto		Maksymalna uznawalna kwota gwarancji	Wartość bilansowa brutto
			W tym: ekspozycje objęte działaniami restrukturyzacyjnymi	Gwarancja publiczna otrzymana w związku z kryzysem spowodowanym przez COVID-19	Wpływy do ekspozycji nieobsługiwanych
1	Nowo udzielone kredyty i zaliczki objęte programami gwarancji publicznych	3 699	22	133	0
2	w tym: gospodarstwa domowe	0			0
3	w tym: zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi	0			0
4	w tym: przedsiębiorstwa niefinansowe	3 699	22	133	0

Bardziej szczegółowe informacje dotyczące wpływu pandemii COVID-19 na działalność Grupy Kapitałowej Banku znajdują się w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2020 r. (5. Wpływ pandemii COVID-19 na działalność Grupy Kapitałowej).

2.5.16. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne

We wrześniu 2019 roku PKO Leasing przeprowadził największą na krajowym rynku transakcję sekurytyzacji aktywów. Transakcja polegała na sprzedaży portfela wysokiej jakości wierzytelności leasingowych o łącznej wartości 2,5 miliarda PLN.

26 września 2019 roku spółka PKO Leasing S.A. sprzedała portfel sekurytyzowanych wierzytelności leasingowych do spółki celowej Polish Lease Prime 1 Designated Activity Company (Polish Lease Prime 1 DAC) z siedzibą w Dublinie (Irlandia). Zgodnie z MSSF 10 spółka Polish Lease Prime 1 DAC spełnia definicję jednostki zależnej PKO Leasing S.A. i jest objęta konsolidacją.

Nabyte przez spółkę celową wierzytelności zostały sfinansowane głównie poprzez emisję papierów wartościowych (obligacji) przeprowadzoną 26 września 2019 roku z terminem wykupu 28 grudnia 2029 roku oraz ze środków pozyskanych w ramach Grupy Kapitałowej PKO Leasing SA. Obligacje o wartości nominalnej 1 835 milionów PLN zostały objęte przez podmioty spoza Grupy Kapitałowej Banku. Celem i korzyścią transakcji sprzedaży wierzytelności do spółki celowej było pozyskanie źródeł długoterminowego finansowania i ich dywersyfikacja.

Na początku lipca 2020 roku w związku z zamknięciem transakcji sekurytyzacji wierzytelności leasingowych PKO Leasing S.A. prowadzonej we współpracy ze spółką celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC, rozpoczęto działania operacyjne związane z likwidacją spółki celowej.

Szczegółowe informacje w zakresie sekurytyzacji zostały zaprezentowane w Skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku (nota 72 Informacje o sekurytyzacji portfela leasingowego i pakietowej sprzedaży wierzytelności).

2.5.17. Ekspozycje w papierach kapitałowych niewzględzonych w portfelu handlowym

PKO Bank Polski S.A. oraz jego podmioty zależne objęte konsolidacją ostrożnościową posiadają zaangażowania kapitałowe¹⁰ w innych podmiotach, które są zaklasyfikowane do portfela bankowego.

Ekspozycje, znajdujące się w portfelu bankowym według stanu na 31 grudnia 2020 roku, ze względu na rodzaj zaangażowania oraz na cel nabycia, dzielą się na następujące grupy:

- 1) zaangażowania w podmioty zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową – w grupie tej znajdują się spółki, które uzupełniają podstawową ofertę Banku w zakresie usług ubezpieczeniowych, a także zamknięte fundusze inwestycyjne utworzone w celu wsparcia podmiotów (w tym start-upów) oferujących technologiczne innowacje głównie dla sektora finansowego oraz w celu optymalizacji działań zarządczych i sprzedażowych w zakresie nadzorowanych portfeli aktywów,
- 2) zaangażowania w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia – inwestycje w spółki świadczące usługi finansowe oraz technologiczne; w grupie tej znajduje się m.in. spółka Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService sp. z o.o., wspólnie z którą PKO Bank Polski S.A. oferuje kompleksowe usługi w zakresie posiadawienia terminali POS oraz rozliczania transakcji dokonywanych instrumentami płatniczymi z wykorzystaniem tych terminali,
- 3) zaangażowania z mniejszościowym udziałem w kapitale podmiotów, w tym:
  - a) inwestycje Banku w spółki świadczące usługi finansowe lub przyczyniające się do rozwoju rynków finansowych, w tym tworzące infrastrukturę rynków finansowych,
  - b) jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych – inwestycje spółki PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. (PKO TFI S.A.) w jednostki uczestnictwa zarządzanych przez siebie nowych funduszy inwestycyjnych; aktywa nabywane są celem zapewnienia środków wymaganych do powstania funduszu,
  - c) pozostałe zaangażowania kapitałowe – inwestycje Banku i inwestycje spółek zależnych objętych konsolidacją ostrożnościową w większości przeznaczane do sprzedaży; w grupie tej znajdują się m.in. akcje i udziały nabyte w ramach restrukturyzacji wierzytelności kredytowych, w tym przejęte na własność przedmioty zabezpieczenia.

Tabela 2.30. Ekspozycje kapitałowe – portfel bankowy

	2020		2019	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa*	Wartość bilansowa	Wartość godziwa*
Inwestycje wyceniane metodą praw własności (podmioty zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone)	1 394	1 412	1 369	1 396
Udziały w innych podmiotach	88	88	87	87
Kapitałowe papiery wartościowe	372	372	370	370
Akcje dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym	17	17	24	24
Akcje niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym**	355	355	346	346
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych PKO TFI SA	4	4	3	3
Razem	1 859	1 876	1 830	1 857

* Szacowana wartość godziwa, w tym dla akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym – wartość rynkowa.

**W pozycji tej są również wykazywane akcje niedopuszczone do obrotu na rynku regulowanym spółek publicznych

Ekspozycje kapitałowe prezentowane w powyższej tabeli podlegają okresowej wycenie.

Inwestycje w podmioty zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową, wspólne przedsięwzięcia i stowarzyszone wyceniane są metodą praw własności. Udział Grupy Kapitałowej Banku w wyniku finansowym wyżej wymienionych podmiotów od dnia nabycia ujmuje się w rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych dochodów całkowitych od dnia nabycia – w innych dochodach całkowitych. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia.

Każdorazowo, na koniec okresu sprawozdawczego, oceniane jest istnienie przesłanek, które wskazują na możliwość wystąpienia utraty wartości inwestycji dokonanych w podmiotach zależnych nieobjętych konsolidacją ostrożnościową, wspólnych przedsięwzięciach i stowarzyszonych. W przypadku istnienia

¹⁰ Przedmiotowa informacja dotyczy zaangażowania kapitałowego w postaci akcji, udziałów, jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych. Bank do portfela bankowego w ramach konsolidacji ostrożnościowej klasyfikuje: jednostki zależne nieobjęte konsolidacją ostrożnościową, jednostki stowarzyszone, wspólne przedsięwzięcia oraz wyżej wymienione papiery wartościowe i udziały stanowiące aktywa finansowe nieprzeznaczone do obrotu.

takiej przesłanki, dokonywane jest oszacowanie wartości odzyskiwalnej, tj. wartości użytkowej inwestycji lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży składnika aktywów, w zależności od tego, która z nich jest wyższa (test na utratę wartości). W przypadku, gdy wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną, w rachunku zysków i strat ujmowany jest odpis z tytułu utraty wartości. Wartość użytkowa jest ustalana na podstawie wartości szacunkowej oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych z tytułu dalszego posiadania akcji lub udziałów, na podstawie planów finansowych podmiotów, z wykorzystaniem stopy dyskontowej ustalonej dla zaangażowań kapitałowych Banku. Za wartość godziwą przyjmuje się bieżącą ofertę kupna lub wartość oszacowaną na podstawie technik wyceny powszechnie stosowanych przez uczestników rynku.

Akcje i udziały w pozostałych spółkach wyceniane są według wartości godziwej ustalonej według wartości rynkowej dla spółek, dla których istnieje aktywny rynek lub na podstawie wewnętrznych modeli wyceny – dla spółek, dla których nie istnieje aktywny rynek. Skutki zmiany wartości godziwej akcji i udziałów ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych wyceniane są według wartości godziwej ze skutkiem ujmowanym w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa zaangażowań kapitałowych, ustalona na podstawie wewnętrznych modeli wyceny, została opisana w sprawozdaniach finansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku za 2020 rok w notach dotyczących hierarchii wartości godziwej.

W 2020 roku Grupa Kapitałowa Banku (według konsolidacji ostrożnościowej) zrealizowała skumulowaną stratę brutto ze sprzedaży papierów wartościowych stanowiących ekspozycje kapitałowe portfela bankowego w wysokości 1,4 mln PLN. Całkowita wartość niezrealizowanych zysków brutto Grupy Kapitałowej Banku z aktualizacji wyceny ekspozycji kapitałowych portfela bankowego według stanu na koniec 2020 roku wynosiła 640,20 mln PLN. Wyżej wymieniona wartość uwzględnia niezrealizowany zysk Grupy Kapitałowej Banku w wysokości 178,5 mln PLN z tytułu przeszacowania do wartości godziwej ceny nabycia udziałów jednej ze spółek.

W 2020 roku PKO Bank Polski S.A. z tytułu posiadanych akcji i udziałów stanowiących ekspozycje kapitałowe portfela bankowego otrzymał dywidendę brutto w łącznej wysokości 31,9 mln PLN.

2.6. Ryzyko stopy procentowej

2.6.1. Wstęp

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku, wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku.

W Banku stosuje się podział na portfele z punktu widzenia zarządzania ryzykiem stopy procentowej:

- bankowy – obejmuje pozycje bilansowe oraz pozabilansowe niezaliczone do portfela handlowego, w szczególności pozycje wynikające z działalności podstawowej Banku, transakcje zawierane w celach inwestycyjnych i płynnościowych oraz ich transakcje zabezpieczające,
- handlowy – obejmuje operacje wykonywane na instrumentach finansowych w ramach działalności na rachunek własny i działalności klientowskiej.

Bank aktywnie zarządza ryzykiem stopy procentowej wynikającym zarówno z pozycji w portfelu handlowym, jak i bankowym.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych.

2.6.2. Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka stopy procentowej

Identyfikacja ryzyka stopy procentowej polega na identyfikacji aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Proces oraz organizacja zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie Kapitałowej Banku są zgodne z zasadami opisanymi w punkcie 2.1.

Proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz o najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Rada Nadzorcza zatwierdza także raporty potwierdzające zgodność profilem ryzyka stopy procentowej a tolerancją na ryzyko stopy procentowej określoną na poziomie Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku. Zarząd odpowiada za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej Banku, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Zarząd uchwała przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Strategia zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. określa akceptowalny poziom ryzyka stopy procentowej zarówno w Banku jak i Grupie Kapitałowej Banku oraz określa zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie Kapitałowej Banku. Dodatkowo Strategia zarządzania ryzykiem stopy procentowej w portfelu bankowym w PKO Banku Polskim S.A. określa podejście do zarządzania ryzykiem stopy procentowej w tym portfelu.

Przypisanie transakcji do modeli biznesowych według MSSF 9 oraz podział pomiędzy portfelem handlowym a bankowym określa Polityka Inwestycyjna Banku w zakresie instrumentów finansowych.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w poszczególnych podmiotach zależnych Grupy Kapitałowej Banku. W ramach nadzoru Bank wpływa na metody zarządzania ryzykiem stopy procentowej w tych podmiotach oraz wspiera ich rozwój. Bank uwzględnia także poziom ryzyka stopy procentowej w działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka stopy procentowej na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

Ryzyko stopy procentowej generowane w działalności podstawowej Banku jest przenoszone za pomocą systemu cen transferowych w celu scentralizowanego zarządzania tym ryzykiem. Model biznesowy Banku zakłada aktywne zarządzanie ryzykiem stopy procentowej za pomocą odpowiedniego kształtowania oferty produktowej oraz wykorzystania dostępnych instrumentów finansowych, w ramach przyjętych w Banku limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej.

W celu określenia poziomu ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje miarę wrażliwości dochodu odsetkowego, miarę wrażliwości wartości ekonomicznej, model wartości zagrożonej (VaR), analizy szokowe oraz luki przeszacowań.

Wrażliwość dochodu odsetkowego na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości określa potencjalny efekt finansowy tego przesunięcia wyrażony zmianą wysokości dochodu odsetkowego w danym horyzoncie czasowym. Zmiana ta wynika z niedopasowania terminów przeszacowań aktywów, pasywów oraz zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych (w szczególności instrumentów pochodnych) wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Wrażliwość wartości ekonomicznej (Basis Point Value - BPV) odzwierciedla zmianę wartości godziwej pozycji w portfelu wynikającą z równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o jeden punkt bazowy w górę.

Miara IR VaR to potencjalna wartość straty, która może wystąpić w normalnych warunkach rynkowych w określonym czasie (tzn. horyzoncie) oraz z założonym poziomem prawdopodobieństwa z tytułu zmian krzywych stóp procentowych. VaR dla potrzeb zarządzania ryzykiem rynkowym wyznacza się przy poziomie ufności 99% i 10-dniowym okresie utrzymania pozycji. Do zarządzania ryzykiem stopy procentowej wykorzystuje się między innymi wartość VaR wyznaczoną dla poszczególnych instrumentów finansowych oraz dla portfeli Banku, a także w podziale na rodzaje działalności Banku.

Analizy szokowe (*stress-testy*, *crash-testy*) służą do oszacowania potencjalnych strat wynikających z utrzymywanej struktury bilansu i pozycji pozabilansowych w przypadku wystąpienia sytuacji na rynku, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych. Dodatkowo Bank stosuje analizy szokowe w postaci odwróconych *stress-testów* ryzyka stopy procentowej.

W Banku stosowane są następujące rodzaje scenariuszy analiz szokowych:

- stress-testy* hipotetyczne - w których arbitralnie przyjmowane są zmiany stóp procentowych: równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych w poszczególnych walutach o ± 50 p.b., ± 100 p.b., ± 200 p.b., wartości przekraczające 200 p.b. oraz scenariusze nierównoległego wygięcia krzywych dochodowości,
- stress-testy* historyczne - w których zmiany stóp procentowych są przyjmowane na podstawie zachowań stóp procentowych w przeszłości, obejmujące: największą historyczną zmianę, wygięcie krzywej dochodowości z uwzględnieniem pozycji na portfelach, największe historyczne nierównoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych dla papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych je zabezpieczających,
- crash-testy* - w których zmiany stóp procentowych przyjmuje się na podstawie zachowania stóp procentowych w przeszłości w taki sposób, aby maksymalizować potencjalną stratę Banku,
- odwrócone *stress-testy* - których celem jest znalezienie takich scenariuszy:
  - przesunięcia krzywych dochodowości,
  - zmiany średniego terminu przeszacowania rachunków bieżących ludności oraz
  - wzrostu zrywalności lokat stałoprocentowych objętych strategią zabezpieczającą przy zmianie stóp procentowych,
- Test Nadzorczy zgodnie z Wytłumaczeniami EBA ws. IRRBB,

których wyniki odpowiadałyby zadanej zmianie wartości pozycji bilansowych i pozabilansowych Banku.

Luka przeszacowań prezentuje różnicę między wartością bieżącą pozycji aktywnych oraz pasywnych narażonych na ryzyko stopy procentowej, podlegających przeszacowaniu w danym przedziale czasowym, przy czym pozycje te ujmowane są w dacie transakcji.

W procesie pomiaru ryzyka stopy procentowej, w odniesieniu do sald kredytów oraz depozytów o nieokreślonym terminie przeszacowania, Bank stosuje podejście oparte na replikowanych profilach ryzyka stopy procentowej z uwzględnieniem niestabilności sald tych produktów (określonej na podstawie ich kształtowania się w przeszłości). Ponadto, Bank cyklicznie monitoruje wpływ przedterminowej spłaty kredytów na miary ryzyka stopy procentowej i według ostatnich analiz uznaje ten wpływ za nieistotny.

2.6.3. Kontrola ryzyka stopy procentowej

Kontrola ryzyka stopy procentowej obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka stopy procentowej, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko stopy procentowej.

2.6.4. Monitorowanie ryzyka stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej Banku monitorowane jest w cyklach dziennych, natomiast Grupy Kapitałowej Banku w cyklach miesięcznych. W 2020 roku ryzyko stopy procentowej Grupy Kapitałowej Banku było zdeterminowane głównie niedopasowaniem terminów przeszacowań aktywów i zobowiązań.

2.6.4. 1. Portfel bankowy

Bank, w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej stosuje miary ryzyka stopy procentowej odzwierciedlające zidentyfikowane cztery główne rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
- ryzyko krzywej dochodowości,
- ryzyko bazowe, oraz
- ryzyko opcji klienta.

Wrażliwość dochodu odsetkowego w portfelu bankowym Grupy Kapitałowej Banku na skokowe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b. w horyzoncie jednego roku we wszystkich walutach przedstawia poniższa tabela 2.31.:

Tabela 2.31. Wrażliwość dochodu odsetkowego w portfelu bankowym Grupy Kapitałowej

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

NAZWA MIARY	31.12.2020	31.12.2019
Wrażliwość dochodu odsetkowego (mln PLN)	-527	-907

Wrażliwość wartości ekonomicznej odzwierciedla zmianę wartości godziwej pozycji w portfelu w efekcie równoległego przesunięcia krzywych dochodowości o 100 p.b. w górę lub w dół (bardziej niekorzystny z wymienionych scenariuszy).

Poniższa tabela przedstawia miarę wrażliwości wartości ekonomicznej (stress-test) portfela bankowego Grupy Kapitałowej Banku we wszystkich walutach na 31 grudnia 2020 roku oraz na 31 grudnia 2019 roku:

Tabela 2.32. Wrażliwość wartości ekonomicznej portfela bankowego Grupy Kapitałowej

NAZWA MIARY	31.12.2020	31.12.2019
Wrażliwość wartości ekonomicznej (mln PLN)	-443	-266

Celem przeprowadzania testów warunków skrajnych jest oszacowanie potencjalnych strat z pozycji w stopie procentowej w przypadku sytuacji na rynku, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych.

Analizę stress-testową narażenia Grupy Kapitałowej Banku na ryzyko stopy procentowej przedstawia poniższa tabela 2.33.:

Tabela 2.33. Analiza stress-testowa narażenia Grupy Kapitałowej na ryzyko stopy procentowej

NAZWA MIARY ¹	31.12.2020	31.12.2019
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o +200 p.b.	-776	207
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o -200 p.b.	644	-426
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o zadany wzrost dla każdej z walut	-976	275
Równoległe przesunięcie krzywych stóp procentowych o zadany spadek dla każdej z walut	644	-290
Wzrost długoterminowych stóp	717	26
Spadek długo terminowych stóp	-1 089	-114
Gwałtowny szok stóp	-1 389	108
Umiarkowany szok stóp	824	-106

¹ Wyniki analizy stress-testowej prezentowane są wyłącznie dla portfela bankowego Banku, dla walut stanowiących co najmniej 5% łącznych aktywów finansowych w portfelu bankowym. Stress-testy są prezentowane zgodnie z wytycznymi EBA ws. IRRBB.

2.6.4. 2.Portfel handlowy

Bank w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w portfelu handlowym stosuje miarę wartości zagrożonej VaR.

IR VaR w portfelu handlowym Banku przedstawia poniższa tabela 2.34.:

Tabela 2.34. Miara VaR w portfelu handlowym Banku

NAZWA MIARY	31.12.2020	31.12.2019
VaR 10-dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN) ¹		
Wartość średnia	11	5
Wartość maksymalna	20	10
Wartość na koniec roku	13	6

¹ W związku z charakterem działalności spółek Grupy Kapitałowej miara wartości zagrożonej prezentowana jest dla portfela handlowego Banku.

2.6.5. Raportowanie ryzyka stopy procentowej

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym, przy czym raporty miesięczne i kwartalne dotyczą także Grupy Kapitałowej Banku. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko stopy procentowej oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Pomiar narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej dokonywany jest w trybie dziennym. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

2.6.6. Działania zarządcze dotyczące ryzyka stopy procentowej

Do głównych narzędzi zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie Kapitałowej Banku należą:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 2) limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej,
- 3) określanie charakterystyk oraz poziomu narażenia poszczególnych produktów na ryzyko stopy procentowej,
- 4) określenie dopuszczalnych typów transakcji opartych na stopie procentowej.

W Grupie Kapitałowej Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej, m.in. na wrażliwość dochodu odsetkowego, na wrażliwość wartości ekonomicznej, a także limity i wartości progowe strat oraz limity instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Metody zarządzania ryzykiem stopy procentowej w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez te podmioty, dla których ryzyko stopy procentowej jest istotne. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych przez Bank.

Akceptowalny poziom ryzyka zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej Banku określany jest w ramach Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A..

Bank co najmniej raz do roku przeprowadza przegląd procesu zarządzania ryzykiem w celu weryfikacji spójności procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej z procesem zarządzania pozostałymi ryzykami, wymogami regulacyjnymi oraz ze stopniem dopasowania do skali i złożoności ryzyka stopy procentowej na jakie narażony jest Bank, co zapewnia utrzymanie stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i środków ograniczających ryzyko. Dodatkowo skuteczność procesu zarządzania ryzykiem jest stale monitorowana w ramach raportów określonych w rozdziale 2.6.5 niniejszego Raportu.

2.7. Ryzyko walutowe

2.7.1. Wstęp

Ryzyko walutowe to ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych. Akceptowalny poziom ryzyka zarówno dla Banku, jak i Grupy Kapitałowej Banku określany jest w ramach wprowadzonej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A..

Ogólna struktura zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem walutowym, zawarta jest w rozdziale 2.1 niniejszego Raportu. Zgodnie z obowiązującymi w Banku, wprowadzonymi przez Zarząd, Zasadami zarządzania ryzykiem walutowym, pozycja walutowa generowana z działalności bankowej (np. spłata przez klienta zaciągniętego kredytu walutowego w PLN, przewalutowanie kredytu) jest codziennie przenoszona do Departamentu Skarbu. Oznacza to, że pozycja walutowa Banku na koniec dnia może się składać wyłącznie z wygenerowanej w tym dniu niedomkniętej pozycji w działalności bankowej oraz ograniczonej limitami pozycji walutowej pochodzącej z działalności handlowej, co powoduje, że narażenie Banku na ryzyko walutowe jest niskie.

2.7.2. Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka walutowego

Identyfikacja ryzyka walutowego polega na identyfikacji aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Proces oraz organizacja zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej Banku są zgodne z zasadami opisanymi w rozdziale 2.1 niniejszego Raportu.

Proces zarządzania ryzykiem walutowym jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz o najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania tym ryzykiem. Rada Nadzorcza zatwierdza także raporty potwierdzające zgodność pomiędzy profilem ryzyka walutowego a tolerancją na ryzyko walutowe określoną na poziomie Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku. Zarząd odpowiada za zarządzanie ryzykiem walutowym Banku, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym. Zarząd uchwała przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym.

Strategia zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. określa akceptowalny poziom ryzyka walutowego zarówno w Banku jak i Grupie Kapitałowej Banku oraz określa zasady zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej Banku.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem zarządzania ryzykiem walutowym w poszczególnych podmiotach zależnych Grupy Kapitałowej Banku. W ramach nadzoru Bank wpływa na metody zarządzania ryzykiem walutowym w tych podmiotach oraz wspiera ich rozwój. Bank uwzględnia także poziom ryzyka walutowego w działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka walutowego na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

W celu określenia poziomu ryzyka walutowego Bank wykorzystuje model wartości zagrożonej (VaR) oraz analizy szokowe.

Analizy szokowe (*stress-testy*, *crash-testy*) dla ryzyka walutowego służą do oszacowania potencjalnej straty z zajętych pozycji walutowych w przypadku wystąpienia nadzwyczajnej sytuacji na rynku walutowym, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych. Dodatkowo Bank stosuje analizy szokowe w postaci odwróconego *stress-testu* z tytułu ryzyka walutowego.

W Banku przeprowadzane są analizy *stress-testowe*, analizy *crash-testowe* oraz analizy odwróconych *stress-testów* z wykorzystaniem następujących scenariuszy zmian kursów walutowych:

- 1) scenariusze hipotetyczne – w których przyjmuje się hipotetyczną aprecjację lub deprecjację kursów walutowych (10-procentową oraz 30-procentową),
- 2) scenariusze historyczne – scenariusze zachowań kursów walutowych zaobserwowane w przeszłości,
- 3) odwrócone *stress-testy* – badające potencjalne zmiany kursów walutowych skutkujące stratą Banku na określonym poziomie funduszy własnych Banku.

2.7.3. Kontrola ryzyka walutowego

Głównym narzędziem kontrolowania ryzyka walutowego zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej Banku są ustalone strategiczne limity tolerancji na ryzyko walutowe oraz wprowadzane przez KZAP limity określające dopuszczalne narażenie poszczególnych portfeli Banku na ryzyko walutowe.

W Grupie Kapitałowej Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko walutowe m.in. na pozycje walutowe, wartość zagrożoną obliczaną w horyzoncie 10-dniowym oraz stratą na rynku walutowym.

2.7.4. Monitorowanie ryzyka walutowego

W trakcie 2020 roku ryzyko walutowe Grupy Kapitałowej Banku kształtowało się na niskim poziomie, gdyż Bank, co do zasady, prowadzi politykę ograniczania pozycji w walutach głównych, tj. EUR, USD, CHF i GBP.

Na dzień 31.12.2020 Grupa Kapitałowa Banku odnotowała wyższe wartości zarówno miary VaR jak i testów warunków skrajnych na skutek utworzenia na datę sprawozdawczą odpisów na ryzyko prawne związane z kredytami hipotecznymi w walutach obcych. Pozycja walutowa została ograniczona w I połowie 2021 roku.

VaR i analiza testów warunków skrajnych aktywów finansowych Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku (łącznie dla wszystkich walut) narażonych na ryzyko walutowe według stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2019 roku przedstawiały się następująco:

Tabela 2.35. Wrażliwość aktywów finansowych narażonych na ryzyko walutowe

MIARA RYZYKA WALUTOWEGO	31.12.2020	31.12.2019
VaR 10 - dniowy przy poziomie ufności 99% (mln PLN) ¹	615	9
Zmiana kursu CHF względem PLN o 10% (test warunków skrajnych) ²	1 424	24
Zmiana kursu EUR względem PLN o 10% (test warunków skrajnych) ²	18	19
Zmiana kursów wszystkich walut obcych względem PLN o 10% (test warunków skrajnych) ²	1 430	25

¹ W związku z charakterem działalności spółek Grupy Kapitałowej miara wartości zagrożonej prezentowana jest dla Banku.

² Scenariusze stress-testowe zakładają aprecjację lub deprecjację PLN wobec poszczególnych walut obcych; w zależności od tego, która zmiana wygeneruje większą stratę.

Podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej, biorąc pod uwagę charakter prowadzonej działalności pozostałych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku generujących istotne ryzyko walutowe oraz specyfikę rynku, na którym działają, Bank nie wyznacza skonsolidowanej miary wrażliwości VaR. Podmioty te wykorzystują własne miary ryzyka do zarządzania ryzykiem walutowym. Miarę VaR 10-dniowy stosuje KREDOBANK S.A., jej wartość według stanu na 31 grudnia 2020 roku wyniosła 0,1 mln PLN, a według stanu na 31 grudnia 2019 roku 0,1 mln PLN.

2.7.5. Raportowanie ryzyka walutowego

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka walutowego w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym, przy czym raporty miesięczne i kwartalne dotyczą także Grupy Kapitałowej Banku. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko walutowe oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

2.7.6. Działania zarządcze dotyczące ryzyka walutowego

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej Banku są:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym,
- 2) limity i wartości progowe na ryzyko walutowe,
- 3) określenie dopuszczalnych typów transakcji walutowych oraz stosowanych w tych transakcjach kursów walutowych.

Metody zarządzania ryzykiem walutowym w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne wprowadzane przez te podmioty, dla których ryzyko walutowe jest istotne. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych przez Bank.

Akceptowalny poziom ryzyka walutowego zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej Banku określany jest w ramach Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

Bank co najmniej raz do roku przeprowadza przegląd procesu zarządzania ryzykiem w celu weryfikacji spójności procesu zarządzania ryzykiem walutowym z procesem zarządzania pozostałymi ryzykami, wymogami regulacyjnymi oraz ze stopniem dopasowania do skali i złożoności ryzyka walutowego na jakie narażony jest Bank, co zapewnia utrzymanie stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i środków ograniczających ryzyko. Dodatkowo skuteczność procesu zarządzania ryzykiem jest stale monitorowana w ramach raportów określonych w rozdziale 2.7.5 niniejszego Raportu.

2.8. Ryzyko płynności, w tym ryzyko finansowania

2.8.1. Wstęp

Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się ze zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury bilansu, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez klientów lub innych wydarzeń na rynku.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie, poprzez odpowiednie kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych, niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Bank zarządza również:

- 1) ryzykiem finansowania, które uwzględnia ryzyko utraty posiadanych źródeł finansowania oraz braku możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utraty dostępu do nowych źródeł finansowania,

- 2) ryzykiem płynności produktu, w celu oszacowania którego, określa koszt upłynnienia płynnych papierów wartościowych, który następnie jest wykorzystywany w głównych miarach ryzyka płynności, testach warunków skrajnych oraz w ramach systemu wewnętrznych cen transferowych w Banku.

Proces oraz organizacja zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej Banku są zgodne z opisanymi w rozdziale 2.1 niniejszego Raportu.

Proces zarządzania ryzykiem płynności jest nadzorowany przez Radę Nadzorczą, która regularnie otrzymuje informacje o profilu ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz o najważniejszych działaniach podejmowanych w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Rada Nadzorcza zatwierdza także raporty potwierdzające zgodność pomiędzy profilem ryzyka płynności a tolerancją na ryzyko płynności określoną na poziomie Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku. Zarząd odpowiada za zarządzanie ryzykiem płynności Banku, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem płynności. Zarząd uchwała przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem płynności.

Strategia zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. określa akceptowalny poziom ryzyka płynności zarówno w Banku jak i Grupie Kapitałowej Banku oraz określa zasady zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej Banku.

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem zarządzania ryzykiem płynności w poszczególnych podmiotach zależnych Grupy Kapitałowej Banku. W ramach nadzoru, Bank wpływa na metody zarządzania ryzykiem płynności w tych podmiotach oraz wspiera ich rozwój. Bank uwzględnia także poziom ryzyka płynności w działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka płynności na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

Funkcje skarbowe oraz zarządzania ryzykiem płynności są w Banku rozdzielone pomiędzy Obszar Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej a Obszar Zarządzania Ryzykiem, natomiast w ramach poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku są scentralizowane. Wewnętrzny transfer płynności w ramach Grupy Kapitałowej Banku ograniczany jest do poziomu zgłaszanego zapotrzebowania na finansowanie oraz przyznanym limitów. Bank dokonuje również sprzedaży wybranej części portfela kredytów mieszkaniowych PKO Bankowi Hipotecznemu, w ramach której PKO Bank Hipoteczny przeprowadza emisję długoterminowych listów zastawnych w walutach PLN i EUR, których zabezpieczeniem są wyżej wspomniane wierzytelności.

Grupa Kapitałowa Banku, posiada różnego rodzaju długoterminowe źródła zewnętrznego finansowania, w ramach których należy wymienić kredyty pozyskane od międzynarodowych instytucji finansowych, emisje obligacji w ramach Programu Emisji Obligacji Własnych PKO Banku Polskiego S.A. na rynku krajowym oraz programu Euro Medium Term Notes (EMTN) na rynku zagranicznym, emisje obligacji na rynku zagranicznym za pośrednictwem PKO Finance AB w ramach programu EMTN, emisje listów zastawnych przez PKO Bank Hipoteczny S.A. oraz sekurytyzacje aktywów przez PKO Leasing S.A.

2.8.2. Identyfikacja pomiar i ocena ryzyka płynności

Identyfikacja ryzyka płynności polega na identyfikacji aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Podstawą polityki Grupy Kapitałowej Banku w zakresie płynności jest utrzymywanie odpowiedniego poziomu nadwyżki płynności oraz nadzorczych i wewnętrznych miar ryzyka płynności i finansowania, poprzez wzrost portfela płynnych papierów wartościowych oraz stabilnych źródeł finansowania (w szczególności stabilnej bazy depozytowej). W ramach zarządzania ryzykiem płynności wykorzystuje się również instrumenty rynku pieniężnego, w tym operacje otwartego rynku NBP.

W Grupie Kapitałowej Banku wykorzystywane są m.in. następujące miary ryzyka płynności:

- 1) kontraktowa luka płynności – zestawienie wszystkich pozycji bilansu ze względu na ich umowny termin zapadalności i wymagalności,
- 2) urealniona luka płynności – zestawienie poszczególnych kategorii bilansu ze względu na ich urealniony termin zapadalności lub wymagalności,
- 3) wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) – miara określająca relację płynnych aktywów wysokiej jakości do wypływów netto w horyzoncie 30 dni w warunkach skrajnych (miara nadzorcza określona w Rozporządzeniu CRR),
- 4) wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania netto (NSFR) – miara określająca relację pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania,
- 5) nadwyżka płynności – miara określająca zdolność Banku do utrzymania płynności w każdym dniu w trakcie okresu zwanego „horyzontem przeżycia”, w warunkach skrajnych, uwzględniających scenariusze o różnym stopniu dotkliwości i prawdopodobieństwa,
- 6) rezerwa płynności – różnica pomiędzy najbardziej płynnymi aktywami, a oczekiwanymi i potencjalnymi zobowiązaniami, które stają się wymagalne w danym okresie,
- 7) krajowe wskaźniki nadzorcze M3-M4 – miary określone w uchwale 386/2008 KNF w sprawie wiążących banki norm płynności,
- 8) wskaźnik relacji stabilnych środków finansowania do aktywów niepłynnych – relacja stanu stabilnej bazy depozytowej, funduszy własnych oraz stabilnych rynkowych źródeł finansowania do kredytów, aktywów trwałych oraz niepłynnych papierów wartościowych,
- 9) wskaźnik koncentracji długoterminowych rynkowych źródeł finansowania – relacja długoterminowych źródeł finansowania, grupowanych łącznie według zdefiniowanego okresu wymagalności, do bazy depozytowej i wszystkich długoterminowych źródeł finansowania,
- 10) miary stabilności portfela depozytów i kredytów,
- 11) wskaźniki wczesnego ostrzegania – monitorowanie ich poziomu ma na celu wczesne wykrycie niekorzystnych zjawisk mogących mieć negatywny na sytuację płynnościową Banku lub sektora finansowego, (których przekroczenie uruchamia płynnościowe plany awaryjne),
- 12) testy warunków skrajnych (stress-testy płynności).

Podstawowym celem przeprowadzania testów warunków skrajnych (stress-testu) w ramach zarządzania ryzykiem płynności jest zidentyfikowanie i określenie czynników stanowiących największe zagrożenie prowadzące do ograniczenia płynności Banku oraz ich wpływu na płynność Banku, gdyby doszło do ich materializacji.

W Banku w pomiarze ryzyka płynności wykorzystywane są następujące rodzaje scenariuszy:

- 1) scenariusz horyzontu przeżycia Banku w warunkach skrajnych,
- 2) scenariusze masowego wycofywania depozytów przez klientów niefinansowych,
- 3) scenariusze wrażliwości wpływów i wypływów na zmianę warunków rynkowych,
- 4) scenariusze oddziaływania skrajnych warunków rynkowych na oczekiwane straty na portfelu kredytów mieszkaniowych,
- 5) scenariusze prognozowanego ryzyka płynności w warunkach szokowych,
- 6) scenariusze dotyczące dodatkowego zabezpieczenia zawartych instrumentów pochodnych na wypadek obniżenia oceny kredytowej Banku,
- 7) stress testy dotyczące płynności śróddziennej,

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

8) stress-testy odwrócone.

Wyniki testów warunków skrajnych wykorzystywane są w szczególności w:

- 1) monitorowaniu ekspozycji Banku na ryzyko płynności w warunkach skrajnych,
- 2) procesie ustalania limitów i wartości progowych nałożonych na miary ryzyka płynności,
- 3) kontrolowaniu utrzymania nadwyżki płynności, w każdym dniu w trakcie okresu zwanego „horyzontem przeżycia”,
- 4) procesie planowania finansowego w Banku,
- 5) określaniu symptomów uruchamiających płynnościowe plany awaryjne Banku,
- 6) określaniu poziomów wskaźników powodujących uruchomienie Planu Naprawy.

2.8.3. Kontrola ryzyka płynności

Kontrola ryzyka płynności obejmuje ustalanie dostosowanych do skali oraz złożoności Banku i Grupy Kapitałowej Banku, limitów strategicznych tolerancji na ryzyko płynności, limitów i wartości progowych określających akceptowalny poziom narażenia podmiotów Grupy Kapitałowej Banku na ryzyko płynności krótko-, średnio- i długoterminowej.

2.8.4. Monitorowanie ryzyka płynności

Prezentowane poniżej urealnione luki płynności zawierają zestawienie zapadających aktywów i wymagalnych zobowiązań oraz dodatkowo zostały urealnione w zakresie niektórych pozycji bilansowych oraz pozabilansowych w celu właściwego zobrazowania pozycji płynnościowej Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku.

Najważniejsze urealnienia dotyczą:

- 1) osadu depozytów (z wyłączeniem rynku międzybankowego) i ich wymagalności – depozyty klientów (rachunki bieżące, konta oszczędnościowe oraz depozyty terminowe) zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych uwzględniając ich stabilność (utrzymywanie się odpowiedniego poziomu salda lub odnawialność po terminie wymagalności),
- 2) kredytów w rachunkach bieżących oraz kart kredytowych i ich zapadalności – oczekiwane przepływy, dotyczące spłat kredytów w rachunkach bieżących i kredytów kartowych oraz realizacji zobowiązań pozabilansowych dotyczących tych produktów zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych, uwzględniających spłacalność i odnawialność tych kredytów,
- 3) płynnych papierów wartościowych i ich terminu zapadalności – oczekiwane przepływy zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych, zgodnie z możliwym terminem ich upłynięcia (zastawu, sprzedaży),
- 4) transakcji zabezpieczających złożonych w związku z realizacją umów CSA – spodziewane wpływy bądź wypływy zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów czasowych, zgodnie z szacowaną wartością lokat do złożenia przez Bank lub depozytów należnych Bankowi,
- 5) rynkowych źródeł finansowania – oczekiwane przepływy zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów, zgodnie z planowanym odnowieniem zapadających rynkowych źródeł finansowania,
- 6) udzielonych oraz otrzymanych zobowiązań pozabilansowych – oczekiwane przepływy zostały zakwalifikowane do odpowiednich przedziałów, zgodnie z szacowanym terminem i stopniem wykorzystania zobowiązań pozabilansowych (w szczególności przyznanych kredytów).

Poniższe tabele prezentują dane dotyczące luki okresowej oraz skumulowanej luki okresowej Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, według stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2019 roku.

Tabela 2.36. Urealniona luka płynności* - aktywa i zobowiązania bilansowe i pozabilansowe

2019	a'vista	0-1 miesiąc	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1-2 lata	2-5 lat	powyżej 5 lat
PKO Bank Polski SA								
Luka okresowa	13 368	25 861	-9 437	-5 561	-928	8 177	30 644	-62 124
Luka skumulowana	13 368	39 229	29 792	24 231	23 303	31 480	62 124	0
Podmioty Grupy Kapitałowej Banku								
Luka okresowa	-2 013	4 922	1 345	-1 724	-2 389	-3 153	-12 439	15 451
Luka skumulowana	-2 013	2 909	4 254	2 530	141	-3 012	-15 451	0
Razem - Luka okresowa	11 355	30 783	-8 092	-7 285	-3 317	5 024	18 205	-46 673
Razem - Luka skumulowana	11 355	42 138	34 046	26 761	23 444	28 468	46 673	0

2020	a'vista	0-1 miesiąc	1-3 miesiące	3-6 miesiące	6-12 miesiące	1-2 lata	2-5 lat	powyżej 5 lat
PKO Bank Polski SA								
Luka okresowa	6 558	68 407	-6 911	-2 892	-837	11 124	30 948	-106 396
Luka skumulowana	6 558	74 965	68 054	65 162	64 324	75 449	106 396	0
Podmioty Grupy Kapitałowej Banku								
Luka okresowa	362	1 986	1 137	-1 318	-2 277	-7 656	-12 737	20 503
Luka skumulowana	362	2 348	3 485	2 167	-109	-7 766	-20 503	0
Razem - Luka okresowa	6 920	70 393	-5 774	-4 210	-3 114	3 468	18 210	-85 893
Razem - Luka skumulowana	6 920	77 313	71 539	67 329	64 215	67 683	85 893	0

* Wyznaczona jako suma urealnionej luki płynności PKO Banku Polskiego SA, PKO Banku Hipotecznego, PKO Leasingu SA, PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. i KREDOBANK oraz kontraktowej luki płynności pozostałych spółek Grupy Kapitałowej Banku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

We wszystkich przedziałach urealniona skumulowana luka płynności Grupy Kapitałowej Banku wykazywała wartości dodatnie. Oznacza to skumulowaną nadwyżkę zapadających aktywów nad wymagalnymi zobowiązaniami.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2019 roku.

Tabela 2.37. Nadwyżka płynności Banku

MIARA	2020	2019
Nadwyżka płynności w horyzoncie do 30 dni	14 522	11 572

Bank utrzymuje wysoki, bezpieczny poziom nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, które stanowią zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy skrajnych płynności (nadwyżka płynności). Do aktywów łatwo zbywalnych zaliczane są: gotówka (pomniejszona o minimalny stan utrzymywany w bankomatach i oddziałach Banku), środki na rachunkach nostro (z wyłączeniem średniego poziomu rezerwy obowiązkowej), lokaty międzybankowe ulokowane w innych bankach oraz płynne papiery wartościowe.

Tabela 2.38. Pozycje nadwyżki płynności dotyczące aktywów płynnych w Banku

POZYCJA	2020	2019
Gotówka	2 989	3 806
Rachunki nostro i lokaty	3 340	4 791
Bony i obligacje skarbowe	82 749	57 563
Bony pieniężne	0	1 000
Inne płynne papiery wartościowe	22 698	2 467

Poniższa tabela przedstawia nadzorcze miary płynności Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku według stanu na 31 grudnia 2020 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2019 roku.

Tabela 2.39. Nadzorcze miary płynności [wzór LIQ 2]

PKO Bank Polski SA		
Miara	2020	2019
M3	12,59	14,92
M4	1,42	1,25
GRUPA KAPITAŁOWA BANKU		
Miara	2020	2019
LCR	227,60%	146,30%
NSFR	134,70%	123,10%

W okresie od 31 grudnia 2019 roku do 31 grudnia 2020 roku wartości wskaźników miar nadzorczych utrzymywały się powyżej limitów nadzorczych.

Struktura źródeł finansowania Banku została opisana w rocznym sprawozdaniu finansowym Banku za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku (nota 70. Zarządzanie ryzykiem płynności). Bank stosuje strategię polegającą na wykorzystaniu jako podstawowego źródła finansowania we wszystkich walutach stabilnej części bazy depozytowej. Istotny udział w finansowaniu Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku (w szczególności w przypadku walut obcych) stanowią także emisje obligacji denominowanych w EUR, CHF, PLN i USD oraz listów zastawnych denominowanych w EUR i PLN. Nadwyżki finansowania pozyskanego z rynku w danej walucie (emisje papierów wartościowych) wykorzystywane są do zarządzania walutowymi potrzebami płynnościowymi Banku przy zastosowaniu transakcji pochodnych (przede wszystkim CIRS, FX swap).

ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku (w milionach złotych)

Tabela 2.40. - Wskaźnik pokrycia wypływów netto Grupy Kapitałowej Banku (średnia za 2020 rok) [wzór LIQ1]

		2020							
Zakres konsolidacji (indywidualnie/skonsolidowane)		Całkowita wartość nieważona (średnia)				Całkowita wartość ważona (średnia)			
Waluta i jednostki (PLN mln)		31-03-2020	30-06-2020	30-09-2020	31-12-2020	31-03-2020	30-06-2020	30-09-2020	31-12-2020
Koniec kwartału (DD miesiąc RRR)		12	12	12	12	12	12	12	12
Liczba punktów danych użytych do obliczenia średnich		12	12	12	12	12	12	12	12
AKTYWA PŁYNNE WYSOKIEJ JAKOŚCI									
1	Aktywa płynne wysokiej jakości ogółem					64 132	75 398	86 442	97 420
WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH									
2	Depozyty detaliczne i depozyty klientów będących małymi przedsiębiorstwami, w tym:	164 237	169 931	175 823	195 424	13 651	14 020	14 263	14 416
3	Depozyty stabilne	114 975	118 035	121 501	137 114	5 905	6 185	6 508	6 856
4	Depozyty mniej stabilne	49 243	51 880	54 308	58 310	7 729	7 823	7 750	7 560
5	Niezabezpieczone finansowanie hurtowe	72 368	75 252	77 258	82 641	27 068	28 820	29 399	29 457
6	Depozyty operacyjne (wszyscy kontrahenci) i depozyty w ramach sieci współpracy banków spółdzielczych	34 003	29 744	26 003	26 585	5 333	5 565	6 030	6 479
7	Depozyty nieoperacyjne (wszyscy kontrahenci)	37 534	44 694	50 510	55 496	20 894	22 555	22 713	22 417
8	Dług niezabezpieczony	831	815	745	561	841	700	657	561
9	Zabezpieczone finansowanie hurtowe					0	0	0	0
10	Dodatkové wymogi	49 667	50 979	52 583	57 614	7 455	7 835	8 000	8 050
11	Wpływy związane z ekspozycją na instrumenty pochodne i inne wymogi w zakresie zabezpieczeń	2 921	2 741	2 486	2 008	1 984	2 100	2 094	2 008
13	Instrumenty kredytowe i instrumenty wsparcia płynności	46 745	48 238	50 096	55 607	5 472	5 735	5 906	6 042
14	Inne zobowiązania umowne związane z finansowaniem	2 427	2 298	2 384	2 398	1 464	1 621	1 719	1 665
15	Inne zobowiązania warunkowe związane z finansowaniem	18 628	18 485	18 264	17 885	3 878	3 902	3 781	3 657
16	WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH OGÓŁEM					53 516	56 198	57 162	57 244
WPEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH									
17	Zabezpieczone transakcje kredytowe (np. z udzielonym przyrzeczeniem odkupu)	1 143	1 093	1 013	470	0	0	1	1
18	Wpływy z w pełni obsługiwanych ekspozycji	11 632	11 543	10 970	8 780	8 193	7 442	6 857	6 147
19	Inne wpływy środków pieniężnych	1 715	1 685	1 668	1 465	703	791	791	893
20	WPEŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH OGÓŁEM	14 490	14 321	13 651	10 714	8 896	8 234	7 650	7 041
EU-20c	Wpływy podlegające ograniczeniu wynoszącemu 75%	14 490	14 321	13 651	10 714	8 896	8 234	7 650	7 041
WARTOŚĆ SKORYGOWANA OGÓŁEM									
21	ZABEZPIECZENIE PRZED UTRATĄ PŁYNNOŚCI					64 132	75 398	86 442	97 420
22	WYPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO OGÓŁEM					44 620	47 964	49 512	50 203
23	WSKAŹNIK POKRYCIA WYPŁYWÓW NETTO (%)					144%	156%	173%	194%

Wskaźnik pokrycia wypływów netto wyznaczany jest jednostkowo przez każdy podmiot Grupy Kapitałowej Banku objęty wymogiem wyznaczania tego wskaźnika oraz skonsolidowany dla Grupy Kapitałowej Banku razem. Lista spółek uwzględnionych w ramach konsolidacji jest określana zgodnie z zakresem konsolidacji ostrożnościowej.

Według stanu na koniec grudnia 2020 roku Grupa Kapitałowa Banku posiadała 2 waluty, dla których stosunek wartości zobowiązań w danej walucie do łącznej wartości zobowiązań we wszystkich walutach wynosił co najmniej 5%: PLN oraz EUR. Grupa Kapitałowa Banku posiadała wskaźnik LCR powyżej 100% dla wszystkich walut łącznie oraz dla waluty PLN.

Według stanu na koniec grudnia 2020 roku wpływy z tytułu instrumentów pochodnych wyznaczone zgodnie z Rozporządzeniem CRR wynosiły 0,5 mld PLN, natomiast wpływ scenariusza niekorzystnych warunków rynkowych na instrumenty pochodne, transakcje finansowania oraz inne umowy stanowił 0,2% całkowitej nieważonej wartości wypływów ujmowanych we wskaźniku pokrycia wypływów netto.

2.8.5. Raportowanie ryzyka płynności

W Banku opracowywane są raporty dotyczące ryzyka płynności w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym, przy czym raporty miesięczne oraz kwartalne dotyczą także Grupy Kapitałowej Banku. Raporty zawierają informacje o ekspozycji na ryzyko płynności oraz informacje na temat wykorzystania limitów na to ryzyko. Odbiorcami raportów są przede wszystkim: KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza.

2.8.6. Działania zarządcze dotyczące ryzyka płynności

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej Banku są:

- 1) procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, w tym w szczególności płynnościowe plany awaryjne,
- 2) limity i wartości progowe ograniczające ryzyko płynności,
- 3) transakcje depozytowe, lokacyjne, pochodne, w tym walutowe transakcje strukturalne, oraz transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- 4) transakcje zapewniające długoterminowe finansowanie działalności kredytowej.

Metody zarządzania ryzykiem płynności w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne, wprowadzane przez podmioty, dla których ryzyko płynności jest istotne. Przepisy te opracowywane są po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji kierowanych przez Bank.

Akceptowalny poziom ryzyka zarówno na poziomie Banku jak i Grupy Kapitałowej Banku określany jest w ramach Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim S.A. i Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A.

Bank co najmniej raz do roku przeprowadza przegląd procesu zarządzania ryzykiem (z uwzględnieniem wytycznych ILAAP) w celu weryfikacji czy proces zarządzania ryzykiem płynności jest odpowiedni do skali i złożoności ryzyka płynności na jakie narażony jest Bank oraz spójny z procesem zarządzania pozostałymi ryzykami i wymogami regulacyjnym. Działanie to zapewnia utrzymanie stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i środków ograniczających ryzyko. Dodatkowo skuteczność procesu zarządzania ryzykiem jest stale monitorowana w ramach raportów określonych w rozdziale 2.8.5 niniejszego Raportu.

2.9. Ryzyko operacyjne

2.9.1. Wstęp

Ryzyko operacyjne jest rozumiane jako ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia ryzyko prawne (ryzyko poniesienia straty wynikającej z niezajomości, niezrozumienia i niestosowania norm prawnych oraz standardów rachunkowości, niemożności wyegzekwowania postanowień umów, niekorzystnych interpretacji lub rozstrzygnięć sądów albo organów administracji publicznej), a nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie efektywności operacyjnej i kosztowej oraz bezpieczeństwa prowadzonej działalności przez ograniczanie występowania zdarzeń operacyjnych oraz ich negatywnych skutków.

Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez każdego pracownika Grupy Kapitałowej Banku w zakresie swoich zadań i obowiązków i polega na zapobieganiu materializacji zdarzeń operacyjnych powstających przy obsłudze produktów, realizacji procesów i eksploatacji aplikacji oraz na reagowaniu na występujące zdarzenia operacyjne. Reagowanie obejmuje:

- 1) identyfikowanie zdarzeń oraz wyjaśnianie przyczyn ich powstawania,
- 2) określanie skutków zdarzeń operacyjnych,
- 3) rejestrowanie danych o zdarzeniach operacyjnych i ich skutkach,
- 4) monitorowanie informacji o zdarzeniach operacyjnych i ich skutkach,
- 5) likwidowanie negatywnych skutków zdarzeń operacyjnych,
- 6) wdrażanie działań naprawczych i prewencyjnych.

Profil ryzyka operacyjnego Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku rozumiany jako skala i struktura ekspozycji na ryzyko operacyjne, określony jest przez strategiczne limity tolerancji na ryzyko operacyjne.

Przepisy wewnętrzne Banku jednoznacznie określają podział kompetencji pomiędzy Radą Nadzorczą, a Zarządem w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym. Rada Nadzorcza, w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym, nadzoruje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym:

- 1) zatwierdza strategiczne limity tolerancji na ryzyko operacyjne Banku i Grupy Kapitałowej Banku,
- 2) zatwierdza strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 3) ocenia proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w szczególności na podstawie cyklicznych raportów ryzyka operacyjnego uwzględniających roczną ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Zarząd, w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym, ustala proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w szczególności:

- 1) wyznacza cel zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) kształtuje strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 3) podejmuje uchwały w sprawie zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne oraz znacznych zmian i rozszerzeń podejścia AMA,
- 4) akceptuje wartość korekty kierowniczej dotyczącej wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem AMA,
- 5) przyjmuje raporty i informacje na temat ryzyka operacyjnego.

Prawidłowość realizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym weryfikowana jest cyklicznie w ramach:

- 1) przeglądu strategii i procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym mającego na celu ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) samooceny utrzymania zgodności z wymogami dotyczącymi podejścia AMA,
- 3) walidacji podejścia AMA,
- 4) audytu wewnętrznego.

Podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Banku zarządzają ryzykiem operacyjnym wspólnie z zasadami zarządzania tym ryzykiem w Banku, z uwzględnieniem zakresu i rodzaju powiązań podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Banku, specyfiki i skali działalności poszczególnych podmiotów.

2.9.2. Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka operacyjnego

2.9.2.1. Identyfikacja, metoda pomiaru i oceny ryzyka operacyjnego

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym, Bank gromadzi dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych oraz przyczynach i skutkach ich powstania, dane o czynnikach otoczenia biznesowego, wyniki samooceny ryzyka operacyjnego, dane dotyczące wartości wskaźników ryzyka operacyjnego oraz dane dotyczące jakości systemu kontroli wewnętrznej.

Samoocena ryzyka operacyjnego obejmuje identyfikację i ocenę ryzyka operacyjnego dla produktów, procesów i aplikacji Banku oraz zmian organizacyjnych i jest przeprowadzana cyklicznie oraz przed wprowadzaniem nowych lub zmienianych produktów, procesów i aplikacji Banku z wykorzystaniem zgromadzonych danych o zdarzeniach operacyjnych oraz informacji pozyskiwanych w trakcie pomiaru, monitorowania, współpracy z podmiotami Grupy Kapitałowej Banku oraz raportowania ryzyka operacyjnego, w tym audytów wewnętrznych oraz audytów bezpieczeństwa.

W 2020 roku decydujący wpływ na profil ryzyka operacyjnego Grupy Kapitałowej Banku miały PKO Bank Polski S.A. oraz Grupa Kapitałowa PKO Leasing S.A.

Pomiar ryzyka operacyjnego w Banku ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka operacyjnego przy wykorzystaniu ustalonych miar ryzyka. Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje:

- 1) obliczanie wskaźników ryzyka operacyjnego: *KRI* i *RI*,
- 2) obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem *AMA* (Bank z uwzględnieniem oddziału w Niemczech) oraz *BIA* (oddział w Czechach oraz podmioty Grupy Kapitałowej Banku objęte konsolidacją ostrożnościową),
- 3) testy warunków skrajnych,
- 4) obliczanie kapitału wewnętrznego dla Grupy Kapitałowej Banku.

Wymóg *BIA* w zakresie działalności prowadzonej przez Bank objętej podejściem *BIA* obliczany jest zgodnie z Rozporządzeniem CRR (część III, tytuł III) i dotyczy tej części działalności prowadzonej przez Bank, do której Bank posiada zezwolenie KNF uzyskane w związku z łączeniem podejścia *BIA* i *AMA* do obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego.

Bank szacuje parametry rozkładów wykorzystywanych do pomiaru ryzyka operacyjnego na podstawie danych wewnętrznych i zewnętrznych o zdarzeniach operacyjnych. Algorytm szacowania tych parametrów uwzględnia progi strat, od których gromadzone są informacje o zdarzeniach operacyjnych. Wysokość progu dla zdarzeń wewnętrznych została ustalona z uwzględnieniem ekonomicznego kosztu gromadzenia informacji o zdarzeniach operacyjnych i ich wartości dodanej w pomiarze ryzyka operacyjnego. Wykorzystywane zewnętrzne dane o zdarzeniach operacyjnych pochodzą m. in. z systemu wymiany informacji na temat zdarzeń z obszaru ryzyka operacyjnego, prowadzonego przez Związek Banków Polskich (ZORO). Dodatkowo w pomiarze ryzyka operacyjnego uwzględniane są dane makroekonomiczne oraz dane obrazujące rozmiar działalności operacyjnej i biznesowej Banku.

Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem *AMA* odpowiada wartości zagrożonej na ryzyko operacyjne, powiększonej o wynik analizy scenariuszowej oraz skorygowanej o wartość korekty z tytułu zmian jakości kontroli wewnętrznej i korekty kierowniczej, zgodnie z poniższą formułą:

$$AMA = (LDA + AS) * (1 + KW) + KK$$

gdzie:

AMA	-	wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego (wymóg <i>AMA</i>),
LDA	-	wartość zagrożona,
AS	-	wynik analizy scenariuszowej,
KW	-	korekta z tytułu zmian jakości kontroli,
KK	-	korekta kierownicza.

Miara wymogu *AMA* obejmuje potencjalnie poważne przypadki skrajne, osiągając normę ostrożnościową porównywalną z poziomem ufności 99,9% przez okres jednego roku.

Wyliczenia wartości zagrożonej dokonuje się za pomocą podejścia rozkładu strat (*LDA*). W ramach tego podejścia, na podstawie historycznych wewnętrznych i zewnętrznych danych o zdarzeniach operacyjnych oraz o otoczeniu operacyjnym, mierzy się potencjalną stratę, która nie zostanie przekroczona w ciągu najbliższego roku.

Celem analizy scenariuszowej jest uwzględnienie w wymogu *AMA* ryzyka operacyjnego związanego z typami zdarzeń operacyjnych, które nie zostały pokryte podejściem *LDA*.

Korekta z tytułu zmian jakości kontroli pozwala na uwzględnienie możliwości pogorszenia jakości kontroli w Banku skutkującej wzrostem częstotliwości lub dotkliwości zdarzeń operacyjnych.

Celem korekty kierowniczej jest uwzględnienie w kalkulacji wymogu *AMA* nadzwyczajnych zdarzeń, które ze względu na swoją specyfikę nie zostały uwzględnione w wymogu *AMA* w ramach podejścia *LDA* ani w ramach analizy scenariuszowej.

W ramach pomiaru ryzyka przeprowadzane są testy warunków skrajnych, które dotyczą potencjalnych następstw realizacji skrajnie niekorzystnych, lecz możliwych, scenariuszy. Ma to na celu określenie wrażliwości wyników Banku na realizację scenariusza testowego oraz ustalenie czy wymóg *AMA* pokrywa łączną kwotę strat wynikających z realizacji tych scenariuszy. Dotychczasowe wyniki testów warunków skrajnych nie podważają dostatecznego konserwatywności wymogu *AMA*. Dodatkowo Bank dokonuje testowania wstecznego poprawności obliczonego wymogu *AMA*. Wyniki testowania wstecznego potwierdzają dostateczny konserwatywny wymóg *AMA*.

Departament Walidacji Modeli, jako niezależna jednostka Banku, cyklicznie dokonuje walidacji stosowanego podejścia *AMA*. Celem walidacji podejścia *AMA* jest niezależna ocena stopnia realizacji przez model potrzeb biznesowych znanych w momencie przeprowadzania walidacji.

2.9.2.2. Polityka ubezpieczeniowa Banku

W celu zminimalizowania niekorzystnych skutków finansowych zdarzeń operacyjnych Bank prowadzi politykę ubezpieczeniową polegającą na zapewnieniu ciągłej i efektywnej ochrony ubezpieczeniowej w zamian za akceptowalny poziom kosztów. PKO Bank Polski S.A. dąży do stosowania jednolitych zasad ubezpieczenia dla całej Grupy Kapitałowej Banku tak aby zoptymalizować zakres oraz koszty ochrony ubezpieczeniowej poprzez wykorzystanie efektu skali.

Program ubezpieczeniowy Banku jest na bieżąco monitorowany pod kątem identyfikacji potrzeby niezbędnych zmian.

2.9.2.3. Wpływ ubezpieczeń

Bank w obliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego uwzględnia wpływ ubezpieczeń.

Wykorzystywane przez Bank do pomniejszenia wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego polisy ubezpieczeniowe spełniają kryteria określone w art. 323 Rozporządzenia CRR oraz w art. 36-44 Rozporządzenia RTS *AMA* i są zgodne z przepisami wewnętrznymi Banku w zakresie wyliczenia wartości pomniejszeń wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ubezpieczeń. Polisy ubezpieczeniowe Banku dotyczą przede wszystkim ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz odpowiedzialności cywilnej Banku. Przy wyliczeniu pomniejszeń z tytułu posiadanych ubezpieczeń Bank uwzględnia udział własny oraz fransyżę.

Zgodnie z art. 323 Rozporządzenia CRR obniżenie wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu uznania ubezpieczeń i innych mechanizmów transferu ryzyka nie przekracza wartości 20% wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego przed uwzględnieniem technik ograniczania ryzyka.

2.9.3. Kontrola ryzyka operacyjnego

Celem kontroli ryzyka operacyjnego jest dążenie do utrzymania poziomu ryzyka operacyjnego Banku i Grupy Kapitałowej Banku na ustalonym poziomie.

Kontrola ryzyka operacyjnego obejmuje ustalenie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku mechanizmów kontroli ryzyka w postaci limitów ryzyka operacyjnego, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, limitów strat oraz wskaźników ryzyka operacyjnego, wraz z wartościami progowymi i krytycznymi.

Strategiczne limity tolerancji na ryzyko operacyjne określa Zarząd i zatwierdza Rada Nadzorcza. Dodatkowo Zarząd określa poziomy wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne dla Banku oraz dla Grupy Kapitałowej Banku, których przekroczenie jest sygnałem do podjęcia działań zarządczych ograniczających ryzyko operacyjne.

W Banku funkcjonuje system limitów strat przypisanych poszczególnym jednostkom Banku lub pionom funkcjonalnym zarządzających ryzykiem operacyjnym związanym z poszczególnymi obszarami systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym, którego celem jest określenie maksymalnego, dopuszczalnego poziomu ryzyka operacyjnego dla poszczególnych jednostek Banku lub pionów funkcjonalnych, zapewniającego niedopuszczenie do przekroczenia strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne.

2.9.4. Monitorowanie ryzyka operacyjnego

Monitorowanie ryzyka operacyjnego ma na celu obserwację odchyleń od założonych punktów odniesienia (w szczególności limitów, wartości progowych, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń) w celu diagnozowania obszarów wymagających działań zarządczych.

Bank regularnie monitoruje w szczególności:

- 1) stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji dla Banku, Grupy Kapitałowej Banku oraz limitów strat na ryzyko operacyjne dla Banku,
- 2) zdarzenia operacyjne i ich skutki,
- 3) wyniki samooceny ryzyka operacyjnego,
- 4) wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem *BIA* w zakresie działalności oddziału w Czechach oraz zgodnie z podejściem *AMA* w zakresie pozostałej działalności prowadzonej przez Bank, a dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową zgodnie z podejściem *BIA*,
- 5) wyniki testów warunków skrajnych, w tym odwrotnych testów warunków skrajnych,
- 6) wartości wskaźników ryzyka operacyjnego w relacji do wartości progowych i krytycznych,
- 7) poziom ryzyka dla Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku, obszarów i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku takich jak samoocena, wskaźniki ryzyka operacyjnego, limity strat,
- 8) skuteczność i terminowość podejmowanych działań zarządczych w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego,
- 9) działania zarządcze związane z występowaniem podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka operacyjnego oraz ich skuteczność w zakresie obniżenia poziomu ryzyka operacyjnego.

2.9.5. Raportowanie ryzyka operacyjnego

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego prowadzi się na potrzeby wyższej kadry kierowniczej, KRO, KR, Zarządu oraz Rady Nadzorczej w cyklach miesięcznych i kwartalnych. Zakres informacji jest dostosowany do zakresu odpowiedzialności poszczególnych odbiorców informacji.

Odbiorcami informacji miesięcznych są KRO, wyższa kadra kierownicza, jednostki Banku odpowiedzialne za systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym. Informacja miesięczna zawiera w szczególności informacje o:

- 1) liczbie i skutkach zdarzeń operacyjnych,
- 2) strukturze zdarzeń operacyjnych,
- 3) wartościach wybranych wskaźników ryzyka operacyjnego.

Odbiorcami raportów kwartalnych są KRO, KR, Zarząd oraz Rada Nadzorcza. Raporty kwartalne zawierają w szczególności informacje na temat:

- 1) profilu ryzyka operacyjnego Banku wynikającego z procesu identyfikacji i oceny zagrożeń dla produktów, procesów i aplikacji Banku, pomiaru *LDA*,
- 2) poziomu ryzyka operacyjnego dla Banku, obszarów i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym takich jak samoocena, wskaźniki ryzyka operacyjnego, limity strat,
- 3) wyników pomiaru i monitorowania ryzyka operacyjnego,
- 4) działań podjętych celem ograniczenia ryzyka operacyjnego oraz oceny skuteczności podejmowanych działań w celu obniżenia poziomu ryzyka operacyjnego.

2.9.6. Działania zarządcze dotyczące ryzyka operacyjnego

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym realizuje się na poziomie całego Banku oraz na poziomach poszczególnych obszarów systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Systemowe zarządzanie ryzykiem operacyjnym polega na tworzeniu rozwiązań służących kontroli poziomu ryzyka operacyjnego, umożliwiającym realizację celów Banku. Głównymi obszarami systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym są:

- 1) bezpieczeństwo,
- 2) informatyka,
- 3) rozliczenia,
- 4) zasoby ludzkie,

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

- 5) działalność biznesowa,
- 6) administracja,
- 7) wsparcie (w szczególności zarządzanie ubezpieczeniami, powierzanie wykonania czynności podmiotom zewnętrznym, budowa i wdrażanie wewnętrznego modelu pomiaru ryzyka operacyjnego oraz systemów identyfikowania, oceny, monitorowania i limitowania ryzyka operacyjnego itp.).

Działania zarządcze podejmuje się w następujących przypadkach:

- 1) z inicjatywą KRO lub Zarządu,
- 2) z inicjatywą jednostek Banku zarządzających ryzykiem operacyjnym,
- 3) gdy ryzyko operacyjne przekroczyło poziom ustalony przez Zarząd lub KRO.

W szczególności w przypadku, gdy poziom ryzyka operacyjnego osiągnął stan podwyższony lub wysoki Bank stosuje następujące podejścia i instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- 1) redukcja ryzyka – łagodzenie wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji przez wprowadzenie lub wzmocnienie instrumentów zarządzania ryzykiem operacyjnym takich jak:
  - a) instrumenty kontrolne (m.in. autoryzacja, kontrola wewnętrzna, rozdzielność funkcji),
  - b) instrumenty zarządzania zasobami ludzkimi (dobór kadr, podnoszenie kwalifikacji pracowników, systemy motywacyjne),
  - c) ustalenie lub weryfikacja wartości progowych i krytycznych wskaźników ryzyka operacyjnego,
  - d) ustalenie lub weryfikacja limitów ryzyka operacyjnego,
  - e) plany awaryjne,
- 2) transfer ryzyka – przeniesienie odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat na podmiot zewnętrzny:
  - a) ubezpieczenia,
  - b) outsourcing,
- 3) unikanie ryzyka – rezygnacja z działalności generującej ryzyko lub wyeliminowanie prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka.

2.9.7. Poniesione straty i działania zarządcze ograniczające ryzyko operacyjne

W 2020 roku w Banku zostały ujawnione zdarzenia z tytułu ryzyka operacyjnego, z wyłączeniem strat powiązanych z procesem kredytowania, które obejmowały straty zaprezentowane w tabeli 2.41 na łączną kwotę netto w wysokości 77,48 mln PLN (108,49 mln PLN brutto).

Najistotniejsze zdarzenie operacyjne zostało ujawnione w kategorii Klienci, produkty i praktyki operacyjne i dotyczyło kary nałożonej na Bank przez Prezesa UOKiK w wysokości 41 mln PLN z uwagi na stosowanie we wzorcu umownym postanowień dotyczących ustalania spreadu walutowego, które zostały uznane za niedozwolone. Bank skorzystał z przysługującego mu prawa do odwołania (decyzja Prezesa UOKiK nie jest jeszcze prawomocna).

Tabela 2.41. Straty* z tytułu zdarzeń ujawnionych

KATEGORIE ZDARZEŃ - PKO BANK POLSKI SA		2020	
Kategoria ogólna	Kategoria szczegółowa	Wysokość straty brutto**	Wysokość straty netto***
Oszustwa wewnętrzne	Działania nieuprawnione	0,83	0,03
	Kradzież i oszustwo	1,44	0,97
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	2,99	1,16
	Podziały i dyskryminacja	0,29	0,00
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	1,04	0,91
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	0,01	0,00
	Wady produktów	42,10	42,07
	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0,01	0,00
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Systemy	0,25	0,06
Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	20,97	19,42
	Napływ i dokumentacja klientów	0,00	0,00
	Zarządzanie rachunkami klientów	0,28	0,14
	Sprzedawcy i dostawcy	1,00	0,97
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	1,67	0,43
Oszustwa zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	35,60	11,31
Razem		108,49	77,48

* Straty nie uwzględniają strat z tytułu ryzyka operacyjnego powiązanych z ryzykiem kredytowym, które traktowane są jako straty ryzyka kredytowego do celów obliczania minimalnych wymogów w zakresie funduszy własnych

** Straty brutto na dzień 31.12.2020 r. obejmują zgodnie z Rekomendacją M KNF straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) jak i straty niezrealizowane (straty potencjalne), nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmu transferu ryzyka

*** Straty netto na dzień 31.12.2020 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty)

W celu ograniczania strat z tytułu ryzyka operacyjnego w Banku podejmowane są działania zarządcze mające zarówno charakter doraźny, jak i systemowy. Działania doraźne obejmują bezpośrednie reagowanie na identyfikowane źródła ryzyka, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym oraz

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

odzyskiwanie utraconych środków. Na działania systemowe składają się m.in. zabezpieczenia systemów informatycznych, doskonalenie sposobów autoryzacji transakcji, blokowanie przelewów na rachunki zidentyfikowane jako przestępcze, rozwój systemu antyfraudowego, rozwój i optymalizacja systemu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (AML), doskonalenie procesów, optymalizacja kontroli wewnętrznej, szkolenia, transfer ryzyka (ubezpieczenia, outsourcing).

Bank stale podnosi zabezpieczenia systemów IT, w szczególności w zakresie aplikacji wykorzystywanych przez klientów Banku - dotyczy to m.in. aktywnego zwalczania stron phishingowych podszywających się pod serwisy Banku, śledzenie rozwoju złośliwego oprogramowania atakującego klientów Banku, rozwoju mechanizmów detekcji zainfekowanych komputerów klientów oraz doskonalenia reguł i rozszerzania zakresu prowadzonego monitoringu transakcji elektronicznych.

Wprowadzona w 2016 roku weryfikacja 3D Secure znacznie ograniczyła liczbę transakcji internetowych, które nie są autoryzowane przez klientów Banku. Akceptanci, którzy nie prowadzą przedmiotowej weryfikacji, w przypadku powstania procesu reklamacyjnego Chargeback, są zobligowani do zwrotu środków reklamowanych przez klienta.

Działająca w strukturach banku specjalistyczna komórka CERT realizuje strategię zapewnienia bezpieczeństwa informatycznego usług świadczonych przez bank. CERT PKO BP jest członkiem międzynarodowego forum zrzeszającego zespoły reagujące - FIRST oraz należy do grupy roboczej europejskich zespołów reagujących - TERENA TF-CSIRT i działającej przy niej organizacji Trusted Introducer. Udział w międzynarodowych organizacjach pozwala zespołowi CERT banku na bardziej skuteczne i szybsze reagowanie na zagrożenia cyberbezpieczeństwa poprzez współpracę operacyjną oraz wymianę doświadczeń i wiedzy z podobnymi jednostkami na całym świecie. Członkostwo jest również potwierdzeniem wysokiego poziomu realizowanych usług oraz uznaniem dla profesjonalizmu i umiejętności w zakresie zapewniania bezpieczeństwa informatycznego Banku. Przekłada się to na postrzeganie Banku jako organizacji spełniającej najwyższe standardy nie tylko krajowe, ale również międzynarodowe w zakresie cyberbezpieczeństwa. Zespół CERT PKO BP od 2019 roku działa w trybie 24/7/365, a w ramach działań aktywnie walczy z zagrożeniami w Internecie, w szczególności dotyczącymi bankowości internetowej oraz mobilnej.

Przedstawiciele Banku angażują się w prace realizowane w ramach Bankowego Centrum Cyberbezpieczeństwa (BCC), działającego w ramach Związku Banków Polskich. Celem BCC jest realizacja kompleksowych i długofalowych działań na kilku poziomach: wewnątrzsektorowym, międzysektorowym (m.in. współpraca z instytucjami z sektora telekomunikacji, transportu czy energetyki), ogólnokrajowym (współpraca z administracją państwową, organami ścigania) i międzynarodowym, zmierzających do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa bankowości mobilnej i elektronicznej oraz przygotowanie narzędzi (struktury, procedury, mechanizmy wymiany informacji) umożliwiających zarządzanie sytuacją kryzysową (np. w przypadku zmasowanego ataku cyberprzestępców na sektor bankowy).

W ramach współpracy w zakresie wymiany informacji o zagrożeniach, w 2020 roku Bank korzystał z informacji o złośliwym oprogramowaniu, incydentach czy atakach phishingowych, w szczególności z danych o trendach i nowych zagrożeniach z CIRCL - The Computer Incident Response Center Luxembourg oraz NIPC - instytucji biorących udział w NATO Industry Cyber Partnership, którego członkiem jest PKO Bank Polski SA, jako jedyny bank z Polski.

W zakresie fizycznego bezpieczeństwa obiektów oraz przechowywanych w nich wartości pieniężnych i przetwarzanych informacji, stosowane są zabezpieczenia techniczne oraz zdalna ochrona w formie monitorowania sygnałów alarmowych z zapewnionym dojazdem grup interwencyjnych. Dodatkowo w wybranych oddziałach oraz obiektach kluczowych stosowana jest ochrona stała. Zarządzanie ochroną fizyczną, monitorowanie sygnałów alarmowych oraz prace w zakresie zabezpieczenia obiektów ukierunkowane są na minimalizację zagrożeń związanych z przechowywaniem znacznych ilości gotówki, takich jak napady, włamania i inne zagrożenia fizycznego bezpieczeństwa, jak pożary, zniszczenia mienia, wandalizm i terroryzm. W związku z epidemią COVID-19, w 2020 roku dostosowano ochronę fizyczną do zmian organizacyjnych w pracy oddziałów.

Zabezpieczenia techniczne i ochrona fizyczna służą także bezpieczeństwu infrastruktury teleinformatycznej Banku oraz przetwarzanych w Banku informacji stanowiących tajemnicę bankową i dane osobowe, zapewniając poziom ich zabezpieczenia wymagany przepisami prawa, adekwatny do oceny ryzyka operacyjnego oraz optymalny pod względem kosztów. Bezpieczeństwo wewnątrz obiektów zapewniane jest poprzez fizyczne ograniczenia i kontrolę dostępu do stref chronionych, w których przechowywane są wartości pieniężne i depozyty, przetwarzane są dane chronione lub znajdują się kluczowe elementy systemu informatycznego, poprzez stosowanie nieustannie unowocześnianych systemów alarmowych, kontroli dostępu, telewizji dozorowej i przeciwpożarowych.

W 2020 roku:

- 1) zrealizowano m.in. projekty dotyczące modernizacji systemów przeciwpożarowych wybranych obiektów,
- 2) zintensyfikowano działania Banku mające na celu przeciwdziałanie włamaniom do urządzeń samoobsługowych (ATM) metodą wybuchową,
- 3) wdrożono nowe mechanizmy uszczelniające proces prowadzonego monitoringu w bankowości elektronicznej,
- 4) doskonalono systemy wykrywania incydentów, anomalii, zaawansowanych typów złośliwego oprogramowania oraz automatyzowano obsługę incydentów.

W Banku kontynuowane są działania zmierzające do przygotowania kompleksowego rozwiązania biometrycznego. Jego celem jest opracowanie systemu umożliwiającego bezpieczną i skuteczną weryfikację osoby na podstawie jej niepowtarzalnych cech fizycznych czy behawioralnych, wykorzystujących innowacyjną technologię biometryczną. Jest ona bezpieczna i odporna na fałszerstwa. Rozwiązanie przygotowywane przez Bank będzie uzupełnieniem dotychczasowych metod autoryzacji oraz punktem wyjścia do prac nad nowymi technologiami wykorzystywanymi w bankowości. W 2020 roku Bank rozpoczął prace nad projektami współfinansowanymi przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, których celem jest umożliwienie klientom PKO BP S.A. korzystania z multimodalnej biometrii w oddziałach Banku i w kanałach mobilnych, jak również opracowanie systemu, który znacznie zwiększy poziom bezpieczeństwa użytkowników (nie tylko w sieci) i uprości korzystanie z usług zdalnych poprzez zastosowanie zaawansowanych, wieloskładnikowych i skalowalnych metod uwierzytelniania oraz przechowywania i zarządzania cyfrową tożsamością z użyciem sieci blockchain.

2.10. Ryzyko biznesowe

2.10.1. Wstęp

Ryzyko biznesowe (strategiczne) to ryzyko nieosiągnięcia założonych celów finansowych, w tym poniesienia strat, wynikające z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zachodzące w otoczeniu biznesowym zmiany.

Celem zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymywanie na akceptowalnym poziomie potencjalnych, negatywnych konsekwencji finansowych wynikających z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, z podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zmiany zachodzące w otoczeniu biznesowym.

2.10.2. Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka biznesowego

Identyfikacja ryzyka biznesowego polega na rozpoznaniu i określeniu czynników zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Grupy Kapitałowej Banku i które mogą znacznie wpływać na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku, powstanie lub zmianę wysokości przychodów i kosztów Grupy Kapitałowej Banku. Identyfikacja ryzyka biznesowego odbywa się poprzez jakościową ocenę ryzyka biznesowego oraz identyfikację i analizę czynników, które miały wpływ na znaczne odchylenia realizacji przychodów oraz kosztów od ich prognozowanych wartości.

Pomiar ryzyka biznesowego ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka biznesowego przy wykorzystaniu ustalonych miar ryzyka. Pomiar ryzyka biznesowego obejmuje:

- 1) wyliczenie kapitału wewnętrznego,
- 2) przeprowadzanie testów warunków skrajnych
- 3) przeprowadzanie odwrotnych testów warunków skrajnych.

Ocena poziomu ryzyka biznesowego dokonywana jest w ujęciu kwartalnym, w oparciu o poziom ryzyka wynikający z:

- 1) poziomu wyliczonych strategicznych limitów tolerancji,
- 2) jakościowej oceny ryzyka biznesowego.

2.10.3. Kontrola ryzyka biznesowego

Celem kontroli ryzyka biznesowego jest dążenie do utrzymania poziomu ryzyka biznesowego Grupy Kapitałowej Banku na akceptowalnym poziomie.

Kontrola ryzyka biznesowego obejmuje ustalanie i cykliczny przegląd mechanizmów kontroli ryzyka w postaci limitów tolerancji na ryzyko biznesowe, wraz z jego wartościami progowymi i krytycznymi, adekwatnymi do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku.

2.10.4. Monitorowanie ryzyka biznesowego

Celem monitorowania ryzyka biznesowego jest diagnozowanie obszarów wymagających działań zarządczych. Monitorowaniu podlegają w szczególności:

- 1) strategiczne limity tolerancji na ryzyko biznesowe,
- 2) wyniki testów warunków skrajnych,
- 3) wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych,
- 4) poziom kapitału wewnętrznego,
- 5) odchylenia realizacji ryzyka biznesowego od prognozy,
- 6) wyniki jakościowej oceny ryzyka biznesowego.

2.10.5. Raportowanie ryzyka biznesowego

Raportowanie ryzyka biznesowego Grupy Kapitałowej Banku prowadzone jest w okresach kwartalnych. Odbiorcami raportów ryzyka biznesowego są KZAP, KR, Zarząd, Komitet ds. Ryzyka oraz Rada Nadzorcza. Raporty zawierają m.in. wyniki pomiaru ryzyka biznesowego, w szczególności kapitał wewnętrzny, stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko biznesowe, wyniki jakościowej oceny ryzyka biznesowego, prognozę kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka biznesowego, testowanie wsteczne prognozy oraz wyniki monitoringu wysokości przychodów i kosztów Banku, wyniki testów warunków skrajnych oraz odwrotnych testów warunków skrajnych, wyniki corocznej oceny adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem, w tym przeglądu procesu zarządzania ryzykiem biznesowym, informacje na temat ryzyka biznesowego w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, w szczególności kapitał wewnętrzny oraz stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko biznesowe.

2.10.6. Działania zarządcze dotyczące ryzyka biznesowego

Działania zarządcze polegają w szczególności na:

- 1) weryfikacji i aktualizacji kwartalnych prognoz finansowych, z uwzględnieniem działań zmierzających do ograniczenia poziomu ryzyka biznesowego,
- 2) monitorowaniu poziomu strategicznego limitu tolerancji na ryzyko biznesowe.

2.11. Ryzyko modeli

2.11.1. Wstęp

Ryzyko modeli jest to ryzyko poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli. W ramach Grupy Kapitałowej Banku ryzyko modeli zarządzane jest zarówno na poziomie danego podmiotu Grupy Kapitałowej Banku (właściciela modelu), jak i na poziomie Banku jako podmiotu dominującego Grupy Kapitałowej Banku.

Celem zarządzania ryzykiem modeli jest ograniczanie ryzyka poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli poprzez odpowiednio zdefiniowany i realizowany proces zarządzania modelami.

Wszystkie modele istotne w Banku oraz modele podmiotów Grupy Kapitałowej Banku istotne dla Grupy Kapitałowej Banku objęte są procesem niezależnej walidacji przeprowadzanej przez jednostkę walidacyjną PKO Banku Polskiego S.A.

2.11.2. Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka modeli

Identyfikacja ryzyka modeli polega w szczególności na:

- 1) gromadzeniu informacji o wykorzystywanych, a także planowanych do wdrożenia modelach,
- 2) cyklicznym określaniu istotności modeli.

Ocena ryzyka modeli ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka modeli. Ocena pozwala na ustalenie profilu ryzyka oraz zidentyfikowanie modeli, które generują najwyższe ryzyko narażając Grupę Kapitałową Banku na potencjalne straty. Oceny dokonuje się na poziomie pojedynczego modelu, a także w ujęciu zagregowanym na poziomie poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku.

2.11.3. Kontrola ryzyka modeli

Celem kontroli ryzyka modeli jest utrzymanie zagregowanej oceny ryzyka modeli na poziomie akceptowanym przez Grupę Kapitałową Banku. Kontrola ryzyka modeli polega na określeniu mechanizmów wykorzystywanych do diagnozowania poziomu ryzyka modeli oraz narzędzi ograniczania poziomu tego ryzyka. W ramach narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania ryzyka modeli wyróżnia się strategiczny limit tolerancji na ryzyko modeli oraz wartości progowe ryzyka modeli.

2.11.4. Monitorowanie i raportowanie ryzyka modeli

Celem monitorowania ryzyka modeli jest diagnozowanie obszarów wymagających działań zarządczych. Monitorowanie ryzyka modeli, obejmuje:

- 1) aktualizację poziomu ryzyka modeli,
- 2) ocenę wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko modeli oraz wartości progowych ryzyka modeli,
- 3) weryfikację statusu wykonania oraz ocenę skuteczności realizacji działań w ramach ograniczania ryzyka modeli.

Wyniki monitorowania są cyklicznie prezentowane w raportach skierowanych do KR, Zarządu, Komitetu ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej i zawierają kompleksową ocenę ryzyka modeli, a w szczególności:

- 1) informacje o stopniu wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko modeli,
- 2) informacje o poziomie ryzyka modeli (w ujęciu jednostkowym i skonsolidowanym),
- 3) mapę ryzyka modeli,
- 4) ocenę skuteczności zaleceń podejmowanych w celu obniżenia poziomu ryzyka modeli,
- 5) ewentualne propozycje nowych działań zarządczych ograniczających ryzyko modeli.

2.11.5. Działania zarządcze dotyczące ryzyka modeli

Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem modeli oraz poziomu tego ryzyka poprzez ustalenie akceptowalnych poziomów ryzyka oraz podejmowanie decyzji o zastosowaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem modeli.

2.12. Ryzyko zmian makroekonomicznych

2.12.1. Wstęp

Ryzyko zmian makroekonomicznych jest to ryzyko pogorszenia sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Banku w wyniku niekorzystnego wpływu zmiany warunków makroekonomicznych.

Celem zarządzania ryzykiem zmian makroekonomicznych jest identyfikacja czynników makroekonomicznych mających znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej Banku oraz podejmowanie działań mających na celu ograniczenie niekorzystnego wpływu potencjalnych zmian sytuacji makroekonomicznej na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku.

2.12.2. Identyfikacja, pomiar i ocena ryzyka zmian makroekonomicznych

Identyfikacja ryzyka zmian makroekonomicznych polega na określeniu scenariuszy potencjalnych zmian makroekonomicznych oraz określeniu czynników ryzyka mających największy wpływ na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku. Ryzyko zmian makroekonomicznych powstaje w wyniku oddziaływania czynników zewnętrznych (w szczególności struktura bilansu i plany reakcji przygotowywane na potrzeby scenariuszy stresowych) i niezależnych

od działań Grupy Kapitałowej Banku (czynniki makroekonomiczne). Grupa Kapitałowa Banku identyfikuje czynniki wpływające na poziom ryzyka zmian makroekonomicznych w trakcie przeprowadzania kompleksowych testów warunków skrajnych.

Pomiar ryzyka zmian makroekonomicznych ma na celu określenie skali zagrożeń związanych z występowaniem ryzyka zmian makroekonomicznych i obejmuje:

- 1) wyznaczenie w ramach kompleksowych testów warunków skrajnych wyniku finansowego, wraz z jego składowymi oraz miar ryzyka,
- 2) przeprowadzanie odwrotnych testów warunków skrajnych,
- 3) wyliczanie kapitału wewnętrznego.

Ocena poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych dokonywana jest w cyklu rocznym, w oparciu o wyniki cyklicznych kompleksowych testów warunków skrajnych (scenariusze dla oceny ryzyka zmian makroekonomicznych). Poziom ryzyka zmian makroekonomicznych określa się jako umiarkowany, podwyższony lub wysoki.

2.12.3. Kontrola ryzyka zmian makroekonomicznych

Celem kontroli ryzyka zmian makroekonomicznych jest dążenie do ograniczenia niekorzystnego wpływu potencjalnych zmian sytuacji makroekonomicznej na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku.

Kontrola ryzyka zmian makroekonomicznych polega na określeniu dostosowanego do skali działalności Grupy Kapitałowej Banku dopuszczalnego poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych i jego wpływu na funkcjonowanie i sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku. Dopuszczalny poziom ryzyka zmian makroekonomicznych oznacza sytuację, w której wyniki kompleksowych testów warunków skrajnych nie wskazują na konieczność podejmowania działań naprawczych, lub działania naprawcze, konieczne do podjęcia będą wystarczające do poprawy sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Banku.

2.12.4. Monitorowanie ryzyka zmian makroekonomicznych

Monitorowanie ryzyka zmian makroekonomicznych polega na analizie sytuacji makroekonomicznej, czynników makroekonomicznych, na które Grupa Kapitałowa Banku jest wrażliwa, poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych oraz wyników kompleksowych testów warunków skrajnych.

2.12.5. Raportowanie ryzyka zmian makroekonomicznych

Raportowanie ryzyka zmian makroekonomicznych realizowane jest w cyklu kwartalnym w postaci raportu przekazywanego KZAP, KR, Zarządowi, Komitetowi ds. Ryzyka Rady Nadzorczej oraz Radzie Nadzorczej.

Raportuje się w szczególności:

- 1) wyniki pomiaru ryzyka zmian makroekonomicznych, w szczególności kapitał wewnętrzny,
- 2) poziom ryzyka zmian makroekonomicznych,
- 3) wyniki kompleksowych testów warunków skrajnych,
- 4) wyniki odwrotnych testów warunków skrajnych.

2.12.6. Działania zarządcze dotyczące ryzyka zmian makroekonomicznych

Działania zarządcze polegają w szczególności na:

- 1) ustaleniu akceptowalnych poziomów ryzyka,
- 2) podjęciu działań mających na celu obniżenie poziomu ryzyka w przypadku wystąpienia podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka zmian makroekonomicznych.

2.13. Zarządzanie ryzykiem w PKO Banku Hipotecznym SA

W PKO Banku Hipotecznym S.A. obowiązuje system zarządzania ryzykiem spójny z systemem obowiązującym w Grupie Kapitałowej Banku.

Specjalistyczny charakter banku hipotecznego sprawia, że:

- 1) zarządzanie ryzykiem kredytowym dotyczy głównie kompetencji w zakresie segmentu kredytów hipotecznych, oceny zdolności kredytowej klienta detalicznego i oceny bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości (BHWN),
- 2) głównym źródłem finansowania jest emisja długoterminowych listów zastawnych, kompetencje w zakresie zarządzania płynnością koncentrują się w obszarze emisji instrumentów na krajowym i zagranicznym rynku długu zabezpieczonego.

PKO Bank Hipoteczny S.A. buduje portfel kredytów hipotecznych w drodze sprzedaży agencyjnej oraz nabywania wierzytelności od podmiotu dominującego. Portfel kredytów hipotecznych stanowi podstawę puli zabezpieczającej emisję listów zastawnych.

Bankowo-hipoteczna wartość nieruchomości jest to ustalona przez PKO Bank Hipoteczny S.A. wartość, która w ocenie banku odzwierciedla poziom ryzyka związanego z nieruchomością jako przedmiotem zabezpieczenia udzielanych kredytów oraz służy do określenia kwoty, do jakiej może być udzielony kredyt zabezpieczony hipoteką na danej nieruchomości lub do decyzji, czy wierzytelność zabezpieczona na przedmiotowej nieruchomości może być nabyta przez Bank.

PKO Bank Hipoteczny S.A. ustala BHWN w oparciu o ekspertyzę bankowo-hipotecznej wartości nieruchomości, która jest wykonywana z zachowaniem należytej staranności i ostrożności, uwzględniając jedynie te cechy nieruchomości i nakłady konieczne do jej budowy, które będą miały charakter trwały i przy założeniu racjonalnej eksploatacji będą możliwe do uzyskania przez każdego posiadacza nieruchomości. W ekspertyzie, sporządzonej na określoną datę, udokumentowane są założenia i parametry przyjęte do analizy, proces ustalania BHWN i wynikająca z niego propozycja BHWN. Ekspertyza uwzględnia analizy i prognozy dotyczące parametrów specyficznych dla danej nieruchomości, które mają wpływ na ocenę ryzyka kredytowego, a także czynniki o charakterze ogólnym np. rozwój liczby ludności, stopę bezrobocia, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Hipoteczny list zastawny to dłużny papier wartościowy imienny lub na okaziciela, emitowany przez banki hipoteczne, którego podstawą emisji jest pula wierzytelności zabezpieczonych hipoteką. Listy zastawne są emitowane głównie na dłuższe terminy, stanowią więc źródło długoterminowego finansowania dla Grupy Kapitałowej Banku.

Model biznesowy PKO Banku Hipotecznego S.A. zakłada wysoki udział listów zastawnych w strukturze finansowania. List zastawny jest stabilnym źródłem finansowania, ale balonowy charakter wykupu sprawia, że w większości przypadków w chwili wykupu powstaje potrzeba zastąpienia tego finansowania kolejnymi emisjami lub alternatywnym źródłem finansowania. W procesie zarządzania płynnością finansową PKO Bank Hipoteczny S.A. zwraca szczególną uwagę na dopasowanie terminów przepływów i możliwości odnowienia źródeł finansowania w momentach wymagalności znacznych wartościowo pasywów (wykup listów zastawnych).

System zarządzania ryzykiem oraz informacje ilościowe w zakresie ujawnień znajdują się w Sprawozdaniu finansowym PKO Banku Hipotecznego S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku oraz Sprawozdaniu Zarządu z działalności PKO Banku Hipotecznego za rok zakończony 31 grudnia 2020 roku.

3. Fundusze własne

Fundusze własne na potrzeby adekwatności kapitałowej wyliczone są zgodnie z przepisami ustawy prawo bankowe, części drugiej Rozporządzenia CRR oraz aktami wykonawczymi do Rozporządzenia CRR.

Fundusze własne Grupy Kapitałowej Banku składają się z kapitału podstawowego Tier I oraz kapitału Tier II. W Grupie Kapitałowej Banku nie są identyfikowane elementy dodatkowego kapitału Tier I.

W skład kapitału podstawowego Tier I wchodzi:

- 1) kapitał zakładowy, prezentowany zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego według wartości nominalnej,
- 2) kapitał zapasowy, tworzony z corocznych odpisów z zysku netto i przeznaczony na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Grupy,
- 3) kapitał rezerwowy, tworzony niezależnie od kapitału zapasowego z corocznych odpisów z zysku netto w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie (zwane dalej „WZ”) i przeznaczony wyłącznie na pokrycie mogących powstać strat bilansowych,
- 4) inne skumulowane całkowite dochody (z wyłączeniem zysków i strat dotyczących zabezpieczenia przepływów pieniężnych),
- 5) fundusz ogólnego ryzyka, tworzony z odpisów z zysku netto w wysokości uchwalonej przez WZ i przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka działalności bankowej,
- 6) zyski zatrzymane (niepodzielony wynik z lat ubiegłych),
- 7) wynik finansowy netto w trakcie zatwierdzania oraz wynik netto bieżącego okresu sprawozdawczego, obliczony zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszony o wszelkie przewidywane obciążenia i dywidendy, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłego rewidenta; warunkiem zaliczenia wyniku do funduszy własnych jest jego zatwierdzenie przez WZ lub przed zatwierdzeniem przez WZ, uzyskanie zgody KNF na jego zaliczenie do funduszy własnych. Po spełnieniu ww. wymogów formalnych Bank dokonuje wstecznych korekt funduszy własnych¹¹.

Kapitał podstawowy Tier I pomniejsza się o:

- 1) straty za bieżący rok obrotowy,
- 2) wartości niematerialne wycenione według wartości bilansowej po pomniejszeniu o kwotę powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego, odliczana kwota zawiera wartość firmy uwzględnioną w wycenie znacznych inwestycji Grupy, z odliczenia wyłączone są ostrożnie wyceniane aktywa będące oprogramowaniem¹²,
- 3) dodatkowe korekty wartości aktywów wycenianych według wartości godziwej, które wynikają ze stosowania wymogów w zakresie ostrożnej wyceny,
- 4) dodatkowe korekty wartości godziwej instrumentów pochodnych odzwierciedlające własne ryzyko kredytowe Banku,
- 5) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i nie wynikające z różnic przejściowych,
- 6) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, które przekraczają 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (wyliczonego bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego),
- 7) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowej Banku nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub instrumentów w Tier II tych podmiotów, o ile ich suma przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (wyliczonego bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego),
- 8) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowa Banku dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału podstawowego Tier I tych podmiotów, których suma przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego),
- 9) kwotę, o jaką suma:
  - a) aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego opartych na przyszłej rentowności i wynikających z różnic przejściowych, do wysokości 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (obliczonego -bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego) oraz
  - b) zaangażowań kapitałowych bezpośrednich i pośrednich w podmioty sektora finansowego, jeżeli Grupa Kapitałowej Banku dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażonych w postaci posiadanych akcji lub udziałów lub instrumentów kapitału podstawowego Tier I tych podmiotów, do wysokości 10% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (obliczonego bez uwzględniania pomniejszeń z tytułu zaangażowań kapitałowych i aktywów z tytułu podatku odroczonego),przekracza równowartość 17,65% kapitału podstawowego Tier I Grupy Kapitałowej Banku (wyliczonego z uwzględnieniem wszystkich pomniejszeń określonych w pkt 1-6 oraz pełnej wartości sumy pozycji wskazanych w pkt 9 lit. a-b, bez stosowania progu wynoszącego 17,65% kapitału podstawowego.
- 10) mającą zastosowanie kwotę niedoboru pokrycia ekspozycji nieobslugiwanych, obliczoną zgodnie z art. 47c Rozporządzenia CRR, za wyjątkiem kwoty niedoboru dotyczącej ekspozycji powstałych przed 26 kwietnia 2019 r., o ile warunki tych ekspozycji nie zostały zmienione w sposób, który zwiększa ekspozycję Banku wobec dłużnika.

Kwota poniżej progu (17,65%) jest uwzględniana w aktywach ważonych ryzykiem.

W skład kapitału Tier II, po uzyskaniu przez Bank zgody KNF, wchodzi zobowiązania podporządkowane, rozumiane jako zobowiązania z tytułu przyjęcia przez Bank, w kwocie i na zasadach ustalonych w decyzji KNF wydawanej na wniosek Banku, środków pieniężnych spełniających warunki określone w art. 63 Rozporządzenia CRR.

Kapitał Tier II pomniejszany jest o:

¹¹ Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) opublikował w maju 2020 roku w ramach jednolitego zbioru pytań i odpowiedzi (single rulebook Q&A) stanowisko dotyczące momentu rozpoznawania zysków rocznych oraz śródrocznych w danych dotyczących adekwatności kapitałowej (Q&A 2018_3822 oraz Q&A 2018_4085). Zgodnie z tym stanowiskiem, od momentu kiedy Bank lub Grupa Kapitałowa Banku formalnie spełnia kryteria pozwalające mu zaliczyć zysk za dany okres do kapitału Tier I, uznaje się, że zysk ten powinien być zaliczony na datę wsteczną (datę zysku a nie datę spełnienia kryterium) i należy dokonać korekty funduszy własnych na datę której dotyczy zysk.

¹² W zakresie oprogramowania kwotę do odliczenia od funduszy własnych określa się na podstawie zakumulowanej amortyzacji ostrożnościowej aktywów będących oprogramowaniem obliczanej poczynając od dnia, w którym aktywa będące oprogramowaniem są dostępne do użytku i zaczynają być amortyzowane do celów rachunkowości. Pozostała kwota oprogramowania uwzględniana jest w aktywach ważonych ryzykiem z wagą 100%.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

- 1) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego w postaci instrumentów kapitału Tier II tych podmiotów, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty,
- 2) zaangażowania kapitałowe bezpośrednie i pośrednie w podmioty sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty, wyrażone w postaci posiadanych akcji lub udziałów, lub innych instrumentów kapitału Tier II, o ile łączna kwota tych zaangażowań przekracza 10% kapitału podstawowego Tier I Banku.

W przypadku, gdyby wartość pomniejszeń, o których mowa w pkt 1 i 2 obniżyłaby wartość kapitału Tier II poniżej zera, wartość nadwyżki tych pomniejszeń ponad wartość kapitału Tier II odejmuje się od kapitału podstawowego Tier I.

Zgodnie z wymogiem Rozporządzenia Wykonawczego 1423/2013, tabela 3.1 przedstawia uzgodnienia pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej wykorzystywanych do obliczania funduszy własnych z regulacyjnymi funduszami własnymi według stanu na 31 grudnia 2020 roku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 3.1. Uzgodnienie pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej wykorzystywanych do obliczania funduszy własnych z regulacyjnymi funduszami własnymi

	2020				
	Sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone według MSSF	Dekonsolidacja spółek nieobjętych konsolidacją ostrożnościową	Konsolidacja ostrożnościowa/Sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem CRR	Pozycje nieujmowane w regulacyjnych funduszach własnych	Pozycje ujmowane w regulacyjnych funduszach własnych
Aktywa					
Wartości niematerialne	3 280	-163	3 117	-892	2 225
Zobowiązania					
Zobowiązania podporządkowane	2 716	0	2 716	-16	2 700
Kapitały					
Kapitał zakładowy	1 250	0	1 250	0	1 250
Kapitał zapasowy	29 519	0	29 519	0	29 519
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 137	-78	3 059	0	3 059
Fundusz ogólnego ryzyka	1 070	0	1 070	0	1 070
Inne dochody całkowite	1 363	2	1 365	-355	1 010
Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	1 293	-7	1 286	0	1 286
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	355	0	355	-355	0
Różnice kursowe z przeliczenia	-260	-2	-262	0	-262
Zyski i straty aktuarialne	-21	0	-21	0	-21
Udziały w innych dochodach całkowitych jednostki stowarzyszonej	-4	11	7	0	7
Zysk roku bieżącego	-2 557	7	-2 550	0	-2 550
Wynik z lat ubiegłych	6 142	335	6 477	0	6 477
Udziały niekontrolujące	-13	13	0	0	0
Kapitał własny razem	39 911	279	40 190	-355	39 835
Dodatkowe korekty					1 206
Dodatkowe korekty aktywów wycenianych do wartości godziwej					-379
Aktywa z tytułu podatku odroczonego, które są uzależnione od przyszłej rentowności, ale nie pochodzą z różnic przejściowych					0
Pozycje sekurytyzacyjne					-67
Korekty wynikające z MSSF 9 w okresie przejściowym					1 652
Fundusze własne ogółem przyjęte do kalkulacji łącznego współczynnika kapitałowego					41 516

Zgodnie z wymogiem Rozporządzenia Wykonawczego 1423/2013 tabela 3.2 przedstawia informacje na temat charakteru i kwot poszczególnych pozycji funduszy własnych wykorzystanych do obliczenia łącznego współczynnika kapitałowego na 31 grudnia 2020 roku. Wiersze zostały pominięte tylko w przypadku, gdy ich wartość wyniosła 0.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 3.2. Fundusze własne wykorzystane do obliczenia współczynników kapitałowych w ujęciu skonsolidowanym

2020			
Kapitał podstawowy Tier I: instrumenty i kapitały rezerwowe		(A) Kwota w dniu ujawnienia	(B) Odniesienie do artykułu Rozporządzenia (UE) nr 575/2013
1	Instrumenty kapitałowe i związane z nim azio emisyjne	1 250	Art. 26 ust. 1 lit. a) i b)
	w tym: instrument typu 1 Seria A akcje zwykłe imienne	313	
	w tym: instrument typu 2 Seria A akcje zwykłe na okaziciela	197	
	w tym: instrument typu 3 Seria B akcje zwykłe na okaziciela	105	
	w tym: instrument typu 4 Seria C akcje zwykłe na okaziciela	385	
	w tym: instrument typu 5 Seria D akcje zwykłe na okaziciela	250	
2	Zyski zatrzymane	3 927	Art. 26 ust. 1 lit. c), Art. 28
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	33 943	Art. 26 ust. 1 lit. d) i e)
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	1 070	Art. 26 ust. 1 lit f)
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	40 190	Art. 26
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-363	Art. 34
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-2 225	Art. 36 ust. 1 lit. b)
10	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności z wyłączeniem aktywów wynikających z różnic przejściowych (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	Art. 36 ust. 1 lit. c), Art. 38
11	Kapitały rezerwowe odzwierciedlające wartość godziwą związane z zyskami lub stratami z tytułu instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	-355	Art. 33 ust. 1 lit a)
14	Zyski lub straty z tytułu zobowiązań, wycenione według wartości godziwej, które wynikają ze zmian zdolności kredytowej Instytucji	-16	Art. 33 ust. 1 lit c)
20	Korekty wynikające z MSSF 9 w okresie przejściowym	1 652	0
20a	Kwota ekspozycji następujących pozycji kwalifikujących się do wagi ryzyka równej 1 250 %, jeżeli instytucja decyduje się na wariant odliczenia	-67	0
20c	w tym: pozycje sekurytyzacyjne (kwota ujemna)	-67	0
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10 %, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3) (kwota ujemna)	0	0
22	Kwota przekraczająca próg 15% (wartość ujemna)	0	0
23	w tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0	0
24	Zbiór pusty w UE	0	0
25	w tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0	0
25a	Straty za bieżący rok obrachunkowy (kwota ujemna)	0	0
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0	0

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

26	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR.	0	Art. 469 ust. 1 lit. a) i b), Art. 472 ust. 5, Art. 468 ust. 4, Art. 472 ust. 2, Art. 478
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków I strat zgodnie z art. 467 i 468;	0	Art. 467, Art. 468
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 1	0	Art. 467
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 2	0	Art. 467
	w tym: ...filtr dla niezrealizowanego zysku 3	0	Art. 467
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-1 374	
29	Kapitał podstawowy Tier I	38 816	Art. 50
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	38 816	Art. 25
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane ożio emisyjne	2 700	Art. 62 lit. a), Art. 63
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	2 700	Art. 62
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
58	Kapitał Tier II	2 700	Art. 71
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	41 516	Art. 72
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	228 413	0
Współczynniki i bufor kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	0,17	Art. 92 ust. 1 lit. a)
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	0,17	Art. 92 ust. 1 lit. b)
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	0,18	Art. 92 ust. 1 lit. c)
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	3,50	
65	w tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,50	
66	w tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,00	
67	w tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0,00	
67a	w tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	1,00	
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	8,99	
Kwoty poniżej progów odliczeń (przed ważeniem ryzyka)			
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli Grupa nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	453	Art. 36 ust. 1 lit. h), Art. 46 ust. 4
73	Posiadane przez Grupę bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Grupa dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowalnych pozycji krótkich)	928	Art. 36 ust. 1 lit. i), Art. 48 ust. 1, Art. 470
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10%, po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3)	2 671	Art. 36 ust. 1 lit. c), Art. 48 ust. 1, Art. 470

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Na 31 grudnia 2020 roku, zgodnie z art. 48 Rozporządzenia CRR, zaangażowania kapitałowe w podmioty sektora finansowego w ujęciu jednostkowym nie przekroczyły 10% kapitału podstawowego Tier I i nadwyżka ponad próg 10% nie stanowi pomniejszenia funduszy własnych Banku, tylko jest ujmowana w aktywach ważonych ryzykiem z wagą ryzyka 250%. W ujęciu skonsolidowanym zaangażowania również nie przekroczyły 10% kapitału podstawowego Tier I, nie stanowią więc pomniejszeń funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku i zostały uwzględniane w aktywach ważonych ryzykiem.

Opis głównych cech instrumentów emitowanych przez Bank zaliczonych do kapitału podstawowego Tier I oraz instrumentów Tier II zaprezentowano w Tabeli 3.3. (dane zostały zaprezentowane w złotych). Wiersze w tabeli zostały pominięte tylko w przypadku, gdy nie dotyczą Grupy Kapitałowej Banku.

Tabela 3.3. Główne cechy instrumentów kapitałowych (w PLN)

Instrumenty kapitałowe	Nazwa I	Nazwa II	Nazwa III	Nazwa IV	Nazwa V	Nazwa VI	Nazwa VII
1 Emitent	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP	PKO BP
2 Unikatowy identyfikator (np. CUSIP, ISIN lub identyfikator Bloomberg dla ofert na rynku niepublicznym)	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000016	PLPKO0000099	PLPKO0000107
3 Prawo lub prawa właściwe, którym podlega instrument	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie	Prawo polskie
4 Zasady przejściowe określone w Rozporządzeniu CRR	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał Tier 2	Kapitał Tier 2
5 Zasady określone w rozporządzeniu CRR obowiązujące po okresie przejściowym	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał podstawowy Tier 1	Kapitał Tier 2	Kapitał Tier 2
6 Kwalifikowalne na poziomie jednostkowym lub (sub-) skonsolidowanym/na poziomie jednostkowym oraz (sub-) skonsolidowanym	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany	Poziom jednostkowy i skonsolidowany
7 Rodzaj instrumentu (rodzaje określone zgodnie z systemem prawnym)	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	akcje zwykłe	Obligacje	Obligacje
8 Kwota uznana w kapitale regulacyjnym (według stanu na ostatni dzień sprawozdawczy)	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	1 700 000 000	1 000 000 000
9 Wartość nominalna instrumentu	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	1 700 000 000	1 000 000 000
9a Cena emisyjna	312 500 000	197 500 000	105 000 000	385 000 000	250 000 000	-	-
12 Wiczyście czy terminowe	wiczyście	wiczyście	wiczyście	wiczyście	wiczyście	terminowe	terminowe
13 Pierwotny termin zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	brak terminu zapadalności	28.08.2027	06.03.2028
17 Stała lub zmienna dywidenda / stały lub zmienny kupon	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienna dywidenda	Zmienny kupon	Zmienny kupon
30 Odpisy obniżające wartość	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie
36 Niezgodne cechy przejściowe	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie	Nie

Na 31 grudnia 2020 roku w funduszach własnych Grupy wyliczanych na potrzeby adekwatności kapitałowej został ujęty wynik bieżący Grupy konsolidowanej ostrożnościowo w kwocie -2 550 mln PLN. Ponadto w funduszach został ujęty zysk netto Banku za rok 2019 (w kwocie 3 834,5 mln PLN, bez przeznaczania części zysku na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy), przy czym część kwoty (1 038 mln PLN) była już ujęta w funduszach własnych Grupy na 31 grudnia 2019 roku w związku z uzyskaniem zgód KNF na zaliczenie do funduszy własnych zysku netto za 1 półrocze 2019 roku, po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia. Zysk ten powiększył kapitał rezerwowy Banku o kwotę 2,2 mln PLN a pozostała kwota (3 832,3 mln PLN) pozostała niepodzielona, zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej z 26 sierpnia 2020 roku w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego S.A. osiągniętego w 2019 roku. Dodatkowo z kapitału rezerwowego została pokryta strata z lat ubiegłych (110,8 mln PLN) powstała w wyniku zmian zasad rachunkowości w związku z zastosowaniem po raz pierwszy Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 16 („Leasing”). Niepodzielony zysk Banku z lat poprzednich w kwocie 1 667,7 mln PLN pozostał niepodzielony.

4. Wymogi w zakresie funduszy własnych

Grupa Kapitałowa Banku wylicza wymogi w zakresie funduszy własnych, zgodnie z Rozporządzeniem CRR, dla następujących rodzajów ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe - metodą standardową (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł II, rozdział 2),
- 2) ryzyko operacyjne:
  - a) zgodnie z podejściem AMA – w zakresie działalności prowadzonej przez Bank z uwzględnieniem działalności oddziału zagranicznego w Niemczech¹³ i z wyłączeniem oddziału zagranicznego w Czechach,
  - b) zgodnie z podejściem BIA (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł III) – w zakresie działalności oddziału zagranicznego w Czechach oraz w zakresie działalności podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową.
- 3) ryzyko rynkowe (zgodnie z Rozporządzeniem CRR, część III, tytuł IV, rozdziały 2-4):
  - a) ryzyko walutowe – wyliczane metodą podstawową,
  - b) ryzyko cen towarów – wyliczane metodą uproszczoną,
  - c) ryzyko instrumentów kapitałowych – wyliczane metodą uproszczoną,
  - d) ryzyko szczególne instrumentów dłużnych – wyliczane metodą podstawową,
  - e) ryzyko ogólne instrumentów dłużnych – wyliczane zgodnie z podejściem opartym na duracji,
  - f) pozostałe rodzaje ryzyka, inne niż ryzyko delta (ryzyko non-delta) wyliczane metodą scenariuszową w przypadku opcji, dla których Bank stosuje własne modele wyceny oraz metodą delta plus dla pozostałych opcji;
- 4) pozostałe ryzyka:
  - a) ryzyko rozliczenia i ryzyka dostawy – wyliczane metodą określoną w tytule V, część III Rozporządzenia CRR,
  - b) ryzyko kredytowego kontrahenta – wyliczane metodą wyceny według wartości rynkowej określonej w rozdziale 6, tytuł II, część III Rozporządzenia CRR,
  - c) ryzyko z tytułu korekty wyceny kredytowej (CVA) - wyliczane metodą określoną w tytule VI, część III Rozporządzenia CRR,
  - d) przekroczenie limitu dużych ekspozycji – wyliczane metodą określoną w art. 395-401 Rozporządzenia CRR,
  - e) dla ekspozycji wobec kontrahenta centralnego – wyznaczony zgodnie z metodą określoną w Części III, Tytuł II, Rozdział 6, Sekcja 9 Rozporządzenia CRR.

Łączny wymóg w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku składa się z sumy wyżej wymienionych wymogów w zakresie funduszy własnych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Przy wyliczaniu wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta Bank wykorzystuje kompensowanie umowne zgodnie z Rozporządzeniem CRR (art. 295-298).

Informacja o wymogach w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku została zawarta w tabeli 4.1.

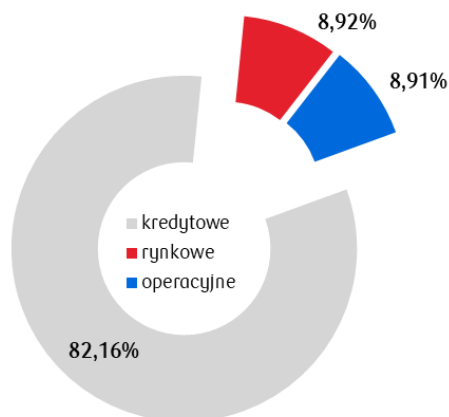
Tabela 4.1 Aktywa wazone ryzykiem Grupy Kapitałowej Banku [wzór EU OV1]

Referencje CRR	Aktywa wazone ryzykiem					Minimalne wymogi kapitałowe		
	31.12.2020	30.09.2020	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	31.12.2020		
1	Ryzyko kredytowe (z wyjątkiem ryzyka kredytowego kontrahenta)	184 761	193 321	195 827	202 151	195 614	14 781	
art. 438 lit. c) i d)	2	w tym metoda standardowa	184 761	193 321	195 827	202 151	195 614	14 781
art. 107 art. 438 lit. c) i d)	6	Ryzyko kredytowe kontrahenta	2 906	2858	3 690	3 874	2 610	232
art. 438 lit. c) i d)	7	w tym metoda wyceny według wartości rynkowej	2 444	2 441	2 381	2 726	1 917	195
art. 438 lit. c) i d)	8	w tym wycena pierwotnej wartości ekspozycji	0	0	0	0	0	0
	9	w tym metoda standardowa	0	0	0	0	0	0
	10	w tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	0	0	0	0	0	0
art. 438 lit. c) i d)	11	w tym kwota ekspozycji z tytułu swoich wkładów do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania oraz pozostałych ekspozycji wobec kontrahenta centralnego	112	97	949	761	403	9
art. 438 lit. c) i d)	12	w tym aktualizacja wyceny kredytowej	350	320	360	387	290	28
art. 438 lit. e)	13	Ryzyko rozliczenia	-	-	-	-	-	-
art. 438 lit. e)	19	Ryzyko rynkowe	20 383	6 192	4 957	5 111	5 241	1 631
	20	w tym metoda standardowa	20 383	6 192	4 957	5 111	5 241	1 631
	21	w tym metoda modeli wewnętrznych	-	-	-	-	-	-
art. 438 lit. e)	22	Duże ekspozycje	-	-	-	-	-	-
art. 438 lit. f)	23	Ryzyko operacyjne	20 363	16 354	15 149	14 721	10 540	1 629
	24	w tym metoda wskaźnika bazowego	3 631	3 631	3 631	3 631	3 277	290
	25	w tym metoda standardowa	-	-	-	-	-	-
	26	w tym metoda zaawansowanego pomiaru	16 732	12 723	11 518	11 090	7 263	1 339
art. 437 ust. 2) i art. 48 i art. 60	27	Kwoty poniżej progów dla odliczenia (podlegające wadze ryzyka 250%) - uwzględnione w wymogu na ryzyko kredytowe	8 998	7 266	7 437	8 295	8 375	-
art. 500	28	Korekta dla dolnej granicy	-	-	-	-	-	-
	29	Razem	228 413	218 725	219 623	225 857	214 006	18 273

Na 31 grudnia 2020 roku największą część łącznego wymogu w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku stanowił wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego (82,16%) – wykres 4.1. Na wykresie ryzyko kredytowe zostało zaprezentowane uwzględniając ryzyko korekty wyceny kredytowej, natomiast ryzyko rozliczenia/dostawy zostało ujęte w ryzyku rynkowym.

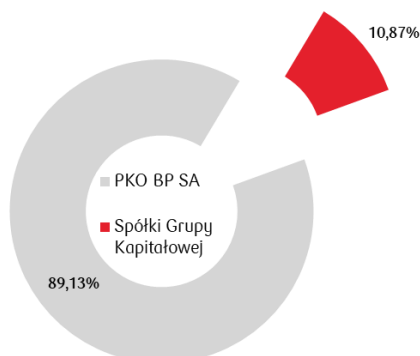
¹³ Bank od 1 stycznia 2019 roku wprowadził rozszerzenie AMA o Oddział w Niemczech zgodnie z opracowywanymi kryteriami alokacji wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem AMA dla Oddziału w Niemczech.

Wykres 4.1. Struktura wymogu w zakresie funduszy własnych według rodzajów ryzyka

Znaczącą część (89,13%) łącznego wymogu w zakresie funduszy własnych Grupy Kapitałowej Banku stanowiły wymogi w zakresie funduszy własnych Banku (wykres 4.2).

Wykres 4.2. Struktura wymogu w zakresie funduszy własnych – Bank i podmioty Grupy Kapitałowej Banku

W skład Grupy Kapitałowej Banku wchodzi spółki ubezpieczeniowe PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., które są wyłączone z konsolidacji ostrożnościowej, jako podmioty finansowe objęte odrębnym nadzorem KNF, obejmującym również ocenę spełnienia wymogów kapitałowych dla zakładów ubezpieczeń.

Na 31 grudnia 2020 roku Bank nie posiadał instrumentów, które powinny być wykazywane jako nieodliczone udziały w zakładach ubezpieczeniowych zgodnie z art. 49 Rozporządzenia CRR.

4.1. Ryzyko kredytowe

Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego oraz ryzyka kredytowego kontrahenta na 31 grudnia 2020 roku w podziale na poszczególne klasy ekspozycji prezentuje tabela 4.2.

Tabela 4.2. Struktura wymogu w zakresie funduszy własnych na ryzyko kredytowe* Grupy Kapitałowej Banku

	2020		2019	
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	611	4,1%	553	3,5%
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	185	1,2%	176	1,1%
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	69	0,5%	68	0,4%
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje wobec instytucji	202	1,3%	233	1,5%
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	3 855	25,7%	4 166	26,3%
Ekspozycje detaliczne	3 679	24,5%	3 852	24,3%
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	4 885	32,5%	5 459	34,5%
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	365	2,4%	554	3,5%
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	216	1,4%	164	1,0%
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0,0%	0	0,0%
Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania;	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje kapitałowe	187	1,2%	180	1,1%
Inne pozycje	759	5,1%	453	2,7%
Razem	15 013	100,0%	15 858	100,0%

* uwzględnia wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta (metoda wyceny według wartości rynkowej), ryzyka CVA oraz ryzyka CCP

Najwyższy wymóg w zakresie funduszy własnych Grupa Kapitałowa Banku jest zobowiązana utrzymywać na pokrycie ryzyka związanego z ekspozycjami zabezpieczonymi na nieruchomościach (32,5%), ekspozycjami wobec przedsiębiorstw (25,7%), co wynika z dużego zaangażowania Banku w tych segmentach oraz ekspozycjami detalicznymi (24,5%).

4.2. Ryzyko rynkowe

Największy udział w wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego w Grupie Kapitałowej Banku w roku 2020 występował dla wymogu z tytułu ryzyka walutowego (72%). Kolejnym, istotnym co do udziału, rodzajem wymogu w zakresie funduszy własnych jest wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stóp procentowych (szczególnego i ogólnego (22%)) (tabela 4.3.).

Tabela 4.3. Ryzyko rynkowe Grupy Kapitałowej Banku w ramach metody standardowej [wzór EU MR1]

Grupa Kapitałowa Banku		2020	
		a)	b)
		Aktywa ważone ryzykiem	Wymogi kapitałowe
Produkty bezwarunkowe			
1	Ryzyko stopy procentowej (ogólne i szczegółowe)	4 044	324
2	Ryzyko kapitałowe (ogólne i szczegółowe)	528	42
3	Ryzyko walutowe	14 582	1 167
4	Ryzyko cen towarów	0	0
Opcje			
5	Metoda uproszczona	0	0
6	Metoda delta plus	16	1
7	Metoda opierająca się na scenariuszu	1 214	97
8	Sekurytyzacja (ryzyko szczegółowe)	0	0
9	Razem	20 383	1 631

Wystąpienie wymogu z tytułu ryzyka walutowego w wysokości 1 167 mln PLN jest skutkiem dotworzenia odpisów na ryzyko prawne związane z kredytami walutowymi. Na koniec 2020 roku Grupa Kapitałowa Banku nie posiadała otwartej pozycji na ryzyko cen towarów, więc wymóg w zakresie funduszy własnych z tego tytułu wyniósł zero.

W związku z tym, że Grupa Kapitałowa Banku nie stosuje na potrzeby wyliczenia wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka rynkowego modeli wewnętrznych, art. 455 Rozporządzenia CRR "Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego" nie ma zastosowania.

4.3. Ryzyko operacyjne

Podział wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego, ze względu na stosowaną metodę wyliczania, został zaprezentowany w tabeli 4.4.

Tabela 4.4. Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego

	Grupa Kapitałowa Banku		Podmioty zależne		Bank	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Podjęcie Wskaźnika Bazowego - BIA	290	262	290	261	0,6	1
Podjęcie Zaawansowane - AMA	1 339	581	0	0	1 339	581
Razem	1 629	843	290	261	1 339	582

5. Aktywa obciążone i wolne od obciążeń

Poniższe tabele przedstawiają informacje na temat aktywów obciążonych i wolnych od obciążeń Grupy Kapitałowej Banku.

Dany składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania). Według stanu na 31 grudnia 2020 roku Grupa Kapitałowa Banku posiadała aktywa obciążone:

- 1) z tytułu transakcji sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (repo),
- 2) obligacje Skarbu Państwa wpisane do rejestru listów zastawnych, zgodnie art. 18 ust. 3a ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych.

Ponadto Grupa Kapitałowa Banku posiadała wyemitowane dłużne papiery wartościowe w postaci hipotecznych listów zastawnych i obligacji, których zabezpieczeniem są kredyty hipoteczne w wysokości 23 167 mln PLN oraz obligacje w wysokości 2 475 mln PLN zabezpieczone wierzytelnościami z tytułu umów leasingowych w wysokości 2 475 mln zł.

Tabela 5.1. Aktywa obciążone i nieobciążone

		2020			
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa Grupy Kapitałowej Banku, w tym:	26 458		348 210	
030	Instrumenty udziałowe	0		491	
040	Dłużne papiery wartościowe	725	342	120 190	73 643
050	w tym: obligacje zabezpieczone	0	0	0	0
060	w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	0	0	0	0
070	w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	725	342	95 574	60 804
080	w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	0	0	21 271	10 801
090	w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	0	0	3 346	2 039
120	Inne aktywa	25 733		227 529	
121	w tym: kredyty i zaliczki inne niż kredyty płatne na żądanie	25 628		198 941	
122	w tym: kredyty na żądanie	105		4 660	
123	w tym: inne	0		23 928	

Tabela 5.2. Zabezpieczenia otrzymane

		2020	
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Nieobciążone Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia
		010	040
241	Nieoddane w zastaw wyemitowane własne obligacje zabezpieczone i papiery wartościowe zabezpieczone aktywami		0
250	AKTYWA, OTRZYMANE ZABEZPIECZENIE I WYEMITOWANE WŁASNE DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE OGÓŁEM	26 458	

Tabela 5.3. Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania

		2020	
		Odpowiadające im zobowiązania, zobowiązania warunkowe lub papiery wartościowe stanowiące przedmiot udzielonej pożyczki	Aktywa, otrzymane zabezpieczenie i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery wartościowe zabezpieczone aktywami
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	19 728	26 096
011	w tym: Wyemitowane dłużne papiery wartościowe	19 681	26 054
012	w tym: Umowy z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	47	43

Transakcje repo i sell-buy-back są transakcjami warunkowymi skutkującymi obciążeniem aktywów przekazanych kontrahentem jako zabezpieczenia pożyczki. Transakcje są standardowo wykorzystywane przez Bank w modelu biznesowym stosowanym w zakresie zarządzania płynnością na rynkach finansowych i w ramach obsługi potrzeb transakcyjnych instytucji finansowych będących kontrahentami Banku. Przekazywane zabezpieczenia z tytułu wycen bieżących zawartych w transakcjach pochodnych stanowią standardowy mechanizm zabezpieczania ekspozycji kredytowej Banku wynikający z zawartych umów zabezpieczających i jako takie są częścią modelu biznesowego Banku związanego z aktywnością transakcyjną na rynkach finansowych.

6. Bufory kapitałowe

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, instytucje finansowe mają obowiązek utrzymywania wymogu połączonego bufora ponad poziomy minimalne określone w Rozporządzeniu CRR dla:

- 1) łącznego współczynnika kapitałowego (TCR),
- 2) współczynnika kapitału Tier I (T1),
- 3) współczynnika kapitału podstawowego Tier I (CET1).

Wymóg połączonego bufora jest sumą wszystkich obowiązujących buforów, tj. bufora zabezpieczającego, bufora antycyklicznego, bufora ryzyka systemowego oraz bufora z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym. Bufory te muszą być pokrywane kapitałem podstawowym typu Tier I.

Bufor zabezpieczający obowiązuje wszystkie banki.

Bufor antycykliczny nakładany jest w celu ograniczenia ryzyka systemowego wynikającego z cyklu kredytowego. Wprowadzany jest przez ministra właściwego ds. instytucji finansowych w okresach nadmiernego wzrostu akcji kredytowej i rozwiązywany w sytuacji jej spowolnienia. Według stanu na 31 grudnia 2020 roku wskaźnik bufora antycyklicznego wynosił 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium Polski.

Dodatkowo, Grupa Kapitałowa Banku wylicza wskaźnik bufora antycyklicznego specyficznego dla danej instytucji uwzględniając w wyliczeniach wartość wszystkich ekspozycji kredytowych w innych krajach i odpowiednią dla tych krajów wartość bufora antycyklicznego. Według stanu na 31 grudnia 2020 roku bufor antycykliczny specyficzny dla Grupy Kapitałowej Banku wynosił 0,01%.

Tabele 6.1. oraz 6.2 prezentują informację dotyczącą rozkładu geograficznego odnośnych ekspozycji kredytowych oraz kwotę bufora antycyklicznego specyficznego dla Grupy Kapitałowej Banku.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

Tabela 6.1. Rozkład geograficzny odnośnych ekspozycji kredytowych na potrzeby obliczania bufora antycyklicznego

		2020											
		Ogólne ekspozycje kredytowe		Ekspozycja zaliczana do portfela handlowego		Ekspozycja sekurytyzacyjna		Wymogi w zakresie funduszy własnych			Wagi stosowane przy wymogu w zakresie funduszy własnych	Wskaźnik bufora antycyklicznego	
		Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Suma długich i krótkich pozycji portfela handlowego	Wartość ekspozycji zaliczonych do portfela handlowego według metody modeli wewnętrznych	Wartość ekspozycji według metody standardowej	Wartość ekspozycji według metody IRB	Z czego: Ogólne ekspozycje kredytowe	Z czego: Ekspozycje zaliczone do portfela handlowego	Z czego: Ekspozycje sekurytyzacyjne			Ogółem
											010	020	
010	Podział według państwa												
1	Polska	242 322	0	2 295	0	0	0	13 304	173	0	13 477	0,957922	0,00
2	Luksemburg	2 191	0	0	0	0	0	175	0	0	175	0,011851	0,00
3	Ukraina	2 086	0	0	0	0	0	133	0	0	133	0,009015	0,00
4	Szwecja	868	0	0	0	0	0	69	0	0	69	0,004647	0,00
5	Niemcy	711	0	0	0	0	0	56	0	0	56	0,003851	0,00
6	Hiszpania	607	0	0	0	0	0	49	0	0	49	0,003535	0,00
7	Norwegia	435	0	0	0	0	0	34	0	0	34	0,002316	0,00
8	Węgry	293	0	0	0	0	0	23	0	0	23	0,001579	0,00
9	Bahamy	225	0	0	0	0	0	18	0	0	18	0,001270	0,00
10	Czechy	211	0	0	0	0	0	17	0	0	17	0,001138	0,00
11	Holandia	133	0	0	0	0	0	9	0	0	9	0,000620	0,00
12	Szwajcaria	93	0	0	0	0	0	8	0	0	8	0,000517	0,00
13	Francja	67	0	0	0	0	0	5	0	0	5	0,000331	0,00
14	Wielka Brytania	57	0	0	0	0	0	5	0	0	5	0,000292	0,00
15	Cypr	52	0	0	0	0	0	4	0	0	4	0,000308	0,00
16	Liberia	45	0	0	0	0	0	4	0	0	4	0,000238	0,00
17	Finlandia	35	0	0	0	0	0	3	0	0	3	0,000188	0,00
18	Stany Zjednoczone	26	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0,000072	0,00
19	Malta	7	0	0	0	0	0	1	0	0	1	0,000114	0,00
20	Estonia	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000088	0,00
21	Irlandia	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000033	0,00
22	Belgia	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000016	0,00
23	Włochy	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000010	0,00

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

24	Australia	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000006	0,00
25	Ekwador	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000006	0,00
26	Korea Południowa	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000005	0,00
27	Dania	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000003	0,00
28	Republika Środkowoafrykańska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000001	0,00
29	Białoruś	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000002	0,00
30	Łotwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000003	0,00
31	Rosja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000002	0,00
32	Bulgaria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000002	0,00
33	Kanada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000002	0,00
34	Austria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000001	0,00
35	Grecja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000001	0,00
36	Zjednoczone Emiraty Arabskie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000001	0,00
37	Portugalia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000002	0,00
38	Gruzja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000001	0,00
39	Kolumbia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000000	0,00
40	Kazachstan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000000	0,00
41	Islandia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000001	0,00
42	Brazylia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000000	0,00
43	Rumunia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000002	0,00
44	Hongkong	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000002	0,00
45	Moldawia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000001	0,00
46	Singapur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000001	0,00

* Wartość ekspozycji według metody standardowej równa 0 wynika z zaokrąglenia do mln PLN, nie jest równoznaczna z brakiem ekspozycji dla danego państwa.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

Tabela 6.2. Kwota bufora antycyklicznego specyficznego dla Grupy Kapitałowej Banku

	2020	2019
010 Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	228 413	214 006
020 Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,01%	0,01%
030 Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	14	18

Bufor ryzyka systemowego służy do zapobiegania i ograniczania długoterminowego ryzyka niecyklicznego lub ryzyka makroostrożnościowego, które może spowodować silne negatywne konsekwencje dla systemu finansowego i gospodarki danego kraju. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów uchylającym rozporządzenie w sprawie bufora ryzyka systemowego od dnia 18 marca 2020 r. bufor ryzyka systemowego dla ekspozycji znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie obowiązuje

Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym jest dodatkowym wymogiem dla instytucji mogących kreować ryzyko systemowe. Bank został zidentyfikowany jako inna instytucja o znaczeniu systemowym, na podstawie decyzji KNF z 10 października 2016 roku. W 2020 roku KNF utrzymał wobec Banku poziom bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym (O-SII) obowiązujący w 2019 roku w wysokości równoważnej 1% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, obliczonej zgodnie z art. 92 ust. 3 rozporządzenia CRR. Bufor musi być utrzymywany zarówno w ujęciu jednostkowym, jak i skonsolidowanym.

7. Dźwignia finansowa

Grupa Kapitałowa Banku wylicza wskaźnik dźwigni, jako jedną z miar adekwatności kapitałowej.

Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału Tier I i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Sposób zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej został uregulowany w przepisach wewnętrznych Banku. Za ocenę ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej odpowiada Pion Ryzyka Bankowego (Departament Adekwatności Kapitałowej i Ryzyka Operacyjnego) oraz Departament Rachunkowości i Sprawozdawczości.

Identyfikacja ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł i czynników ryzyka oraz na określeniu jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Dla celów pomiaru ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej, kalkuluje się wskaźnik dźwigni jako miarę kapitału Tier I podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej i wyraża wskaźnik jako wartość procentową. Według stanu na 31 grudnia 2020 roku wskaźnik dźwigni był kalkulowany w odniesieniu do definicji przejściowej kapitału Tier I (w rozumieniu rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne). Grupa Kapitałowa Banku ujawnia również (w rozdziale 7 niniejszego raportu) wskaźnik dźwigni w wartości, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9.

Dla utrzymania wskaźnika dźwigni na akceptowalnym poziomie ustala się strategiczny limit tolerancji i wartość progową, których poziomy są regularnie monitorowane oraz weryfikowane przynajmniej raz w roku. Poziom ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej określa się jako poziom niski, gdy wartość wskaźnika dźwigni jest równa lub wyższa niż wartość progowa, poziom podwyższony, gdy wartość wskaźnika dźwigni jest poniżej wartości progowej i jest równa lub wyższa niż strategiczny limit tolerancji, zaś poziom wysoki, gdy wartość wskaźnika dźwigni jest poniżej strategicznego limitu tolerancji.

Poziom wskaźnika dźwigni jest regularnie wyliczany i raportowany. W przypadku wystąpienia wysokiego lub podwyższonego poziomu ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej przygotowuje się propozycje działań zarządczych z uwzględnieniem bieżącej sytuacji makroekonomicznej oraz kosztów związanych z proponowanymi działaniami. Określa się wpływ rekomendowanych działań zarządczych na poziom ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej. Wskaźnik dźwigni prognozowany jest w procesie planowania finansowego i uwzględnia planowane zmiany w działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz wpływ struktury aktywów na jego poziom. Bank posiada listę potencjalnych narzędzi do wykorzystania, w przypadku zaistnienia potrzeby zwiększenia kapitału Tier I lub dostosowania struktury ekspozycji bilansowych i pozabilansowych (mianownika wskaźnika dźwigni).

W 2020 roku wartość wskaźnika dźwigni utrzymywała się powyżej limitów wewnętrznych, zewnętrznych, a także powyżej wartości minimalnych rekomendowanych przez KNF.

Tabela 7.1. Uzgodnienie pozycji aktywów wykazanych w zbadanym sprawozdaniu finansowym i ekspozycji do kalkulacji wskaźnika dźwigni [wzór LRSum]

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych	
		2020	2019
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	376 966	348 044
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	-2 298	-2 624
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	2 699	2 581
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	7	7
6	Korekty z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. przekształcenie ekspozycji pozabilansowych do ich ekwiwalentu bilansowego)	22 619	18 374
7	Inne korekty	-5 525	-1 764
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	394 468	364 618

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 7.2. Wskaźnik dźwigni. Ekspozycja do obliczenia wskaźnika dźwigni w rozumieniu Rozporządzenia CRR [wzór LRCOM]

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych	
		2020	2019
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)			
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	371 481	345 932
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-3 043	-3 144
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	368 437	342 788
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych			
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	1 098	1 242
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	2 699	2 581
7	(Odliczenia aktywów wierzycielności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	-408	-421
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4-10)	3 389	3 402
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych			
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	15	47
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	7	7
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12-15a)	22	54
Inne ekspozycje pozabilansowe			
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	72 651	66 749
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-50 031	-48 375
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	22 619	18 374
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej			
20	Kapitał Tier I	38 817	36 718
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	394 468	364 618
Wskaźnik dźwigni			
22	Wskaźnik dźwigni	9,84%	10,07%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych			
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	Przejściowe	Przejściowe
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0	0

Tabela 7.3. Ekspozycje bilansowe* [wzór LRSpl]

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych	
		2020	2019
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym	371 481	345 932
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	7 616	10 144
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	363 865	335 788
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0	0
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	95 711	74 970
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	13 613	11 885
EU-7	Instytucje	1 132	3 117
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	105 861	105 396
EU-9	Ekspozycje detaliczne	64 519	68 603
EU-10	Przedsiębiorstwa	55 526	47 330
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 888	5 740
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	23 614	18 746

* Ekspozycje bilansowe do wyliczania wskaźnika dźwigni w rozumieniu Rozporządzenia CRR (wyłączając instrumenty pochodne i transakcje finansowania papierów wartościowych)

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

W roku 2020 decyzje strategiczne miały pośredni wpływ na wielkość wskaźnika dźwigni.

Czynniki mające wpływ na wielkość wskaźnika dźwigni:

- 1) wzrost ekspozycji w wyniku:
  - a) zwiększenia wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom,
  - b) zwiększenia wartości obligacji skarbowych,
- 2) zmiany wysokości funduszy własnych w wyniku zaliczenia do funduszy zysku Banku za rok 2019 oraz z tytułu ujęcia w funduszach straty za rok 2020.

8. Kapitał wewnętrzny (filar II)

W 2020 roku Grupa Kapitałowa Banku wyznaczała kapitał wewnętrzny zgodnie z:

- 1) Rozporządzeniem CRR,
  - 2) ustawą prawo bankowe,
  - 3) Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
  - 4) ustawą o nadzorze makroostrożnościowym,
- oraz z przepisami wewnętrznymi Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Kapitał wewnętrzny to wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka.

Celem szacowania kapitału wewnętrznego jest utrzymanie funduszy własnych na poziomie wynikającym ze Strategii zapewniającym bezpieczeństwo działalności przy uwzględnieniu zmian profilu i skali prowadzonej działalności oraz niekorzystnych warunków skrajnych oraz umożliwienie bardziej efektywnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku nakierowanego na poprawę rentowności działalności i rentowności zainwestowanego kapitału.

Dla każdego ryzyka uznanego za istotne, Grupa Kapitałowa Banku opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru. Bank cyklicznie monitoruje istotność poszczególnych rodzajów ryzyka odnoszących się do działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku. Kapitał wewnętrzny na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka jest ustalany zgodnie z metodami określonymi w przepisach wewnętrznych.

Łączny kapitał wewnętrzny Grupy Kapitałowej Banku stanowi sumę wysokości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka, na które Bank i Grupa Kapitałowa Banku są narażone, z uwzględnieniem podmiotów objętych konsolidacją ostrożnościową. Przyjmowany do kalkulacji kapitału wewnętrznego współczynnik korelacji pomiędzy poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz poszczególnymi podmiotami Grupy Kapitałowej Banku wynosi 1.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kredytowego niewypłacalności Banku wyznacza się jako wartość wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego szacowanego przy użyciu metod IRB, metody standardowej wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, określonych w Rozporządzeniu CRR. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kredytowego niewypłacalności Banku wyznacza się dla ekspozycji obciążonych ryzykiem kredytowym obejmujących pozycje bilansowe i pozabilansowe. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku, w których ryzyko kredytowe jest istotne wyznaczają kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe na podstawie wartości wymogu w zakresie funduszy własnych na ryzyko kredytowe. Łączny kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka kredytowego niewypłacalności stanowi sumę kapitału wewnętrznego ustalonego dla wyodrębnionych portfeli ekspozycji oraz podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, w których szacuje się kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka walutowych kredytów hipotecznych szacowany jest w oparciu o wartości prognozowanych strat z tytułu rozstrzygnięć sporów klientów na drodze sądowej oraz straty z tego tytułu już uwzględnione w wynikach Banku.

Do obliczenia kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej stosowana jest metoda wartości zagrożonej z uwzględnieniem wyników testów warunków skrajnych, wrażliwości dochodu odsetkowego oraz poziomu przyjętych limitów i wartości prognozowanych na ryzyko stopy procentowej.

Do obliczenia kapitału wewnętrznego ryzyka walutowego stosowana jest metoda wartości zagrożonej z uwzględnieniem wyników testów warunków skrajnych.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego Grupy Kapitałowej Banku oblicza się w sposób zbliżony jak dla Banku, z uwzględnieniem specyfiki podmiotów, dla których kapitał wewnętrzny jest obliczany.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka płynności obejmuje oszacowany łączny koszt związany z szybkim upłynnieniem portfela papierów wartościowych w celu pokrycia stress-testowych wpływów środków oraz koszt pozyskania dodatkowych środków w celu sfinansowania aktywów płynnych w wartości brakującej do wymaganego w Banku poziomu aktywów płynnych. Łączny kapitał wewnętrzny na ryzyko płynności Grupy Kapitałowej Banku stanowi sumę kapitału wewnętrznego Banku oraz podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, dla których ryzyko płynności zostało uznane jako istotne. Kapitał wewnętrzny dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku oblicza się w sposób zbliżony jak dla Banku, z uwzględnieniem ich specyfiki.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka operacyjnego Banku jest równy poziomowi ryzyka operacyjnego Banku obliczonemu przy wykorzystaniu podejścia AMA oraz BIA. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka operacyjnego podmiotów Grupy Kapitałowej Banku przyjmowany jest dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową, które oceniły ryzyko operacyjne jako istotne - w wysokości kapitału oszacowanego przez te podmioty.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka biznesowego Banku wyznacza się na podstawie analizy historycznej zmienności odchyleń zrealizowanych przychodów biznesowych netto od wartości prognozowanych zgodnie z koncepcją wyniku narażonego na ryzyko (Earnings at Risk) oraz jakościowej oceny ryzyka biznesowego.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka biznesowego podmiotów Grupy Kapitałowej Banku przyjmowany jest dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, które oceniły ryzyko biznesowe jako istotne. Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka biznesowego Grupy Kapitałowej Banku wyznacza się jako sumę kapitału wewnętrznego Banku oraz kapitałów wewnętrznych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka zmian makroekonomicznych Bank i podmioty Grupy Kapitałowej, w których ryzyko zmian makroekonomicznych jest istotne, wyznaczają na podstawie wyników kompleksowych testów warunków skrajnych i jest równy średniej arytmetycznej z kwot łącznego wymogu w zakresie funduszy własnych w scenariuszu szokowym, które powodują obniżenie łącznego współczynnika kapitałowego TCR poniżej poziomu wynikającego ze scenariusza bazowego, wyliczonych na cztery kolejne kwartały.

Kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka modeli Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej wyznaczany jest na podstawie wskaźnika określającego wysokość kapitału wewnętrznego na pokrycie ryzyka modeli w zależności od poziomu ryzyka modeli.

9. Adekwatność kapitałowa

Adekwatność kapitałowa to proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Bank oraz Grupa Kapitałowa Banku podejmują w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Banku oraz Grupie Kapitałowej Banku poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Podstawowe regulacje obowiązujące w procesie oceny adekwatności kapitałowej to:

- 1) ustawa prawo bankowe,
- 2) Rozporządzenie CRR,
- 3) ustawa o nadzorze makroostrożnościowym,
- 4) Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 6 marca 2017 roku. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, funduszy własnych na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Grupy Kapitałowej Banku obejmuje:

- 1) określanie oraz realizację pożądaných przez Bank celów kapitałowych,
- 2) identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka,
- 3) pomiar lub szacowanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- 4) ustalanie wewnętrznych limitów na poziom adekwatności kapitałowej,
- 5) prognozowanie, monitorowanie oraz raportowanie poziomu i struktury kapitału własnego oraz adekwatności kapitałowej,
- 6) zarządzanie strukturą bilansu pod kątem optymalizacji jakości posiadanych przez Bank funduszy własnych,
- 7) kapitałowe działania awaryjne,
- 8) testy warunków skrajnych,
- 9) planowanie i alokację wymogu w zakresie funduszy własnych oraz kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe i segmenty klienta w Banku oraz poszczególne podmioty Grupy Kapitałowej Banku,
- 10) ocenę rentowności obszarów biznesowych i segmentów klienta.

Miarami adekwatności kapitałowej są:

- 1) łączny współczynnik kapitałowy (TCR),
- 2) współczynnik kapitału Tier 1 (T1),
- 3) współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1),
- 4) relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego,
- 5) wskaźnik dźwigni,
- 6) wskaźnik MREL w relacji do funduszy własnych i zobowiązań ogółem.

Celem monitorowania poziomu miar adekwatności kapitałowej jest określenie stopnia spełniania norm nadzorczych oraz identyfikacja przypadków wymagających uruchomienia kapitałowych działań awaryjnych lub planu ochrony kapitału.

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Grupę Kapitałową Banku wynosi:

- 1) łączny współczynnik kapitałowy (TCR) – 8,0%,
- 2) współczynnik kapitału Tier 1 (T1) – 6,0%,
- 3) współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) – 4,5%.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, Grupa Kapitałowa Banku ma obowiązek utrzymywania wymogu połączonego bufora, który stanowi sumę obowiązujących buforów. Szczegółowe informacje dotyczące buforów kapitałowych zostały przedstawione w rozdziale 6 niniejszego Raportu.

Dodatkowo, Bank i Grupa Kapitałowa Banku są zobowiązane utrzymywać fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych, tzw. domiar kapitałowy:

- 1) dla łącznego współczynnika kapitałowego: 0,27% dla Banku i 0,24% dla Grupy Kapitałowej Banku,
- 2) dla współczynnika kapitału Tier 1: 0,20% dla Banku i 0,18% dla Grupy Kapitałowej Banku oraz
- 3) dla współczynnika kapitału podstawowego Tier 1: 0,15% dla Banku i 0,14% dla Grupy Kapitałowej Banku.

Dodatkowo, Bank i Grupa Kapitałowa Banku są zobowiązane utrzymywać fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z narzutów regulacyjnych tj. bufora zabezpieczającego (2,5%), specyficznego bufora antycyklicznego (0,01%), bufora OSII nałożonego na Bank (1%) oraz indywidualnego domiaru z tytułu ryzyka walutowych kredytów hipotecznych (add-on) dla każdego ze wskaźników dla Banku i dla Grupy Kapitałowej Banku.

W związku z powyższym współczynniki kapitałowe według stanu na 31.12.2020 roku powinny kształtować się na poziomie nie niższym niż:

- 1) TCR – 11,78% dla Banku oraz 11,75% dla Grupy Kapitałowej Banku,
- 2) T1 – 9,71% dla Banku oraz 9,69% dla Grupy Kapitałowej Banku,
- 3) CET1 – 8,16% dla Banku oraz 8,15% dla Grupy Kapitałowej Banku.

Ponadto, 26 października 2020 roku, Grupa Kapitałowa Banku otrzymała pismo od Bankowego Funduszu Gwarancyjnego dotyczące planu dojścia do wymogu minimalnego poziomu funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji (MREL). Określona dla Banku na poziomie skonsolidowanym wysokość MREL wynosi 12,65% sumy funduszy własnych i zobowiązań ogółem („TLOF”), co odpowiada 20,12% kwoty ekspozycji na ryzyko („TRE”). Wymóg ten powinien zostać spełniony od 1 stycznia 2024 r.

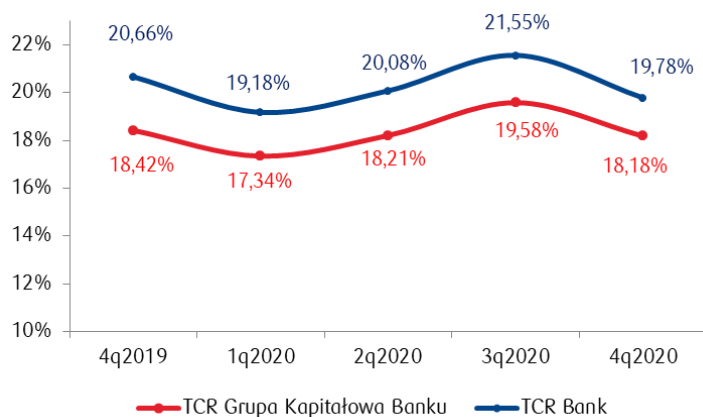
Bank spełnia wymogi KNF w zakresie minimalnych współczynników kapitałowych.

Grupa Kapitałowa Banku utrzymała w 2020 roku i w 2019 roku bezpieczną bazę kapitałową, powyżej limitów nadzorczych i regulacyjnych.

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

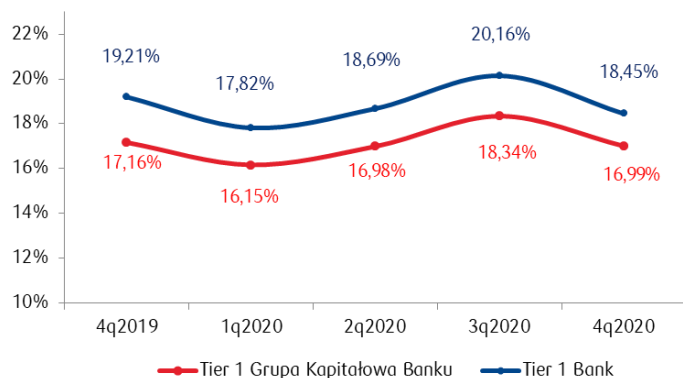
Poniższy wykres prezentuje zmiany poziomu łącznego współczynnika kapitałowego Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku.

Wykres 9.1. Łączny współczynnik kapitałowy (TCR)

Poniższy wykres prezentuje zmiany poziomu współczynnika kapitału Tier I (współczynnika kapitału podstawowego Tier I)¹⁴ Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku.

Wykres 9.2. Współczynnik kapitału Tier I (T1)/Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1)

W 2020 roku wartość miar adekwatności kapitałowej utrzymywała się powyżej limitów wewnętrznych i zewnętrznych.

¹⁴Współczynnik kapitału Tier I oraz współczynnik kapitału podstawowego Tier I w Banku oraz Grupie Kapitałowej Banku są sobie równe.

9.1. Wpływ standardów rachunkowości MSSF 9 na adekwatność kapitałową

Od 1 stycznia 2018 obowiązuje standard rachunkowości MSSF 9 Instrumenty finansowe, który zastąpił standard MSR 39 Instrumenty finansowe. Zmianie uległy klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, rozpoznawanie i kalkulacja utraty ich wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń.

Wpływ wdrożenia MSSF 9 na fundusze własne i mierniki adekwatności kapitałowej reguluje Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2017/2395¹⁵. Zgodnie z tą regulacją banki mogą stosować przepisy przejściowe w zakresie funduszy własnych i powiększać kapitał podstawowy Tier I związany z wdrożeniem nowego modelu utraty wartości w okresie kolejnych 5 lat od daty 1 stycznia 2018 roku, przy czym współczynnik korygujący maleje z okresu na okres.

Ponadto, 27 czerwca 2020 roku weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/873¹⁶. Przepis ten pozwala na złagodzenie wpływu na kapitał Tier 1 kwoty odpisów utworzonych od 1 stycznia 2020 roku. Rozwiązanie takie może być stosowane do 2024 roku włącznie, przy czym przyporządkowany tej wartości współczynnik korygujący maleje z okresu na okres.

Bank podjął decyzję, w świetle art. 473a ust. 7a CRR wprowadzonego powyższym Rozporządzeniem, o skorzystaniu z opcji, zgodnie z którą do korekty łagodzącej wpływ wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne przypisywana jest waga ryzyka równa 100 % i uzyskana wartość dodawana jest do miary ekspozycji całkowitej. Dla danych za grudzień 2019 roku stosowany był współczynnik korygujący do korekt ryzyka szczególnego, o które pomniejsza się wartość ekspozycji, obliczony wg postanowień art. 473a ust. 7b CRR.

Grupa Kapitałowa zdecydowała się na pełne zastosowanie przepisów przejściowych i rozłożenie w czasie wpływu korekt z tytułu wdrożenia MSSF 9 na fundusze własne i mierniki adekwatności kapitałowej.

Tabela 9.1. Porównanie funduszy własnych, współczynnika kapitałowego oraz wskaźnika dźwigni finansowej Grupy Kapitałowej Banku z uwzględnieniem i bez uwzględnienia zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 i analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów [wzór MSSF 9-FL]

	31.12.2020	30.09.2020	30.06.2020	31.03.2020	31.12.2019	
Dostępny kapitał (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	38 816	40 120	37 293	36 473	36 717
2	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	37 164	39 355	36 445	35 625	35 687
3	Kapitał Tier 1	38 816	40 120	37 293	36 473	36 717
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	37 164	39 355	36 445	35 625	35 687
5	Łączny kapitał	41 516	42 820	39 993	39 173	39 417
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	39 864	42 055	39 145	38 325	38 387
Aktywa wazone ryzykiem (kwoty)						
7	Aktywa wazone ryzykiem ogółem	228 413	218 725	219 623	225 857	214 006
8	Aktywa wazone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	226 767	217 960	218 775	225 081	213 152
Współczynniki kapitałowe						
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,99%	18,34%	16,98%	16,15%	17,16%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	16,39%	18,06%	16,66%	15,83%	16,74%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,99%	18,34%	16,98%	16,15%	17,16%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	16,39%	18,06%	16,66%	15,83%	16,74%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,18%	19,58%	18,21%	17,34%	18,42%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	17,58%	19,29%	17,89%	17,03%	18,01%
Wskaźnik dźwigni finansowej						
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	394 468	395 233	392 894	376 535	364 618
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	9,84%	10,15%	9,49%	9,69%	10,07%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	9,46%	9,98%	9,30%	9,48%	9,81%

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2395 z 12 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/873 z 24 czerwca 2020 roku zmieniające rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i (UE) 2019/876 w odniesieniu do niektórych dostosowań w odpowiedzi na pandemię COVID-19.

10. Polityka wynagrodzeń

Podstawową regulacją wewnętrzną w zakresie polityki wynagradzania stanowi Polityka wynagradzania Pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO BP (Polityka) przyjęta uchwałą Zarządu Banku nr 221/C/2020 i zatwierdzona uchwałą Rady Nadzorczej nr 41/2020 z 21 maja 2020 roku.

Polityka zapewnia spójny system wynagradzania poprzez:

- 1) stosowanie systemu wynagradzania zgodnego z trendami rynkowymi,
- 2) pozyskiwanie optymalnych kandydatów do pracy,
- 3) dostosowanie mechanizmów narzędzi i poziomów wynagrodzeń do strategii i celów Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku,
- 4) uwzględnienie możliwości Grupy Kapitałowej Banku w zakresie kształtowania pożądanych mechanizmów i poziomów wynagrodzeń,
- 5) kształtowanie płac stałych w oparciu o wartościowanie stanowisk pracy,
- 6) kształtowanie struktury wynagrodzenia na podstawie osiągniętych efektów pracy i oceny kompetencji pracowników,
- 7) budowanie w pracownikach odpowiedzialności za realizowane zadania oceniane w oparciu o zobiektywizowane kryteria,
- 8) zagwarantowanie, że zmienne składniki wynagrodzeń będą tak sparametryzowane, żeby uwzględniały koszt ryzyka, koszt kapitału i ryzyko płynności Banku i Grupy Kapitałowej Banku w perspektywie długoterminowej,
- 9) zapewnienie, aby pieniężne lub niepieniężne formy wynagrodzenia nie zachęcały osób zaangażowanych do faworyzowania własnych interesów lub interesów Banku i podmiotów Grupy Kapitałowej Banku ze szkodą dla klientów.

ZUZP zawarty 28 marca 1994 roku (z późn. zm.) z zakładowymi organizacjami związków zawodowych stanowi podstawę przyznawania pracownikom Banku następujących składników wynagrodzeń:

- 1) wynagrodzenie zasadnicze,
- 2) dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych oraz w warunkach szczególnie uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia,
- 3) premie i nagrody za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej.

Wynagrodzenia zasadnicze oraz przyznawane pracownikom świadczenia dodatkowe są kształtowane w oparciu o wartościowanie stanowisk pracy (kategorie zaszerogowania przypisane do poszczególnych stanowisk) oraz analizę wynagrodzeń rynkowych w sektorze bankowym.

Polityka wynagrodzeń w Banku jest spójna z zasadami należytego i skutecznego zarządzania ryzykiem, co corocznie jest potwierdzane oceną przeprowadzaną we współpracy z zewnętrznym doradcą pod kątem oceny realizacji celów polityki, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania Banku. Polityka nie zachęca do podejmowania nadmiernego ryzyka i biorąc pod uwagę sytuację finansową Banku, ma zrównoważony charakter, wspomaga realizację celów strategicznych Banku oraz jego długoterminowy rozwój. Powyższa ocena została zawarta w Projekcie Raportu „Ocena Funkcjonowania Polityki Wynagradzania w PKO Banku Polskim S.A. w 2020 roku”, który będzie przedstawiany Komitetowi Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego.

W 2020 roku miały miejsce zmiany Polityki Wynagradzania Pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO BP S.A.:

pozwalające na dokonanie, w wypadku zajścia nadzwyczajnych i nieprzewidzianych okoliczności wymagających zastosowania konserwatywnego podejścia do wynagrodzenia zmiennego, czasowej zmiany:

- a) proporcji wynagrodzeń zmiennych odroczonej i nieodroczonej na rzecz zwiększenia części wynagrodzenia zmiennego odroczonego,
- b) długości okresów odroczonej wypłat wynagrodzeń zmiennych poprzez ich przedłużenie oraz terminów, z których:
  - wartość bazowa wynagrodzenia zmiennego jest przeliczana na wartość instrumentów finansowych,
  - wartość instrumentów finansowych będzie stanowiła podstawę przeliczenia instrumentu finansowego na gotówkę do wypłaty,
- c) proporcji między wynagrodzeniem zmiennym w formie gotówkowej i w formie instrumentu finansowego na rzecz zwiększenia części wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentu finansowego.

10.1. Zmienne składniki wynagrodzeń członków Zarządu i kluczowych menedżerów o wysokim wpływie na profil ryzyka banku - Material Risk Takers (MRT)

Zgodnie z wymogami dyrektywy CRD IV i Rozporządzenia nr 604/2014 z 4 marca 2014 roku¹⁷ oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z 6 marca 2017 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach (Dz.U z 2017 r. poz.637), Bank na bieżąco aktualizuje wdrożone w 2012 roku dla MRT zasady ustalania zmiennych składników wynagrodzeń (premiów i nagród), poprzez uchwały:

- 1) Rady Nadzorczej w sprawie „Polityki wynagradzania Pracowników Banku i Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA”, oraz w sprawie „Zasad zatrudniania i wynagradzania członków Zarządu”,
- 2) Zarządu w sprawie „Zasad wynagradzania pracowników, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku – Material Risk Takers w Banku”.

Wykaz MRT niebędących członkami Zarządu ustala Zarząd w oparciu o kryteria jakościowe i ilościowe ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka, wymienione w Rozporządzeniu 604/2014. Na podstawie wyżej wymienionych kryteriów za MRT uznaje się w szczególności:

- 1) kadrę kierowniczą wyższego szczebla odpowiedzialną za istotne jednostki gospodarcze, za zarządzanie określonymi kategoriami ryzyka oraz za funkcje kontrolne,
- 2) stanowiska odpowiedzialne za zapewnianie wsparcia wewnętrznego, które mają decydujące znaczenie dla prowadzenia działalności, narażając Bank na istotne ryzyko operacyjne i inne rodzaje ryzyka,
- 3) stanowiska generujące ryzyko kredytowe i ryzyko rynkowe wyodrębnione przy użyciu kryteriów opartych na limitach uprawnień,
- 4) stanowiska, na których zatrudnieni pracownicy otrzymali łączne wynagrodzenie, które przekracza odpowiedni próg określony przepisami (o ile pracownicy w rzeczywistości mają istotny wpływ na profil ryzyka),
- 5) stanowiska, na których zatrudnieni pracownicy mieszczą się w tym samym przedziale wynagrodzeń, co kadra kierownicza wyższego szczebla i osoby podejmujące ryzyko działalności (o ile mają istotny wpływ na profil ryzyka).

¹⁷ Rozporządzenie delegowane nr 604/2014 z 4 marca 2014 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych w odniesieniu do kryteriów jakościowych i właściwych kryteriów ilościowych ustalania kategorii pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka instytucji (RTS).

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

W wybranych spółkach Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. w 2020 roku również przyznawane są zmienne składniki wynagrodzeń dla stanowisk Material Risk Takers, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka spółki. Zasady zmiennych składników wynagrodzeń dla MRT - członków zarządu obowiązywały w: PKO Bank Hipoteczny S.A., PKO BP Bankowy PTE S.A., PKO TFI S.A., PKO Leasing S.A., PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., Kredobank S.A., PKO Faktoring S.A. i Prime Car Management S.A. Jednocześnie w spółkach: PKO Bank Hipoteczny SA, PKO Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. i PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., PKO Leasing S.A. zasadami zmiennych składników wynagrodzeń adresowanymi do MRT objęci byli pracownicy na wybranych stanowiskach kierowniczych oraz w spółce PKO TFI S.A. - wybrani pracownicy, do których zadań należą czynności istotnie wpływające na profil ryzyka spółki lub zarządzanych przez spółkę funduszy inwestycyjnych.

10.1.1. Proces ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń MRT

Przy aktualizacji przepisów wewnętrznych Banku dotyczących zmiennych składników wynagrodzeń, brali udział eksperci i kadra menedżerska Banku z Departamentu Zarządzania Personalem i Efektywnością (zasady premiowania i nagradzania), Departamentu Spraw Pracowniczych (prawo pracy), Departamentu Planowania i Kontrolingu (planowanie, nakładanie i rozliczanie celów finansowych), Departamentu Zgodności (zgodność), Pionu Ryzyka Bankowego (ryzyko).

W zakresie przygotowania pierwszego projektu Polityki Bank korzystał z usług konsultanta zewnętrznego, firmy doradczej PwC Polska. Przy kolejnej aktualizacji Polityki Bank wspierała firma doradcza EY Polska. Obecnie Politykę ocenia i modyfikuje Rada Nadzorcza na podstawie rekomendacji Zarządu i z wykorzystaniem opinii Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń oraz ds. Ryzyka.

10.1.2. Komitet ds. Nominacji i Wynagrodzeń (KNiWRN)

KNiWRN ma na celu wspieranie Rady Nadzorczej w wykonywaniu jej statutowych obowiązków oraz zadań wynikających z przepisów prawa. KNiWRN tworzą członkowie Rady Nadzorczej Banku. (Tabela 10.1).

Tabela 10.1. Członkowie Rady Nadzorczej Banku tworzący KNiWRN

2020	
Imię i nazwisko	Funkcja
Zbigniew Hajłasz	Przewodniczący Komitetu
Marcin Izdebski	Wiceprzewodniczący Komitetu
Grażyna Ciurzyńska	Członek Komitetu
Wojciech Jasiński	Członek Komitetu
Andrzej Kisielewicz	Członek Komitetu
Piotr Sadownik	Przewodniczący Komitetu do 26.08.2020
Elżbieta Mączyńska-Ziemacka	Członek Komitetu do 26.08.2020

KNiWRN wydaje opinie na temat Polityki wynagrodzeń członków Zarządu oraz MRT w Departamencie Audytu Wewnętrznego, Departamencie Prawnym, Departamencie Zgodności oraz w Pionie Zarządzania Personalem i Pionie Ryzyka Bankowego.

KNiWRN odpowiada w szczególności za realizację następujących zadań:

- 1) dokonywanie okresowego przeglądu polityki wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze Banku oraz przedstawianie wyników z przeglądu Radzie Nadzorczej,
- 2) przedstawianie Radzie Nadzorczej propozycji zasad wynagradzania członków Zarządu,
- 3) opiniowanie, podlegających zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą, ogólnych zasad polityki wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku,
- 4) zapoznanie się z raportem z przeprowadzonego przez Departament Audytu Wewnętrznego, przeglądu wdrożenia polityki wynagrodzeń,
- 5) przygotowanie projektu raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania w Banku, który jest przedstawiany Walnemu Zgromadzeniu przez Radę Nadzorczą.

W 2019 roku odbyło się łącznie 7 posiedzeń i 1 telekonferencja Komitetu ds. Nominacji i Wynagrodzeń RN.

10.1.3. Najważniejsze informacje na temat cech charakterystycznych systemu zmiennych składników wynagrodzeń MRT

Polityka wynagradzania Pracowników Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz obowiązujące w spółkach regulacje dotyczące wynagrodzeń opisują tryb przyznawania MRT zmiennych składników wynagrodzeń powiązanych z wynikami i efektami pracy, w tym nagród za szczególne osiągnięcia w pracy oraz premii.

Podstawą przyznania zmiennych składników wynagrodzeń są przede wszystkim cele premiowe nadawane w ramach zarządzania przez cele - *Management by Objectives (MBO)*.

Zasady zawarte w Polityce wskazują, że nadawane cele mają zagwarantować uwzględnienie cyklu koniunkturalnego Banku oraz ryzyka związanego z prowadzoną przez Bank działalnością - mogą dotyczyć w szczególności wyników Grupy Kapitałowej Banku, wskaźnika C/I Grupy Kapitałowej Banku, wskaźnika ROE Grupy Kapitałowej Banku. Ponadto w notach MRT uwzględnia się wyniki na działalności biznesowej poszczególnych obszarów oraz realizację projektów wspierających strategię. Ryzyko uwzględniane jest poprzez zarówno ustalenie odpowiednich, wrażliwych na ryzyko kryteriów oceny efektywności pracy, jak i redukcję lub brak wynagrodzenia zmiennego w przypadku pogorszonych wyników finansowych, straty lub pogorszenia innych zmiennych wskaźników (w tym stosowanie tzw. malusa w odniesieniu do odroczonego na trzy lata części wynagrodzeń zmiennych).

Kryteria oceny realizacji celów przez osobę zajmującą stanowisko MRT, w tym członka Zarządu, obejmują m.in.:

- 1) wpływ na łączny współczynnik kapitałowy i kapitał własny Banku tak, aby wypłata wynagrodzenia zmiennego nie ograniczała możliwości ich wzmocnienia,
- 2) wynik Banku w obszarze odpowiedzialności danej osoby, z uwzględnieniem wyników całego Banku.

W konstrukcji struktury mierników efektywności zestawione są różne rodzaje KPI, w szczególności wskaźniki ilościowe i efektywnościowe spójne ze specyfiką organizacji. Wszystkie mierniki efektywnościowe są sparаметryzowane i mają charakter mierzalny. Z uwagi na charakter danego stanowiska kierowniczego, określana jest różna proporcja udziału poszczególnych celów w łącznej ocenie poprzez nadanie wag dla wyżej wymienionych rodzajów KPI. Zastosowano odpowiedzialność za długoterminowe wyniki finansowe korygowane o ryzyko i koszty z różną konstrukcją celu w zależności od specyfiki realizowanych zadań. Stanowiska odpowiedzialne za funkcje kontrolne rozliczane są z celów niezależnych od wyników kontrolowanych struktur.

Zmienne składniki wynagrodzeń za dany okres oceny premiowej (rok kalendarzowy) przyznawane są, po rozliczeniu celów premiowych, w formie:

- 1) nieodroczonej – w wysokości 60% wynagrodzenia zmiennego (w pierwszym roku po okresie oceny),
  - 2) odroczonej – w wysokości 40% wynagrodzenia zmiennego (w równych ratach w kolejnych trzech latach po pierwszym roku po okresie oceny),
- przy czym zarówno wynagrodzenie nieodroczone, jak i odroczone, jest przyznawane w równych częściach w formie gotówkowej oraz w formie instrumentu finansowego, tj. akcji fantomowych (których przeliczenie na gotówkę według aktualizowanego kursu cen akcji Banku jest dokonywane po okresie retencyjnym, a w przypadku wynagrodzenia odroczonego – po okresie odroczenia).

Zgodnie z Polityką wynagradzania w przypadku, gdyby kwota wynagrodzenia zmiennego za dany rok przekroczyła 700 tys. PLN, odroczeniu podlega 280 tys. PLN plus 60% z nadwyżki ponad kwotę 700 tys. PLN.

Co do zasady 50% każdego składnika wynagrodzeń zmiennych MRT powiązane jest z wartością akcji fantomowych opartych na kursie akcji Banku zmieniającym się w czasie. Zgodnie z wymogami prawa, w PKO Banku Hipotecznym S.A. instrumenty finansowe są powiązane z wartością księgową aktywów netto, w Kredobank S.A. – z wartością kapitału własnego, a w PKO TFI S.A. – z wartością jednostek funduszy inwestycyjnych.

Zgodnie z przyjętą w Grupie Kapitałowej Banku Polityką wynagradzania wynagrodzenia zmienne w PKO Banku Polskim S.A. nie mogą przekroczyć 100% rocznego wynagrodzenia stałego, a w ww. spółkach Grupy Kapitałowej Banku 50% wynagrodzenia stałego.

Każdy z naliczonych składników wynagrodzenia zmiennego może zostać obniżony w następnym:

- 1) naruszenia obowiązków pracowniczych,
- 2) uchybień w przestrzeganiu przepisów prawa lub standardów obsługi klientów,
- 3) nieprawidłowego wykonywania wyznaczonych zadań służbowych,
- 4) zachowań w stosunku do innych pracowników naruszających zasady współżycia społecznego.

Kwota premii:

- 1) członka Zarządu może zostać skorygowana na minus lub na plus o określony wskaźnik - w zależności od osiągniętych wyników Banku określonych w rocznej Nocie Banku (zestaw kluczowych wskaźników zarządczych określonych na dany rok kalendarzowy),
- 2) MRT nie będącego członkiem Zarządu może zostać skorygowana na plus o określony wskaźnik w zależności od wyników Banku określonych w rocznej Nocie Banku.

W przypadku członków Zarządu warunkiem przyznania i uruchomienia wypłat wynagrodzeń zmiennych jest zatwierdzenie przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy sprawozdania finansowego za dany okres oceny. Rada Nadzorcza w stosunku do członków Zarządu oraz Zarząd w stosunku do osób na stanowiskach kierowniczych może także przed każdą wypłatą wynagrodzeń zmiennych podjąć decyzję o ewentualnym proporcjonalnym ograniczeniu wysokości środków na te wynagrodzenia uwzględniając:

- 1) wpływ na łączny współczynnik kapitałowy i kapitał własny Banku, aby wypłata wynagrodzenia zmiennego nie ograniczała możliwości ich wzmocnienia,
- 2) wpływ na koszt kapitału, by wypłata wynagrodzenia zmiennego nie ograniczała możliwości zachowania odpowiedniej bazy kapitałowej,
- 3) pożądany profil ryzyka Banku,
- 4) wyniki finansowe Banku w odniesieniu do długoterminowych planów rozwoju.

W przypadku:

- 1) znacznego pogorszenia się wyników Banku,
  - 2) ustalenia, że nastąpiła znacząca negatywna zmiana w kapitale własnym,
  - 3) naruszenia przez MRT przepisu prawa lub popełnienia przezeń istotnych błędów,
  - 4) korekty realizacji i stopnia realizacji wyników lub celów MRT,
  - 5) pogorszenia wyników nadzorowanych lub kierowanych przez wyżej wymienione osoby struktur,
  - 6) przyznania wynagrodzenia zmiennego na podstawie nieprawidłowych, wprowadzających w błąd informacji lub w wyniku oszustwa MRT,
- możliwe jest zastosowanie – odpowiednio przez Radę Nadzorczą lub Zarząd – rozwiązania typu malus obniżającego wielkość należnego wynagrodzenia zmiennego odroczonego w kolejnych okresach rozliczeniowych.

Material Risk Takers (z wyłączeniem Członków Zarządu Banku) mogą korzystać z finansowanej przez Bank opieki medycznej, funduszu świadczeń socjalnych. Material Risk Takers (włącznie z Członkami Zarządu Banku) mogą korzystać z PPE.

W przypadku przyznania MRT odprawy związanej z odwołaniem z pełnienia funkcji powiązanej z rozwiązaniem stosunku pracy (innej niż wynikająca z powszechnie obowiązujących przepisów prawa) jej wysokość odzwierciedla ocenę pracy w ciągu ostatnich trzech lat zatrudnienia. Przy tym przepisy wewnętrzne Banku określają maksymalną wysokość odpraw. Odprawa przysługuje członkowi Zarządu Banku pod warunkiem pełnienia funkcji członka Zarządu przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem wyżej wymienionej umowy. Odprawa MRT może być przyznana pod warunkiem zatrudnienia na stanowisku MRT przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem umowy o pracę.

Członkowie Zarządu i wybrani MRT objęci są ponadto umowami o zakazie konkurencji, które z tytułu powstrzymania się przed zatrudnieniem w firmie konkurencyjnej po zakończeniu zatrudnienia w Banku, przewidują wypłaty odszkodowań – maksymalnie przez okres sześciu miesięcy, w wysokości do 100% wynagrodzenia stałego wynikającego z umowy.

10.2. Zmienne składniki wynagrodzeń

W maju 2020 roku Zarząd Banku podjął uchwałę w sprawie wypłat w 2020 roku zmiennych składników wynagrodzenia przyznanych Material Risk Takers w Banku. Również Rada Nadzorcza w czerwcu 2020 roku, podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia wysokości wypłat zmiennych składników wynagrodzeń członkom Zarządu Banku w 2020 roku. Uchwały Zarządu i Rady Nadzorczej w związku z okolicznościami związanymi z ogłoszeniem stanu epidemii COVID-19 na obszarze kraju, mając na uwadze komunikaty EUNB i UKNF - przesądziły w szczególności o:

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

- zmianie proporcji wynagrodzeń zmiennych odroczonej i nieodroczonej w odniesieniu do wynagrodzeń zmiennych za 2019 rok na rzecz zwiększenia części wynagrodzenia zmiennego odroczonego do 60%,
- zmianie proporcji między wynagrodzeniem zmiennym w formie gotówkowej i w formie instrumentu finansowego w odniesieniu do wynagrodzeń zmiennych za rok 2019 na rzecz zwiększenia części wynagrodzenia zmiennego w formie instrumentu finansowego do 60%,
- zmianie terminu wypłaty kwoty wynikającej z przeliczenia akcji fantomowych na gotówkę dla składnika w formie instrumentu finansowego wynagrodzenia zmiennego nieodroczonego za rok 2019 na 1 lipca 2021 r. dla Zarządu i na dzień 31 maja 2021 roku dla MRT,
- wyłużeniu okresów odroczeń wypłat wynagrodzeń zmiennych w odniesieniu do niewypłaconych wynagrodzeń zmiennych za lata 2016-2019 o 180 dni dla Zarządu dla składnika w formie instrumentu i dla MRT o miesiąc dla składnika gotówkowego, a dla składnika w formie instrumentu o 6 i pół miesiąca,
- zmianie terminu wyliczenia dla akcji fantomowych podlegających przeliczeniu na wartość pieniężną za lata 2016-2019.

Zbiornicze informacje ilościowe dotyczące wysokości wynagrodzeń członków Zarządu i kluczowych menedżerów, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A., objętych polityką zmiennych składników wynagrodzeń prezentują poniższe tabele:

Tabela 10.2. Zbiornicze informacje ilościowe dotyczące wysokości wynagrodzeń wypłaconych w 2020 roku w podziale na obszary działalności

Obszary	Kwota wynagrodzeń stałych wypłaconych w roku (w mln PLN)	Kwota wynagrodzeń zmiennych wypłaconych w roku* (w mln PLN)	Razem (w mln PLN)
Obszar Rynku Detalicznego	2,46	1,34	3,79
Obszar Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej	9,71	4,12	13,83
Pozostałe obszary	23,07	11,51	34,58
Spółki zależne	31,05	10,43	41,49
Razem	66,29	27,40	93,70

* z wyłączeniem wypłaconych odpraw

Tabela 10.3. Zbiornicze informacje ilościowe dotyczące wysokości wynagrodzeń wypłaconych w 2020 roku w podziale na wynagrodzenia stałe i zmienne

Wyszczególnienie	Liczba osób*	Wynagrodzenia stałe (w mln PLN)	Wynagrodzenie zmienne (w mln PLN)	Wynagrodzenie nieodroczone		Wynagrodzenie odroczone	
				W formie gotówki (w mln PLN)	W formie instrumentu finansowego po przeliczeniu na gotówkę (w mln PLN)	W formie gotówki (w mln PLN)	W formie instrumentu finansowego po przeliczeniu na gotówkę (w mln PLN)
Członkowie Zarządu	9	6,74	6,47	1,04	1,83	1,54	2,06
Kadra kierownicza wyższego szczebla	15	8,45	2,97	1,84	-	1,12	-
Osoby pełniące funkcję kontroli wewnętrznej	7	2,86	1,23	0,76	-	0,47	-
Pozostałe osoby mające wpływ na profil ryzyka	43	17,19	6,30	4,48	-	1,82	-
Spółki zależne	74	31,05	10,43	5,32	1,48	1,60	2,03
Razem	148	66,29	27,40	13,43	3,32	6,55	4,10

*wg stanu na 31.12.2020 r.

W 2020 r. nie dokonano zmniejszeń wynagrodzeń z odroczonej wypłatą dot. lat poprzednich, w ramach korekty związanej z wynikami.

W 2020 r. w całej Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. nie było osób, które otrzymały całkowite wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EURO.

Tabela 10.4. Zbiornicze informacje o odprawach w 2020 roku

Wyszczególnienie	Kwota odpraw przyznana w latach poprzednich i wypłacona w 2020 r. (w mln PLN)	Kwota odpraw przyznana w 2020 r. (w mln PLN)	Liczba osób otrzymujących odprawy	Najwyższa przyznana odprawa (w mln PLN)	Kwota wypłacona w 2020 r. (w mln PLN)	Kwota odroczonej na lata następne (w mln PLN)
Członkowie Zarządu	-	-	-	-	-	-
Kadra kierownicza wyższego szczebla	-	-	-	-	-	-
Osoby pełniące funkcję kontroli wewnętrznej	-	-	-	-	-	-
Pozostałe osoby mające wpływ na profil ryzyka	0,01	0,04	1	0,04	0,01	0,03
Spółki zależne	0,08	0,95	5	0,73	0,83	0,12
Razem	0,08	0,99	6	0,73	0,84	0,15

W 2020 r. w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego S.A. nie było osób, które otrzymały wynagrodzenie gwarantowane związane z przyjęciem do pracy.

Tabela 10.5. Zbiornicze informacje ilościowe dotyczące wysokości niewypłaconego na dzień 31.12.2020 r. wynagrodzenia zmiennego przyznanego za lata poprzednie

Wyszczególnienie	Naliczone i jeszcze niewypłacone wynagrodzenie zmienne (w mln PLN)	W formie gotówki (w mln PLN)	W formie instrumentu finansowego - kwota gotówki podlegająca przeliczeniu na instrument finansowy (w mln PLN)
Członkowie Zarządu	9,81	2,98	6,83
Kadra kierownicza wyższego szczebla	9,34	2,85	6,49
Osoby pełniące funkcję kontroli wewnętrznej	3,28	1,01	2,28
Pozostałe osoby mające wpływ na profil ryzyka	17,69	5,44	12,25
Spółki zależne	14,32	4,86	9,46
Razem	54,44	17,14	37,30

* podane kwoty dotyczą pracowników pełniących funkcję MRT w latach 2016-2020 i nie zawierają odpraw pozostających do wypłaty w kolejnych latach

Na dzień publikacji zmienne wynagrodzenie za 2020 r. nie zostało jeszcze przyznane.

Dane ilościowe w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń przyznanych za rok 2020 zostaną opublikowane wraz z informacją o adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej Banku sporządzonej za I półrocze 2021 r.

10.3. Zmienne składniki wynagrodzeń pracowników niebędących Material Risk Takers

10.3.1. Premie

W PKO Banku Polskim S.A. funkcjonuje system premiowania, w którym wysokość premii jest powiązana z poziomem realizacji postawionych celów, składający się z czterech filarów:

- 1) MbO (Zarządzanie przez Cele) - obejmuje stanowiska kadry menedżerskiej i stanowiska eksperckie, na których są realizowane cele kluczowe dla Banku. MbO ma charakter premii zależnej od jakości i stopnia realizacji przypisanych celów,
- 2) PPBiz (Program Premii Biznesowych) - jest filarem premiowym, w którym premia zależy od stopnia wykonania konkretnych zadań sprzedażowych lub efektywnościowych. Jest skierowany do stanowisk poza oddziałami i ROD, na których jest realizowana sprzedaż produktów finansowych lub prowadzona jest inna działalność biznesowa (w szczególności restrukturyzacja i windykacja), w tym o stanowisk w formacjach będących jednostkami Banku,
- 3) SPS (System Premiowania Sprzedaży) - jest skierowany do stanowisk w oddziałach detalicznych, na których realizowana jest sprzedaż produktów bankowych,
- 4) SPW (System Premiowy Wsparcia) - obejmuje pozostałych pracowników, których stanowiska nie podlegają pod filar MbO, PPBiz albo SPS.

Cele premiowe pracowników pozostają powiązane z kluczowymi wskaźnikami zarządczymi Banku uwzględnianymi w celach premiowych nakładanych na poszczególne jednostki Banku. Zasada kaskady ujęta w zasadach premiowania, której przestrzeganie jest monitorowane, wymaga przypisywania celów do pracowników zatrudnionych w ramach poszczególnych struktur.

Dodatkowo cele stawiane są zgodnie z zasadą SMART (S-specyficzny, M-mierzalny, A-ambitny, R-realny, T-terminowy).

10.3.2. Nagrody

Niezależnie od systemu premiowego funkcjonuje system nagradzania pracowników Banku. Zasady Nagradzania Pracowników Banku umożliwia tworzenie w Banku funduszu nagród z przeznaczeniem na:

- 1) indywidualne uznaniowe nagrody dla pracowników Banku uzyskujących wyróżniające wyniki w pracy zawodowej lub za osiągnięcia, w wyniku których uzyskano efekty ważne dla Banku,
- 2) nagrody dla pracowników rekomendujących kandydatów do pracy w Banku,
- 3) działania związane z retencją pracowników zajmujących istotne stanowiska.

10.3.3. Pozapłatowe świadczenia przysługujące pracownikom Banku

Oferowane w Banku i Grupie Kapitałowej Banku świadczenia dodatkowe stanowią przejaw dbałości o szeroko pojętą satysfakcję pracowników. Gama oferowanych świadczeń dodatkowych jest szeroka. Dla Banku istotne jest ponadto dostosowanie oferowanych pracownikom świadczeń do trendów na rynku pracy, gdyż działania w tym zakresie są ściśle powiązane z kreowaniem wizerunku Banku, jako pracodawcy. Główne świadczenia dodatkowe udostępnione pracownikom to:

10.3.2.1. Opieka medyczna

Bank zapewnia pracownikom dodatkową opiekę medyczną, przysługującą pracownikom wg zróżnicowanych pakietów świadczeń, dla określonych grup stanowisk pracy. Wszyscy pracownicy mają możliwość korzystania nieodpłatnie z konsultacji lekarskich lekarzy wszystkich specjalności i szerokiego zakresu badań diagnostycznych. Pracownicy mają również możliwość korzystania z programu profilaktycznego „Zdrowie jak w Banku”, ukierunkowanego na wczesne wykrywanie chorób i promowanie zdrowego stylu życia. W ramach profilaktyki zdrowia w Banku pracownicy mogą raz w roku skorzystać z przeglądu stanu zdrowia. Pracownikom udostępniane są dodatkowe materiały dotyczące dbania o zdrowie, a we współpracy z dostawcą organizowane są konkursy promujące postawy prozdrowotne wśród pracowników. Pracodawca na bieżąco monitoruje poziom realizacji usług medycznych przez dostawcę tak, aby zapewnić pracownikom jak najlepszy dostęp do usług w tym zakresie.

Pozostałe podmioty Grupy Kapitałowej Banku (działające na terytorium Polski) zapewniają swoim pracownikom opiekę medyczną na warunkach wynegocjowanych z dostawcą usług przez Bank, na podstawie odrębnie zawieranych umów.

10.3.2.2. PPE

Od 2013 r. w Banku funkcjonuje Pracowniczy Program Emerytalny (PPE), w ramach którego pracownicy mają możliwość długookresowego oszczędzania w celu uzupełnienia dochodów emerytalnych otrzymywanych z obowiązkowych części systemu emerytalnego. PPE Banku prowadzone jest w formie umowy o wnoszenie przez Bank Składki Podstawowej (na poziomie 3,5% wynagrodzenia pracownika) i Składki Dodatkowej Pracowników do Funduszy Inwestycyjnych zarządzanych przez PKO TFI SA.

Od grudnia 2019 roku zapisy umowy zakładowej PPE umożliwiają prawo do przystąpienia do PPE również Członkom Zarządu Banku.

Pracownicze Programy Emerytalne zapewniają swoim pracownikom również większe spółki Grupy Kapitałowej Banku.

10.3.2.3. Ubezpieczenia grupowe

Pracownicy i członkowie ich rodzin mogą skorzystać z możliwości przystąpienia do grupowego ubezpieczenia na życie oferowanego przez PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A., za odpłatnością ponoszoną przez pracowników za pośrednictwem Banku.

Towarzystwo oferuje pracownikom możliwość wyboru jednego z pięciu wariantów i dwóch dodatkowych cegiełek. Wysokość wypłat świadczeń dla ubezpieczonego uzależniona jest od wybranego wariantu.

Jednocześnie PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. byłym pracownikom zapewnia indywidualną kontynuację ubezpieczenia IKU do 70 roku życia.

10.3.2.4. ZFŚS

W celu zapewnienia pracownikom wyboru preferowanych świadczeń dodatkowych, w ramach środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) pracownicy mają możliwość korzystania z systemu kafeterijnego. Przyznane środki pracownik może wykorzystywać na aktywności rekreacyjne, sportowe, zakupy w licznych sklepach, na wydarzenie kulturalne, a także inne aktywności według jego preferencji, w tym również pokrywać koszty opieki nad dziećmi w żłobkach i przedszkolach. Wysokość otrzymanych na kafeterię środków jest uzależniona od dochodu brutto na osobę w rodzinie.

Część Spółek Grupy Kapitałowej Banku także oferuje pracownikom możliwość korzystania z systemu kafeterijnego, pozostałe zapewniają inne świadczenia, takie jak bony Sodexo czy premie świąteczne.

Ponadto w ramach Funduszu Socjalnego pracownicy mogą korzystać z pożyczek na cele mieszkaniowe, zapomóg losowych i socjalnych oraz środków na akcje dodatkowe związane m.in. ze sportem, kulturą, edukacją, imprezami integracyjnymi.

10.3.2.5. Pozostałe Świadczenia

Dobłą praktyką w Banku i innych spółkach Grupy Kapitałowej Banku jest zapewnianie pracownikom możliwości korzystania z kart sportowych. Dbając o promowanie zdrowego trybu życia wśród pracowników, Bank zapewnia możliwość nabycia kilku rodzajów kart sportowych po to, aby zapewnić świadczenie jak najlepiej dostosowane do potrzeb użytkowników a co za tym idzie, realnie wspierać ich działania prozdrowotne.

Katalog oferowanych w Banku świadczeń dodatkowych uwzględnia ponadto oferty i zniżki dla pracowników Banku u różnego rodzaju dostawców,

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, na wniosek pracownika możliwe jest wykonywanie w czasie pracy czynności związanych z wolontariatem na rzecz Fundacji PKO Banku Polskiego, przy czym liczba dni poświęconych na wolontariat w Fundacji nie może przekroczyć 4 dni roboczych w roku kalendarzowym.

11. Wsteczne uwzględnienie wyniku za 2019 rok

Zgodnie z art. 26 ust. 2 CRR instytucje mogą włączyć zyski z bieżącego okresu lub zyski roczne do kapitału podstawowego Tier I po podjęciu przez Grupę Kapitałową Banku formalnej decyzji potwierdzającej ostateczny wynik finansowy Grupy Kapitałowej Banku w danym roku lub, przed podjęciem ww. formalnej decyzji, po uzyskaniu uprzedniego zezwolenia właściwego organu. Europejski Nadzór Bankowy (EBA) opublikował w maju 2020 roku w ramach jednolitego zbioru pytań i odpowiedzi (single rulebook Q&A) stanowisko dotyczące momentu rozpoznawania zysków rocznych oraz śródrocznych w danych dotyczących adekwatności kapitałowej (Q&A 2018_3822 oraz Q&A 2018_4085). Zgodnie z tym stanowiskiem, od momentu kiedy Grupa Kapitałowa Banku formalnie spełnia kryteria pozwalające mu zaliczyć zysk za dany okres do kapitału Tier I, uznaje się, że zysk ten powinien być zaliczony na datę wsteczną (datę zysku a nie datę spełnienia kryterium) i należy dokonać korekty funduszy własnych na datę której dotyczy zysk.

W związku z powyższym poniżej zostały zaprezentowane dane przekształcone: wartości funduszy własnych, wymogów kapitałowych oraz współczynników kapitałowych z uwzględnieniem w funduszach własnych pełnej kwoty zysku Grupy Kapitałowej Banku za 2019 rok w wysokości 4 050 mln PLN (w świetle uchwały nr 7/2020 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z 26 sierpnia 2020 r. w sprawie podziału zysku PKO Banku Polskiego S.A. osiągniętego w 2019 roku oraz pokrycia straty z lat ubiegłych, w której ZWZ zdecydował o zatrzymaniu całego zysku za 2019 w kapitałach Banku), przy czym część tej kwoty (w wysokości 1 038 mln PLN) była już uwzględniona w danych opublikowanych na 31.12.2019 r. w związku z uzyskaniem przez Grupę Kapitałową Banku zgody na zaliczenie do funduszy własnych części zysku za I półrocze 2019r. po pomniejszeniu o przewidywane obciążenia. Zaliczenie do funduszy własnych pozostałej części zysku spowodowało wzrost wartości funduszy o 2 913 mln PLN (w tym wzrost ujętego wyniku o 3 012 mln PLN, spadek wartości korekty przejściowej dotyczącej minimalizowania wpływu MSSF9 o 104 mln PLN oraz aktualizację wyliczenia korekty z tytułu ostrożnej wyceny (AVA) o 5 mln PLN).

Dodatkowo w wyniku zastosowania powyższych wytycznych EBA nastąpił spadek wartości wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego o 86 mln PLN i w konsekwencji wzrost łącznego współczynnika kapitałowego o 1,46% oraz współczynnika kapitału Tier 1 o 1,45%.

Tabela 11.1. Całkowita i średnia kwota netto ekspozycji [wzór EU CRB-B]

	2020		2019 Przekształcone	
	a)	b)	a)	b)
	Wartość netto ekspozycji na koniec okresu	Średnia wartość netto ekspozycji w okresie	Wartość netto ekspozycji na koniec okresu	Średnia wartość netto ekspozycji w okresie
1 Rządy centralne lub banki centralne	95 728	88 686	74 970	67 892
2 Samorządy terytorialne	12 902	12 573	12 162	12 219
3 Podmioty sektora publicznego	3 307	3 250	3 265	3 164
4 Wielostronne banki rozwoju	2 513	1 993	1 068	754
5 Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0
6 Instytucje	8 603	9 346	10 165	9 730
7 Przedsiębiorstwa	98 681	96 069	86 312	87 348
8 W tym: MŚP	15 654	14 064	7 473	8 046
9 Detaliczne	80 675	81 077	84 517	84 839
10 W tym: MŚP	26 129	25 754	28 445	28 615
11 Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	108 058	110 450	106 847	100 204
12 W tym: MŚP	7 823	5 506	2 999	1 950
13 Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	4 163	4 710	5 535	6 077
14 Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	2 997	2 801	3 089	1 930
15 Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0
16 Należności od instytucji i przedsiębiorstw o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0	0	0
17 Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	4	3	3	4
18 Ekspozycje w papierach kapitałowych	947	909	915	870
19 Inne ekspozycje	21 152	20 092	16 451	16 165
20 Metoda standardowa ogółem	439 728	431 959	405 302	391 196
21 Razem	439 728	431 959	405 302	391 196

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Tabela 11.2 Jakość kredytowa ekspozycji według kategorii ekspozycji i instrumentu [wzór EU CR1-A]

		2019 Przeształcone					
		a)	b)	c)	d)	e)	f)
		Wartość bilansowa brutto		Korekta z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego	Korekta z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego	Skumulowane umorzenia	Wartość ekspozycji netto (a+b-c-d)
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	Ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania						
1	Rządy centralne lub banki centralne	0	74 970	0	0	0	74 970
2	Samorządy terytorialne	0	12 180	18	0	0	12 162
3	Podmioty sektora publicznego	0	3 269	4	0	0	3 265
4	Wielostronne banki rozwoju	0	1 068	0	0	0	1 068
5	Organizacje międzynarodowe	0	0	0	0	0	0
6	Instytucje	0	10 169	4	0	0	10 165
7	Przedsiębiorstwa	0	86 717	405	0	0	86 312
8	W tym: MSP	0	7 528	56	0	0	7 473
9	Detaliczne	0	85 208	690	0	51	84 517
10	W tym: MSP	0	28 707	261	0	3	28 445
11	Zabezpieczone hipoteką na nieruchomości	0	107 466	618	0	0	106 847
12	W tym: MSP	0	3 066	67	0	0	2 999
13	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	10 349	0	4 813	0	1 434	5 535
14	Pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	3 198	108	0	0	3 089
15	Obligacje zabezpieczone	0	0	0	0	0	0
16	Należności od instytucji i przedsiębiorstw o krótkoterminowej ocenie kredytowej	0	0	0	0	0	0
17	Przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania	0	3	0	0	0	3
18	Ekspozycje w papierach kapitałowych	0	915	0	0	0	915
19	Inne ekspozycje	0	16 463	11	0	0	16 451
20	Metoda standardowa ogółem	10 349	401 625	6 672	0	1 484	405 302
21	Razem	10 349	401 625	6 672	0	1 484	405 302
22	W tym: Pożyczki*	8 783	200 941	4 979	0	1 484	204 746
23	W tym: Dłużne papiery wartościowe*	0	66 971	4	0	0	66 966
24	W tym: Ekspozycje pozabilansowe*	484	66 265	215	0	0	66 533

* dotyczy PKO Banku Polskiego SA

Tabela 11.3 Aktywa ważone ryzykiem Grupy Kapitałowej Banku [wzór EU OV1]

Referencje CRR		Aktywa ważone ryzykiem		Minimalne wymogi kapitałowe
		31.12.2020	31.12.2019 Przeształcone	31.12.2020
1	Ryzyko kredytowe (z wyjątkiem ryzyka kredytowego kontrahenta)	184 761	194 545	14 781
art. 438 lit. c) i d)	w tym metoda standardowa	184 761	194 545	14 781
art. 107 art. 438 lit. c) i d)	Ryzyko kredytowe kontrahenta	2 906	2 610	232
art. 438 lit. c) i d)	w tym metoda wyceny według wartości rynkowej	2 444	1 917	195
art. 438 lit. c) i d)	w tym wycena pierwotnej wartości ekspozycji	-	-	-
9	w tym metoda standardowa	-	-	-
10	w tym metoda modeli wewnętrznych (IMM)	-	-	-
art. 438 lit. c) i d)	w tym kwota ekspozycji z tytułu swoich wkładów do funduszu kontrahenta centralnego na wypadek niewykonania zobowiązania oraz pozostałych ekspozycji wobec kontrahenta centralnego	112	403	9
art. 438 lit. c) i d)	w tym aktualizacja wyceny kredytowej	350	290	28
art. 438 lit. e)	Ryzyko rozliczenia	-	-	-
art. 438 lit. e)	Ryzyko rynkowe	20 383	5 241	1 631
20	w tym metoda standardowa	20 383	5 241	1 631
21	w tym metoda modeli wewnętrznych	-	-	-
art. 438 lit. e)	Duże ekspozycje	-	-	-
art. 438 lit. f)	Ryzyko operacyjne	20 363	10 540	1 629
24	w tym metoda wskaźnika bazowego	3 631	3 277	290
25	w tym metoda standardowa	-	-	-
26	w tym metoda zaawansowanego pomiaru	16 732	7 263	1 339
art. 437 ust. 2) i art. 48 i art. 60	Kwoty poniżej progów dla odliczenia (podlegające wadze ryzyka 250%) - uwzględnione w wymogu na ryzyko kredytowe	8 998	8 375	-
art. 500	Korekta dla dolnej granicy	-	-	-
29	Razem	228 413	212 936	18 273

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

Tabela 11.4. Struktura wymogu w zakresie funduszy własnych na ryzyko kredytowe* Grupy Kapitałowej Banku

	2020		2019 Przekształcone	
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	611	4,1%	553	3,5%
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	185	1,2%	176	1,1%
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	69	0,5%	68	0,4%
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje wobec instytucji	202	1,3%	233	1,5%
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	3 855	25,7%	4 160	26,4%
Ekspozycje detaliczne	3 679	24,5%	3 843	24,4%
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	4 885	32,5%	5 457	34,6%
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	365	2,4%	485	3,1%
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	216	1,4%	163	1,0%
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0,0%	0	0,0%
Pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania;	0	0,0%	0	0,0%
Ekspozycje kapitałowe	187	1,2%	181	1,1%
Inne pozycje	759	5,1%	453	2,9%
Razem	15 013	100,0%	15 772	100,0%

* uwzględnia wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego, ryzyka kredytowego kontrahenta (metoda wyceny według wartości rynkowej), ryzyka CVA oraz ryzyka CCP

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

Tabela 11.5. Wskaźnik dźwigni. Ekspozycja do obliczenia wskaźnika dźwigni w rozumieniu Rozporządzenia CRR [wzór LRCCom]

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych	
		2020	2019 Przekształcone
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)			
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	371 481	345 043
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-3 043	-3 139
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	368 437	341 904
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych			
4	Koszt odtworzenia związany z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	1 098	1 242
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z wszystkimi transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	2 699	2 581
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	-408	-421
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4-10)	3 389	3 402
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych			
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	15	47
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	7	7
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12-15a)	22	54
Inne ekspozycje pozabilansowe			
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	72 651	66 749
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-50 031	-48 375
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	22 619	18 374
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej			
20	Kapitał Tier I	38 817	39 631
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	394 468	363 733
Wskaźnik dźwigni			
22	Wskaźnik dźwigni	9,84%	10,90%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonej pozycji powierniczych			
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	Przejściowe	Przejściowe

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechnej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

Bank Polski

Tabela 11.6. Porównanie funduszy własnych, współczynnika kapitałowego oraz wskaźnika dźwigni finansowej Grupy Kapitałowej Banku z uwzględnieniem i bez uwzględnienia zastosowania rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 i analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów [wzór MSSF 9-FL]

		31.12.2020	31.12.2019 Przekształcone
Dostępny kapitał (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	38 816	39 630
2	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	37 164	38 704
3	Kapitał Tier 1	38 816	39 630
4	Kapitał Tier 1, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	37 164	38 704
5	Łączny kapitał	41 516	42 330
6	Łączny kapitał, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	39 864	41 404
Aktywa wazone ryzykiem (kwoty)			
7	Aktywa wazone ryzykiem ogółem	228 413	212 925
8	Aktywa wazone ryzykiem ogółem, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	226 767	212 038
Współczynniki kapitałowe			
9	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,99%	18,61%
10	Kapitał podstawowy Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	16,39%	18,25%
11	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	16,99%	18,61%
12	Kapitał Tier 1 (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	16,39%	18,25%
13	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko)	18,18%	19,88%
14	Łączny kapitał (jako procent kwoty ekspozycji na ryzyko), gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	17,58%	19,53%
Wskaźnik dźwigni finansowej			
15	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	394 468	363 733
16	Wskaźnik dźwigni finansowej	9,84%	10,90%
17	Wskaźnik dźwigni finansowej, gdyby nie stosowano rozwiązań przejściowych dotyczących MSSF 9 lub analogicznych oczekiwanych strat z tytułu kredytów	9,46%	10,67%

12. Słownik użytych pojęć i skrótów

AMA (<i>Advanced Measurement Approach</i>)	zaawansowane podejście do pomiaru ryzyka operacyjnego do wyznaczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z Rozporządzeniem CRR
CIRS (<i>Currency Interest Rate Swap</i>)	transakcja polegająca na wymianie między kontrahentami płatności odsetkowych naliczanych od kwot nominowanych w różnych walutach i określonych według różnych stóp procentowych
CRD IV	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z 26 czerwca 2013 roku w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywę 2006/48/WE oraz 2006/49/WE
CSA (<i>Credit Support Annex</i>)	umowa zabezpieczająca - załącznik do umowy ramowej
EaR (<i>Earnings at risk</i>)	określa maksymalne odchylenie przychodów biznesowych netto od wartości oczekiwanej przy założonym poziomie ufności w określonym horyzoncie czasowym
EBA (<i>European Banking Authority</i>)	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego
ECAI (<i>External Credit Assessment Institutions</i>)	zewnętrzna instytucja oceny wiarygodności kredytowej
Ekspozycja kredytowa	aktywo finansowe Banku, powstające w wyniku udostępnienia dłużnikowi środków pieniężnych lub świadczenia usług, obejmujące kwoty główne oraz wszelkie należności z nimi powiązane (np. odsetki, premie, dyskonta) wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu lub do wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wynikające z: a) udzielonego kredytu lub pożyczki, b) należności na rachunku bieżącym, rachunku bieżącym BIZNES PARTNER, rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym lub rachunku karty kredytowej, z tytułu wykorzystania dopuszczalnego salda debetowego lub limitu kredytowego albo przekroczenia lub niespłacenia w terminie wymagalności dopuszczalnego salda debetowego lub limitu kredytowego, określonego w umowie o prowadzenie rachunku lub umowie kredytowej oraz nierozliczone z rachunkiem klienta należności z tytułu wykorzystania z karty obciążeniowej typu charge, c) lokaty międzybankowej, d) obligacji, weksla oraz innych dłużnych papierów wartościowych posiadanych przez Bank, e) wierzytelności skupionej przez Bank, czeku lub zrealizowanej gwarancji, f) innej umowy o finansowanie, będącej substytutem kredytu, g) udzielonego zobowiązania pozabilansowego o charakterze kredytowym lub gwarancji finansowej,
FX Swap	swap walutowy - jest to transakcja w której dwie strony wymieniają między sobą uzgodnione kwoty z uwzględnieniem należnych odsetek w różnych walutach na określony czas
IRB (<i>Internal Ratings Based Approach</i>)	metoda wewnętrznych ratingów stosowana do wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego
ISDA (<i>International Swap and Derivatives Association</i>)	Międzynarodowe Stowarzyszenie Dealerów Swapowych
Kapitał wewnętrzny	wysokość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku oraz wpływu zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka
KRI - Kluczowy wskaźnik ryzyka (<i>Key Risk Indicator</i>)	miernik ryzyka operacyjnego, określony jako kluczowy dla danego obszaru systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym, aplikacji lub procesu w kontekście strat wynikających ze zdarzeń operacyjnych, tzn. monitorujący główne czynniki wpływające na poziom kluczowych dla Banku ryzyk
Korekta CVA (<i>Credit Value Adjustment</i>)	korekta wyceny instrumentów pochodnych odzwierciedlająca ryzyko kredytowe kontrahenta
Korekta DVA (<i>Debt Value Adjustment</i>)	korekta wartości godziwej zobowiązań oraz instrumentów pochodnych będących zobowiązaniami, wynikająca z własnego ryzyka kredytowego Banku
LDA (<i>Loss Distribution Approach</i>)	podejście polegające na wykorzystaniu danych historycznych o zdarzeniach operacyjnych wewnętrznych jak i zewnętrznych oraz informacji o kształtowaniu się czynników otoczenia biznesowego do statystycznego pomiaru ryzyka operacyjnego
LGD (<i>Loss Given Default</i>)	strata ponoszona przez Bank w przypadku wystąpienia niewypłacalności klienta

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Łączny współczynnik kapitałowy	główny miernik adekwatności kapitałowej, wyliczany jako iloraz funduszy własnych i sumy wymogów w zakresie funduszy własnych, przemnożonych przez 12,5
Material Risk Takers (MRT)	członkowie Zarządu i kluczowi menedżerowie o wysokim wpływie na profil ryzyka Banku
MSR	Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
NBP	Narodowy Bank Polski
Outsourcing	korzystanie z zewnętrznych zasobów, poprzez przekazanie określonych zadań i działań do wykonania przez firmy zewnętrzne na podstawie umów
Portfel bankowy	portfel obejmujący operacje niezaliczone do portfela handlowego, w szczególności udzielanie kredytów, pożyczek, składanie lokat i przyjmowanie depozytów, wykonywane w ramach podstawowej działalności Banku lub w celu zarządzania płynnością oraz ryzykiem stopy procentowej
Portfel handlowy	portfel obejmujący wszystkie pozycje w instrumentach finansowych i w towarach, które to pozycje Bank przeznacza do obrotu lub do celów zabezpieczenia pozycji przeznaczonych do obrotu
Poziom ufności	prawdopodobieństwo, wyrażone najczęściej procentowo, z jakim analizowana zmienna (strata banku) nie przekroczy określonej wartości
Pozycja indywidualna dla danej waluty obcej (pozycja walutowa)	różnica sumy aktywów w danej walucie, pozabilansowych zobowiązań otrzymanych i aktywów indeksowanych do tej waluty obcej oraz sumy pasywów w tej walucie, pozabilansowych zobowiązań udzielonych i pasywów indeksowanych do tej waluty obcej
Prawdopodobieństwo niewypłacalności (<i>Probability of Default - PD</i>)	statystycznie oszacowane prawdopodobieństwo wystąpienia niewypłacalności kredytobiorcy w skali roku (określa poziom ryzyka kredytowego związanego z portfelem, które zmaterializuje się w przyszłości)
<i>RI</i> – pomocniczy wskaźnik ryzyka (<i>Risk Indicator</i>)	miernik ryzyka operacyjnego, nie określony jako kluczowy, o charakterze operacyjnym, wspierający monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego dla danego obszaru systemowego zarządzania ryzykiem operacyjnym, aplikacji lub procesu
RTS AMA	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/959 z dnia 14 marca 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych określających metodę oceny, w ramach której właściwe organy zezwalają instytucjom na stosowanie metod zaawansowanego pomiaru na potrzeby obliczania ryzyka operacyjnego
Ryzyko biznesowe	ryzyko nieosiągnięcia założonych celów finansowych, w tym poniesienia strat, wynikające z niekorzystnych zmian zachodzących w otoczeniu biznesowym, podjęcia niekorzystnych decyzji, nieprawidłowego wprowadzenia podjętych decyzji lub braku podjęcia odpowiednich działań, które miałyby być odpowiedzią na zachodzące w otoczeniu biznesowym zmiany
Ryzyko kredytowe	ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się klienta ze zobowiązań wobec Banku lub ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzycelności Banku w wyniku pogorszenia się zdolności klienta do obsługi zobowiązań
Ryzyko modeli	ryzyko poniesienia strat w wyniku podejmowania błędnych decyzji biznesowych na podstawie funkcjonujących modeli
Ryzyko operacyjne	ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych, uwzględniające ryzyko prawne (ryzyko poniesienia straty wynikającej z nieznaności, niezrozumienia i niestosowania norm prawnych oraz standardów rachunkowości, niemożności wyegzekwowania postanowień umów, niekorzystnych interpretacji lub rozstrzygnięć sądów albo organów administracji publicznej), nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego
Ryzyko płynności	ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się ze zobowiązań w wyniku braku płynnych środków
Ryzyko stopy procentowej	ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku
Ryzyko walutowe	ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji w poszczególnych walutach

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI BANKU
POLSKIEGO SPÓŁKI AKCYJNEJ PODLEGAJĄCE OGŁASZANIU
WEDŁUG STANU NA 31 GRUDNIA 2020 ROKU
(W MILIONACH ZŁOTYCH)**

Bank Polski

Ryzyko zmian makroekonomicznych	ryzyko pogorszenia sytuacji finansowej Banku w wyniku niekorzystnego wpływu zmiany warunków makroekonomicznych
Strata nieoczekiwana (<i>Unexpected Loss, UL</i>)	oznacza nadwyżkę straty kredytowej, której Bank nie przekroczy z określonym prawdopodobieństwem w rocznym horyzoncie czasu, nad stratą oczekiwaną
Strata oczekiwana (<i>Expected Loss, EL</i>)	statystycznie oszacowana wartość średniej (oczekiwanej) straty z tytułu ryzyka kredytowego, jaką Bank spodziewa się ponieść na portfelu w ciągu jednego roku
Strategiczny limit tolerancji	poziom tolerancji na ryzyko ustalony przez Zarząd
Metoda ratingowa	metoda oceny ryzyka kredytowego klienta instytucjonalnego banku stosowana przy udzielaniu lub zmianie istotnych warunków transakcji kredytowej oraz w okresie realizacji transakcji kredytowej, która określa klasę wiarygodności kredytowej klienta
Testy warunków skrajnych	element zarządzania ryzykiem służący do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Banku lub Grupy Kapitałowej Banku określonego niekorzystnego zdarzenia lub zmian parametrów rynkowych
Wartość godziwa	Cena, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach między uczestnikami rynku na dzień wyceny
Wartość zagrożona (<i>Value-at-Risk, VaR</i>)	potencjalna wartość straty, wynikająca ze zmiany wartości bieżącej przepływów pieniężnych z instrumentów finansowych lub potencjalna wartość straty na utrzymywanych pozycjach walutowych z tytułu zmian kursu walutowego, przy założeniu określonego poziomu ufności oraz okresu utrzymywania pozycji
Wartość zagrożona ryzykiem kredytowym (<i>Credit Value-at-Risk, CVaR</i>)	potencjalna strata, jaka nie powinna zostać przekroczona z tytułu ryzyka kredytowego na utrzymywanym portfelu kredytowym, przy założeniu określonego (wysokiego) poziomu ufności oraz okresu utrzymywania pozycji
Wskaźnik LCR	wskaźnik pokrycia wypływów netto, który określa relację płynnych aktywów wysokiej jakości do wypływów netto (tj. pomniejszonych o wpływy) w horyzoncie 30 dni w warunkach skrajnych – europejska miara nadzorcza określona w pakiecie CRD IV/CRR
Wskaźnik NSFR	Wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania netto, który określa relację pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania
Wskaźnik <i>LtV (Loan to Value)</i>	wskaźnik wysokości ekspozycji kredytowej do wartości nieruchomości, stanowiącej jej zabezpieczenie
Wskaźnik pokrycia kredytów z utratą wartości odpisami	relacja poziomu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek do wartości kredytów i pożyczek z utratą wartości
Współczynnik kapitału Tier I (T1)	miara adekwatności kapitałowej, wyliczana jako iloraz kapitału Tier I i sumy wymogów w zakresie funduszy własnych, przemnożonych przez 12,5. W Banku oraz Grupie Kapitałowej Banku nie są identyfikowane elementy kapitału dodatkowego Tier I, w konsekwencji wartość współczynnika kapitału podstawowego Tier I (CET1) jest równa wartości współczynnika kapitału Tier I (T1)
Wymogi w zakresie funduszy własnych	suma wymogów w zakresie funduszy własnych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w Rozporządzeniu CRR, dyrektywie CRD, dyrektywie BRR lub decyzjach zewnętrznych organów nadzoru i kontroli
ZBP	Związek Banków Polskich

**ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA ORAZ INNE INFORMACJE GRUPY
KAPITAŁOWEJ Powszechniej Kasy Oszczędności Banku
Polskiego Spółki Akcyjnej Podlegające Ogłaszaniu
Według Stanu na 31 Grudnia 2020 Roku
(w milionach złotych)**

Bank Polski

Oświadczenie Zarządu PKO Banku Polskiego S.A.

Zarząd PKO Banku Polskiego S.A.:

- oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, informacje ujawniane zgodnie z częścią ósmą Rozporządzenia CRR zostały przygotowane w zgodności z wewnętrznymi procesami kontroli;
- oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy, adekwatność ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, w szczególności ryzykiem płynności, w PKO Banku Polskim S.A., daje pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku;
- zatwierdza niniejszy Raport „Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu Grupy Kapitałowej Powszechniej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej według stanu na 31 grudnia 2020 roku”, w którym umieszczono informacje na temat ryzyka, w tym ryzyka płynności, omówiono ogólny profil ryzyka Banku i Grupy Kapitałowej Banku związany ze strategią działalności oraz zawarto kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez PKO Bank Polski S.A. i Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego S.A., w tym interakcji między profilem ryzyka Banku, a tolerancją na ryzyko wyrażoną w formie strategicznych limitów tolerancji, określonych przez Zarząd i zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu PKO Banku Polskiego SA

28.04.2021	Zbigniew Jagiełło	Prezes Zarządu	..... (podpis)
28.04.2021	Rafał Antczak	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
28.04.2021	Rafał Kozłowski	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
28.04.2021	Maks Kraczkowski	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
28.04.2021	Mieczysław Król	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
28.04.2021	Adam Marciniak	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
28.04.2021	Piotr Mazur	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
28.04.2021	Jakub Papierski	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)
28.04.2021	Jan Emeryk Rościszewski	Wiceprezes Zarządu	..... (podpis)